

ISSN 1906-6317

วารสาร กัลยาณ

Kanlayano Journal

ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒๖ เดือนมีนาคม-เมษายน-พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ISSN 1906-6317 คณะสงฆ์ไทย สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย สมาคมนักแปลไทย สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย

๖๗ ปี

เกษตรทฤษฎีใหม่
โครงการทำได้จริง
พระช่วยประหาราษฎร
คมคิดและคิดทำ

พระใส่ใจสื่อสารยิ่ง
นั่นคือสิ่งงานพระนำ
พระช่วยชาติไม่พลาดซ้ำ
แล้วใช้ธรรมนำชีวิต ฯ

กัลยาโนหรือบเหล่

มหาโช

หลวงพ่อกับ บาบมัยครับ
ถ้าผมจะฆ่าตัวตาย
ตอนนี้ผมเครียดมาก

โ้بابนะบาบแน่
ว่าแต่มีเรื่องอะไร
ถึงต้องคิดฆ่าตัวตาย

ค้าขายแย่งทุกวัน
มีแต่ทุนหายกำไรหด

เงินที่ยืมเขามาลงทุน
ก็ไม่มีปัญญาใช้คืน
เจ้าหนีมาทวงทุกวัน
ผมเครียดมากจริงๆ

อิม.. ถ้าใช้เหตุผลว่า
เป็นหนี้แล้วเครียดมาก
จนอยากจะฆ่าตัวตายเนี่ย
อาตมาคิดว่า ใจไปหน่อย!

โ้หลวงพ่!
แทนที่จะพูดให้ผมหายเครียด
ดันมาด่าว่าผม ใจอีก
อย่างนี้ยิ่งเครียดหนัก

ก็โยมนะ ใจจริงๆ

ทำไมหลวงพ่
ต้องซ้ำเติมว่าผม ใจ?

ก็เมื่อวานนี้
เจ้าหนีโยม
เพิ่งมาหาอาตมา

แยแล้ว..เขาขอให้หลวงพ่
มาช่วยทวงเงิน
ผมหรือครับ?

เปล่า!

เขามานับว่าเครียด
อยากตายมาก..

เงินที่ปล่อยกู้ไป
ทวงคืนไม่ได้สักไร!!?

ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒๖ เดือนมีนาคม-เมษายน-พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ISSN ๑๙๐๖-๖๓๑๗

เจ้าของ

มูลนิธิสวนแก้ว, องค์กรสาธารณประโยชน์

ประธานอำนวยการ

พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)

คณะที่ปรึกษา

พระครูศรีปริยัติขยาภรณ์,	พระอาจารย์เพิ่ม ภาสุโร,
พระมหาสุชาติ เกตุธมฺโม,	พระพิพัฒน์ สุทธิญาโณ,
คุณพรเทพ ประดับพลอย,	คุณสมบัติ ชาตะรุประจิวิน,
ดร.ชัตติยา ต่วงสำราญ,	ด.ต.สมใจ คำมูล,
คุณยุพิน เอี่ยมโอภาส,	คุณสมพงษ์ ประเสริฐศิลป์,
คุณปิยวรรณ สายนุ้ย,	คุณณิศธร เพื่อก่อง,
คุณศิริพร ชื่นครุฑ,	คุณสุทธิพร บุญภักดี

บรรณาธิการ

อัครมมยตา

กองบรรณาธิการ

ว.จิณฺณโสตร์,	พระเริงชัย เตชพโล,
คุณอนุชา ยอดบรรยง,	คุณฉัตรชัย รัชตวิริยกุล,
คุณรณธรณ ต๊ะปัญญา,	คุณนิชากร โตตนาดี,
คุณภจวรรณ ราษฎร์อุดม,	คุณสุทธิพงษ์ วงษาชัย
คุณมานพ เกตุรักษา	

วัตถุประสงค์ของวารสารกัลยาโณ

1. เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา
2. เพื่อส่งเสริมศีลธรรมจรยาอันดีงาม
3. เพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีไทย
4. เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมของมูลนิธิ-สวนแก้วและวัดสวนแก้ว
5. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน

ออกแบบสิ่งพิมพ์

สำนักงานวารสารกัลยาโณ (ติกกัลยาโณ) วัดสวนแก้ว
หมู่ที่ 1 ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140
Computer Graphics : ว.จิณฺณโสตร์

เว็บไซต์ / อีเมล

www.kanlayano.org

Email : Kanlayano@yahoo.com
Kanlayano@gmail.com

พิมพ์ที่ țăงทุนส่วนจำกัดเอกณัฏฐ์ ภาวฟัก 99/1610 พิศาล-
โครงการ 8 แขวงสามตา เขตบางขุนเทียน กทม. โทร. 0 2496 5267

“จงเอาความดี ชนะความชั่ว, จงพูดดี พูดจริง ชนะคนพูดไม่จริง,
จงเอาชนะคนพูดหยาบ ด้วยการพูดเพราะไม่หยาบ”

ā`Āāī¹ , ĀĀĀ¹ . ๑๑¹

เข้าสู่ฤดูร้อน ไม่ใช่ว่าจะร้อนแบบธรรมดาซะเมื่อไหร่ ดันร้อนทั้งกายและใจ ตลอดถึงความร้อนยังส่งผลกระทบต่อวัตถุสิ่งของไปทั่ว นี่แหละหนอ ! ธรรมชาติ คือความจริง ที่เป็นไปตามเหตุปัจจัย ใครที่จะมุ่งเอาชนะธรรมชาติ ก็เป็นไปไม่ได้ มีอยู่ทางเดียวมนุษย์ต้องไม่ทำตัวเป็นศัตรูของธรรมชาติและเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

ถ้าจะดับความร้อนได้ต้องใช้หลักสันติภายใน คือ ต้องใช้ธรรมะเสก เสกให้ ใจเข้าถึงธรรม ถ้าเสกใจเย็นได้ ความร้อนก็ลดลง การที่จะเบียดเบียนผู้อื่นด้วย กาย วาจา และใจ ก็ไม่เกิดขึ้นเช่นกัน

ทุกวันนี้คนมีความร้อนในใจเพิ่มมากขึ้น เพราะใช้ปากไม่เป็น ใช้ปากไปในทาง ทำลายมากกว่าสร้างสรรค์ ใช้ปากไปทางเสื่อมมากกว่าที่จะใช้ปากสร้างคุณความดี สร้างบุญกุศล เหมือนกับหลวงปู่พยอมพูดว่า “ไม่เสียเวลาไปพูดอะไรที่มันหยาบคาย วัน ๆ หนึ่งอยู่กับการให้ศีลให้พร” ที่ท่านพูดอย่างนี้ เพราะท่านใช้ปากเป็น ใช้ปากให้เกิดประโยชน์ต่อพระศาสนา ต่อตนเองและผู้อื่น

ในส่วนของวารสารกัลยาโณ ฉบับที่ ๒๖ นี้ก้าวสู่ปีที่ ๘ ทางกองบรรณาธิการ ต่างตระหนักให้ความสำคัญที่จะนำเสนอหลักธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และคำสอนของหลวงปู่พยอม ตลอดถึง ผู้รู้หลายท่านก็ต่างให้ความสำคัญที่จะ เขียนบทความที่เป็นประโยชน์ต่อชาวพุทธหรือผู้สนใจ อยู่เนื่องนิตย์ด้วยดีเสมอมา

สุดท้าย ขออนุโมทนาบุญกับท่านที่ร่วมปัจจัยพิมพ์วารสารกัลยาโณฉบับ นี้ จนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ทุกประการ ขอให้ทุกท่านที่ได้อ่านวารสารเจริญในธรรม ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่เนื่องนิตย์ เทอญฯ พบกันใหม่ฉบับหน้าครับ !

อตัมมยตา...

พระเผยแผ่
๖๗ ปี พระสังเคราะห์
พระนักพัฒนา

พระนักพัฒนา
พระนักพัฒนีย์
ท่านผู้มาตลอด
ต่อสู้ความยากจน
โครงการมีมากมาย
ล้วนเป็นที่พึ่งพา

เกษตรทฤษฎีใหม่
โครงการทำได้จริง
พระช่วยประชาราษฎร์
คมคิดและคิดทำ
สังคมน่าสง่า
ลูกเทพเสด็จผู้
เป็นพุทธเพียงแต่ตัว
เป็นพุทธแบบจางจาง
เป็นพระมากโครงการ
วิจัยและประเมิน

พระธรรมนำส่งสด
พลิกดินถิ่นไทยผอง
วันเกิดประเสริฐศรี
ธรรมะพระน้อมนำ

ชาวประชาพาเลื่อมใส
ความยากไร้ความยากจน
มีอดอดหรือพร่ำบ่น
ให้เหงื่อล้วนท่วมกายา
มีหลากหลายมากสาขา
คนอนาถาได้พึ่งพิง
พระใสใจใส่อำริยัง
นั่นคือสงงานพระนำ

พระช่วยชาติไม่พลาดซ้ำ
แล้วใช้ธรรมนำชี้
ปัญหาใหญ่พระช่วยชี้
พระช่วยชี้ว่าผิดทาง
ยังเกลือกกลัวชี้ไม่วาง
ผิดแบบอย่างพุทธะเดิน
บริหารไม่ขาดเช่น
ค่อยค่อยเดินอย่างไตร่ตรอง
ใช้แนวพุทธอย่างถูกต้อง
ให้เป็นทองผ่องไทยทำ
คุณความดีมีมากล้ำ
ขอพระธรรมคุ้มครองเทอญ ๗

มานพ เกตรักษา ประพันธ์ถวาย
ครูประจำโรงเรียนวัดบางเสาธง

5 ๒๒ ปีที่ผ่านมา มีเรื่องอะไร

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

11 เงินสั่งมา

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

27 ตอบโจทย์

“อิมสุข เષชัญทุกข” ๒๕๕๙

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

47 ปาก

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

61 เสียเวลา ที่รำไปกับเพื่อผู้อื่น

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

65 สก๊อปพิเศษ : ข้อคิด

สะกิดธรรม “สะกิดเงินสั่งมา”

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

67 ทำไมถึง “บวชไม่สึก” ? ตอน ๗

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

71 สะกิดธรรม จาก...สวนโมกข์

ถึง...สวนแก้ว เรื่อง “อหิงสา : การ

ไม่เบียดเบียนกัน” โดย...พุทธทาส

77 ใคร่ครวญในธรรม

เรื่อง “ความเกิดหรือ...ชาติ”

โดย...พระอาจารย์เพิ่ม ภาสุโร

87 ถุดุฝน ชุ่มฉรรม...

เรื่อง “วิถีทางแห่งปัญญา”

โดย...พระเริ่งชัย เตชพโล

91 ระเบียบจิต “มะพร้าวธรรม”

โดย...เรื่องของกุ

97 ชุมนุมคติธรรม “ทำดีนั้นดีแน่”

โดย...ละอองธรรม

101 สวนแก้วแฟร์

“น้ำอ้อยหวาน”

โดย...มูลนิธิสวนแก้ว

105 ภาพ...พัฒนา

113 ยิ้มเข้าไว้ ใจไม่ทุกข์

“การสั่งสมบุญ”

โดย...โยมแ้ว สังฆทาน

114 วิตามินใจ “แขน...มหัศจรรย์”

โดย...นายมะเนาว์

115 ประชาสัมพันธ์ “กองทุนผู้สูงอายุ

วัดสวนแก้ว” และใบปวารณา

117 รายนามผู้บริจาคทรัพย์พิมพ์

วารสารกัลยาณ

ปจจา
๖๖ ปี
ที่ผ่านมา
มีเรื่องอะไร
ที่คิดน่าภูมิใจ
มากที่สุด ?

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กฤษยาโณ)*

พระพยอม วิสัชชา :

ช่วงที่แล้วหลายปีมาก็คงไม่ต้องคิดละ คิดที่ว่า ปลื้มใจในระยะกระชั้นชิดปีสองปีมานี้น่าจะเป็นเรื่อง ที่ปีที่ผ่านมา กับปีนี้ มันเห็นผลในการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการเทศน์เรื่อง **ทำบุญตามเทศกาลนี้กับ ทำบุญแก้วิฤตการณ์**

เดี๋ยวนี้คนไทยไปทำบุญตามเทศกาลชะงนลัน เหลือเฟือพ่าย จนพระฉันไม่ไหว วันที่ ๑ มกราคม วันที่ ๑๓ เมษายน วันสงกรานต์ เลยจากนั้นไปพระก็อด มันเหมือนอย่างกับว่า พระฉันเฉพาะวันที่ ๑ มกราคม ๑๓ เมษายน เท่านั้น

ทีนี้พอหลังจากที่ได้คิดมองเห็นว่า **เราควร จะเทศน์สอนญาติโยมให้หันมาทำบุญแก้ วิฤตการณ์ให้มากขึ้น เพราะเวลานี้โลกเรา มันมีวิฤตการณ์สูงขึ้นโลกร้อนมากขึ้น ก็ชวนมา ทำบุญปลูกต้นไม้ แก้วิฤตการณ์ลดโลกร้อน**

*“๖๖ ปีผ่านมา มีเรื่องอะไรที่คิดน่าภูมิใจมากที่สุด ?” โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กฤษยาโณ) เนื่องในโอกาสการสัมภาษณ์ เพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารกัลยาโณ ฉบับที่ ๒๖ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙

แล้วมันมีวิกฤตการณ์อื่น ๆ ที่เราคาดไม่ถึง เช่น “ภัยแล้ง” ไม่นึกว่า มันจะแล้งมากมายขนาดนี้ มันก็ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำ ซึ่งเราก็มองเห็นว่า น้ำเป็นปัจจัยสำคัญ ก็เลยเทศน์ชวนโยม “ทำบุญแก้วิกฤตการณ์เรื่องภัยแล้ง” ด้วยการมาเจาะท่อ เจาะน้ำบาดาล ซื่อท่อส่งน้ำเข้าหาต้นไม้

ปรากฏว่า ทั้ง ๒ อย่างนี้ได้ผลได้รับความตอบสนองและเห็นประโยชน์ว่าจะเกิดคุณเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติอย่างมหาศาล ถ้ามี

น้ำตามที่คนร่วมบริจาคขุดเจาะบ่อบาดาล ทำหลุมขนมครก ทำแก้มลิง ทำฝายน้ำ

ปรากฏว่า ได้เงินมาจากการบอกเรื่องนี้ แล้วได้มาทำได้สำเร็จ จนมีน้ำใช้ได้หลายสาขาในสิบสาขา มีประสบความสำเร็จเรื่องน้ำใช้ นี้ไม่ต่ำกว่า ๕-๖ สาขา เพราะมีคนบริจาคให้ท่อให้งบประมาณในการซื้อปั้มน้ำ ซื้อแผงโซลาร์เซลล์ แต่ละจุดดูตุน้ำขึ้นมา พอติดตั้งแล้วดูตุน้ำขึ้นมา มันก็เลยทำให้พืชพันธุ์ธัญญาหารที่เราปลูกไป มันงามโตเร็วมีผลตก มันมีผลตอบแทนกลับคืนมาหล่อเลี้ยงคนยากคนจนที่เขามาอาศัยที่ดินที่เราซื้อให้ทำ

ตั้งแต่เชิญชวนคนซื้อที่ดิน ชวนคนทำบุญซื้อพันธุ์ต้นไม้ ชวนคนทำบุญซื้อปุ๋ย ให้ท่อน้ำ...อะไรกัน พอออกไปนี้จะมีคนรู้สึกมีอารมณ์ร่วมติดหมัดทันที เมื่อก่อนอาจจะโดนสวนบ้าง เช่นเคยบอกว่าโยม! อย่าถวายเป็นสังฆทานเยอะเลย น้ำมันพืช เกลือ น้ำปลา มันไม่ค่อยถูกกับอาตมา ความจำเป็นมันน้อย

มีวันหนึ่งคนเขานำสังฆทานมา ๙ ถังเลย แล้วก็มาถวายเป็นสังฆทานให้พ่อแม่ เราก็บอกว่าโยมเที่ยวหน้าถ้าสัก ๓ ถังแล้วเหลือมาช่วยกันซื้อปุ๋ย ซื้อต้นไม้บ้าง แก้วก็ พรวดพราดต้นไม้ ! สุดเสียงเลย

“พ่อ-แม่ ฉันไม่กินปุ๋ยกินต้นไม้หรอก เอาไวโยมท่นเถอะ” เล่นกันแรงว่าอย่างนั้น แต่น้อยที่จะมีได้เถียง ที่จะมีคัตค้าน

เกิดความสำเร็จน่าภูมิใจที่สุด ก็คือ ได้เงินได้ปัจจัยจากญาติโยมที่เห็นดีเห็นงาม กับการเสนอแนะ แนะนำว่า “จะต้องทำบุญแก้วิกฤตการณ์ให้มาก”

ส่วนเทศกาลก็ทำกันไปเล็กน้อย และบังเอิญปีนี้ มันเกิดปรากฏการณ์วิกฤตการณ์จากภัยแล้ง นี่แม่แต่ทางกรุงเทพฯ ก็ยังบอกว่าจะให้เล่นสงกรานต์แค่ ๓ วัน ลดวันลงมา และการขอร้องกันไม่ให้ใช้น้ำเล่นสงกรานต์ตามเทศกาลที่เคยเล่นกันมา ให้เปลี่ยนมาทำอะไรที่มันดีงาม หรือว่าให้มันแก้วิกฤตการณ์ได้มาบริจาคทำอะไรต่ออะไรที่สามารถทำให้มีน้ำกินน้ำใช้ มีต้นไม้ร่มเย็น และผลที่มันไม่มีน้ำก็เพราะมาจากการตัดต้นไม้กันมากกว่าปลูก

เพราะฉะนั้น เลยนึกไม่ถึงว่าชีวิตเราถ้าไม่ได้บวช ไม่ได้มาทำ

หน้าที่สอนศาสนา มันคงจะไม่มีใครที่เปลี่ยนแปลงทำบุญแบบที่ได้กล่าวมาในเบื้องต้นว่า “ทำบุญแก้วิกฤตการณ์ให้มากกว่าเทศกาล” แล้วมันจะกลายเป็นแก้ปัญหาวิกฤตต่าง ๆ ได้ แล้วก็ที่มันเกิดเป็นวิกฤตศรัทธา นี่ก็เพราะคนเรามัวไปทำบุญสร้างโน่นสร้างนี่ แล้วก็ทำกันชะเกินเหตุไป ติดคุกติดตะรางกันไป ผูกคอตายกันไป

ส่วนใหญ่ก็ถูกหลอกให้ทำบุญประเภทที่บริจาคแต่เงินอย่างเดียว แต่ของเราให้บริจาคปุ๋ย บริจาคต้นไม้ บริจาคท่อน้ำ บริจาค ฯลฯ

พวกนี้มันไม่สามารถจะเอาเงินร้อยล้าน พันล้าน มากมาย เพราะมันแค่หมื่นแค่แสนก็สามารถที่จะทำได้แล้ว แล้วท้อเขาก็บอกแค่เมตร ๕๐ ได้

วันที่ที่มีคนมาเป็นคณะมาที่วัด พบออกไปก็มีคนเอวาวหนึ่งเท่านั้น วาหนึ่งก็คือร้อยเดียว

ตัวปัญหา คือ

ศรัทธาที่ไร้ปัญญา ก็ไม่แก้วิกฤตการณ์
แล้วแถมเพิ่มวิกฤตการณ์
แล้วจะเป็นวิกฤตศรัทธาด้วยซ้ำ...”

“ทำบุญร้อยเดียว” นีมันไม่น่า
จะสร้างความวิฤตศรัทธาเดือดร้อน
อะไรกันนักหนา แต่ถ้าเอาของเขาเป็น
หมิ่นเป็นแสน หรือที่เขาถวายเป็นล้าน
เป็นพันล้าน นีแหละคือ **ตัวปัญหา** คือ
ศรัทธาที่ไร้ปัญญาก็ไม่แก้วิฤตการณ์
แล้วแถมเพิ่มวิฤตการณ์ แล้วจะ
เป็นวิฤตศรัทธาด้วยซ้ำ

วัดที่เรียกร้องเอาเงินไปสร้าง
เจดีย์ใหญ่ พุทธรูปเยอะ อะไเยอะ ๆ
นี่ผลที่สุตมันก็มีวิฤตในวัดเกิดขึ้น
เป็นข่าวคราวออกมาเรื่อย ๆ

แต่ของเราที่ทำไป ในนามวัด
สวนแก้วหรือมูลนิธิสวนแก้ว นีไม่เห็น
ใครที่จะมาร้องเรียนว่าเราทำไม่ถูกไม่
ดีไม่งาม มีแต่คนอนุโมทนาสาธุด้วยก็

ยิ่งทำให้เราเกิดความภูมิใจใน
ชีวิตที่เกิดมาได้บวชในร่มเงา
พระพุทธศาสนา ได้เปลี่ยน
ศรัทธาคนจากเทศกาล มาเป็น
แก้วิฤตการณ์มากขึ้น

แล้วเราก็เคยเล่าอะไรซ้ำ ๆ ที่เก็บ
เกร็ดเล็ก เกร็ดน้อย มาบอกว่า จำได้
ไหม ! เทศกาลเข้าพรรษาบางจังหวัด
แห่ต้นเทียนกันใหญ่โตโอฬารทำ
ประดับกันอยู่ในวัด แล้วลี้มวัดประตู
ออก แล้วผลที่สุดพอจะแห่กันออกมา
นอกวัด ดิดประตู ต้องทุบประตู แล้วก็
ต้องไปซ่อมใหม่อีกตั้งหลายหมื่น นีมัน
เพิ่มวิฤตจากเทศกาลใช้หรือเปล่า ?
(เทศกาลเข้าพรรษา ทำให้มีวิฤต
ต้องทุบกำแพงออก)

นี่อย่างนี้แหละที่เรามานั่งคิดว่า เออ ! เราพูดโอเคเดียว อะไรออกมาแล้วมันเกิดมีคนร่วมอารมณ์ แล้วทำแล้วมันก่อคุณก่อประโยชน์ลดโลกร้อน มีน้ำใช้ น้ำกิน น้ำอาบดื่ม มีบ่อน้ำ แหล่งน้ำเก็บกักไว้ ทำให้คนได้มาพึ่งพาอาศัย และปีนี้ถ้าเป็นไปได้ ก็จะน่าภูมิใจเลย

ถ้าทางรัฐบาลเขาเห็นด้วย ว่าจะสละที่ดิน ๑๐ กว่าไร่ ให้รัฐบาลมาเอางบของรัฐบาลมาขุดเป็นบึงใหญ่ เก็บน้ำไว้ใช้ทั้งส่วนโครงการของเรา แล้วถ้าชาวบ้านเขาเกิดเดือดร้อนขาดแคลน เราก็ควรจะแบ่งปันให้เขาได้ อันนี้เป็นที่ยิ่งใหญ่ในความภูมิใจว่า...

๑. คิดไม่ถึงเลย ! ที่ได้ชวนคนทำบุญซื้อที่ดิน แก้วกฤตการณ์ คนไม่มีที่ คนไม่มีที่อยู่ทำมาอาศัย ทำมาหากิน จะได้มามีที่พึ่งพิงอาศัยทำมาหากิน

๒. ทำบุญลดโลกร้อน ปลูกต้นไม้ใส่ปุ๋ยกัน นี้วิเศษ ! นักหนาเลย

๓. หลังจากปลูกต้นไม้ เราปลูกอ้อย ก็ได้เอาอ้อยมาหีบ คนมาวัด มาทำบุญ ก็ได้เอาน้ำอ้อยเลี้ยงทุกคนะที่มา

แหม ! มันรู้สึกชุ่มชื่นใจ เห็นเขาดีมีกันหวานสนิทใจ ชมกัน “น้ำอ้อยอร่อย” ไม่มีอะไรที่จะภูมิใจเท่ากับว่า ชาวบ้านเขามีความสุข เขามาทำบุญ “บุญก็ได้ ไร่ก็ได้เต็ม” ผลหมากรากไม้ ออกมามะปรางมะปรางไคร้มาทำบุญ ได้กระเช้าได้มะม่วง มะปรางไป

มันเลยเกิดความภูมิใจ รู้สึก ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙ นี่เท่าที่มีชีวิตอยู่ มันน่าจะจะได้เก็บเกี่ยวความภูมิใจ ยิ่งขึ้น ๆ เพราะสิ่งที่ปลูกที่สร้างที่ ทำไป มันให้ผลมันให้ความสุขสมบูรณ์ พูนสุข มันขจัดบรรเทาทุกข์ความยากจนขัดสนคนลงไปได้เยอะ ขนาดเศรษฐกิจไม่ดี เรายังให้โบนัสพนักงานได้ตั้ง ๒-๓ ครั้ง แล้วจะไม่ให้ภูมิใจยังไง

แต่ก็เป็นความภูมิใจในช่วงอายุตอนนั้นไปแล้ว แต่ได้เก็บเกี่ยวเห็นผลที่ได้กระทำ มีความสุขใจ ไม่ใช่แทนการเก็บเกี่ยวผลของเรา แต่คนอื่นเขาได้มาเก็บเกี่ยวผลที่เราคิดเราทำ ให้เขามีความสุขได้

เราก็มีความภูมิใจในชีวิตที่เกิดมาคุ่มค่าของชีวิต มันได้มีธรรมตามหลักของอาศรม ๔ ที่เราไม่ได้เป็นคฤหัสถ์ครองเรือน เรากระโดดไปสู่วานปรารถ

“ความภูมิใจ ในชีวิตของเรา ที่ได้บวชมา”

และสันยาสี คือ แจกของสองตะเกียง ไม่ได้ครองเรือนแต่นี้กระโดดมาแจกของสองตะเกียง แล้วเพอิญสองแล้ว แหม ! ตะเกียงของเรา มันก็เรียกว่าให้ความสว่างแก่คนได้ไม่ใช่น้อย ตรงนี้ จึงเป็นความภูมิใจ

เพราะฉะนั้น ต้องเรียกว่า สิ่งที่ทำมา มันกำลังให้ผลความภูมิใจที่สุด ก็คือ พืชผลทางการเกษตรและการคิดประดิษฐ์ผลิตทำอะไรที่มันออกมาแปลก ๆ ใหม่ ๆ เช่น กระจกทรงตุตบาน ปากแฉับ มันไม่เคยมีใครทำ เราคิดทำมาแทบจะต้องจดลิขสิทธิ์ (แต่เราก็ไม่จดหรอก) เพื่อให้มนุษยชาติได้เอาไปกิน ไปใช้กัน ไปทำกันต่อไป

อะไรที่เราทำแล้วมีประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ เพื่อนร่วมชาติเกิดแก่เจ็บตาย นี่คือ “ความภูมิใจในชีวิตของเราที่ได้บวชมา” จึงอยากจะตอบไปแค่นี้แหละว่า ที่มีเรื่องภูมิใจ คือ การเผยแพร่ เรื่องการไปบิณฑบาต ได้เอาข้าวของหนังสือหนังสือหา-เทพซีดีอะไรไปแจก อันนี้ก็มีเยอะแยะเอาแต่ว่าเท่าที่นึกได้ในปัจจุบันนี้ก่อน เพื่อฉบับหน้าอาจจะเล่าเรื่องความภูมิใจอะไรที่ได้ทำช่วงที่ได้บวชมาถึง ๖๐ กว่าปี ของชีวิต ๔๐ กว่าพรรษา ของที่การถือเพศบรรพชิต ก็คงบอกไว้แค่นี้ก่อน เจริญพร.

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)*

วันนี้คงจะพูดถึงเรื่อง เรามารู้จัก “เงิน” กันให้ตึ๊ก
ที่จะตีใหม่ ? ใช้เงิน อยู่กับเงิน ผลาญเงินหมดไปไม่รู้เท่าไร แต่
ไม่รู้ว่ามันคืออะไร ? ที่ตั้งหลักกัน ๔ อย่างนะจำได้ไหม ?

ถ้ารู้ว่าเงินคืออะไร ?

เงินมาจากอะไร ?

ผลิตเงินผลิตทองกันขึ้นมาเป็นโรงพยาบาลอะไร...นี่เพื่อ
อะไร ?

แล้วเราจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับเงินทองนี้ด้วยวิธีใด ?

มีข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเงินกับทองถูกต้องหรือไม่
ถ้าไม่ถูกต้องอะไรมันจะเกิดขึ้น เงินทำให้คนหายนะมากก็เยอะ

เฮ้ ! ถ้ามลัคนาคำหนึ่ง ระหว่างพวกชาวบ้านกับพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้ามองเงินสอนพระว่า มันคืออะไร ?

คือ “อสรพิษ”

พวกเราเห็นเป็นของโปรดของปรานของวิเศษวิโส แย่ง
ชิง งกกันจนกระทั่ง ช่วงนี้มีข่าวเกี่ยวกับเรื่องเงินพาดคนเข้าคุก

*“เงินสั่งมา” บรรยายโดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ) เนื่องในโอกาสเทศน์ประจำต้นเดือนแก่ประชาชนทั่วไป ณ ลานธรรม วัดสวนแก้ว นนทบุรี วันอาทิตย์ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๙

เป็นทุกข์เป็นร้อนกันเยอะไหม ? ทำไมนะ
ก็พันล้านที่ยืด เมื่อเร็ว ๆ นี้ ข้าราชการที่
โกงไป ผู้สื่อข่าวดาราระไรต่าง ๆ ที่โกง
กันไป

ตอนนี้บังเอิญอาจจะจะเป็นช่วง
จังหวะ เขากำลังรณรงค์ เรื่อง “โกง”

โกงอะไรก็ไม่มากเท่ากับโกงเงิน
โกงทองกันนี่แหละ ถ้าเรามารู้จักมันซะ
ดี แล้วเข้าไปเกี่ยวข้องกับมันอย่างถูกวิธี
เราน่าจะไม่โดนอสรพิษ คือ งูกัด ขบกัดเรา

“ใครมีเงินมีทอง แล้วมันงัดดกหลุม
ก็เรียกว่า ถูกเงินมันกัด

มีแฟนมีลูกมีหลาน นั่งงัดดกหลุม
กับมัน ก็ถูกมันกัด”

ถ้าเราไม่รู้สมบัติคืออะไร ? ทรัพย์
คืออะไร ? เงินคืออะไรซะเลย เราจะ
กลายเป็นคนเขยในตาพระพุทธเจ้าไปนะ

นั่นวันนี้ก็อยากจะให้รู้จักบ้าง
“ทรัพย์สมบัติเงินทอง” นี่เราควรจะ
เกี่ยวข้องกับมันไว้ได้เท่า หรือไว้บนหัว ?
(ได้เท่า) เออ ! ถ้าเอาไว้ได้เท่า เราก็จะ
ทำให้เรา นี้ไม่ต้องเป็นทุกข์ ทุกข์ร้อน
ถูกกัด ถูกขบ

ถ้าเงินมันเป็นเพียงเครื่องกำจัด
ความผิดเคือง ชนแค้น ชัดสน เราก็คงจะ
ไม่ทรมนทรมายกันเกินเหตุเกินควร เพราะ
มีเท่าไร ? แค่นั้นพอกำจัดชัดสน ผิดเคือง
ชนแค้น ขาดแคลนอาหารเสื้อผ้าบ้านยา
มันก็ถ้าพุดง่าย ๆ โบราณเขาถึงเขียนกลอน
สอนว่า จะหาเงินมาซื้อเสื้อผ้า ปลุ๊กบ้าน
ซื้อยารักษาโรค หรือซื้อเสื้อผ้านุ่มหอม
ตกแต่ง มันก็ไม่ได้มากมายอะไร แล้ว
เขายังสอนไว้ว่า ใช้อิน ๆ จ่าย ๆ ใช้ ๆ กัน
นี่เรื่องปัจจุัย ๔ เคยได้ยินได้ฟังบ้างไหม ?

ถึงกินดี กินแล้วขี้ ไม่มีเหลือ

ถึงแต่งดี ปกปิดเนื้อ ร่างกายผี

เสื้อผ้าอาภรณ์ชุดที่ล้าน ก็แสน ก็
แค่ปกปิดเนื้อร่างกายผี เพราะในร่างกาย
ในกระเพาะเรา ผีกุ้ง ผีหมู ผีเบ็ด ผีไก่
เต็มไปหมดใช้ไหม ? มันใส่คลุมไว้ ปิดไว้
ถ้ามันไหลหัว ไหลหาง ไหลขามาได้ละก็
ยุ่งไหม ? (ยุ่ง) นี่

ถึงอยู่ดี เพียงเพื่อกันแดดฝน ทั้ง
จนมี

บ้านหลังใหญ่ ๆ ก็แค่กันแดดฝน
ทั้งจนมี ร่างกายยาววา หนาคืบ กว้าง

คอก เตี้ยวนี่ปลูกบ้านกันหลังหนึ่งสามสี่ร้อยล้านก็มี มันเพื่ออะไรกัน มันรู้จักปัจจัย ๔ กันพอหรือยัง สุดท้าย !

เจ็บใช้ตายก็ดี หหมดปัญหา ถ้า ยามันแพง

เขาทำทนายเลย ไม่ใช่ถ้ายาแพงละก็ นั่งร้องโอดครวญ ไม่รู้จะเอาที่ไหน ไปจ่ายหมอ จ่ายโรงพยาบาล เขาบอกว่า **“เจ็บใช้ตายก็ดี หหมดปัญหา ถ้า ยามันแพง”**

ตกลงว่า เขาไม่ได้สะทกสะท้านกับที่จะต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลเท่าไร ?

เพราะฉะนั้น ถ้าเงินมันเป็นเพียงตัวจัดความผิดเคือง เราก็พอจะหาหלו่อื่น ให้มันผ่านไปได้ ไม่ใช่มากักมาเก็บมาตุน ทั้ง ๆ ที่มันไม่ถูกต้องชอบธรรม ก็ไปตุนไปเก็บไปอำ แล้วก็ที่ร้ายที่สุดเก็บแบบโกง แล้วยังจ้างคนอื่นร่วมโกง เลยไปกันใหญ่เลย อย่างที่เคยพูดย้ำ ขอซ้ำอีกสักครั้งว่า

“หาเงินเก่ง แต่หาทางกลับบ้านไม่ได้”

ต้องไปตะลอน ๆ อยู่ต่างประเทศกันหลายคน เขาหาเงินเก่ง แต่เขาหาทางกลับบ้านไม่ได้ เขาก็เป็นทุกข์เป็นร้อนอยู่ เราหาไม่เก่ง แต่เราอยู่บ้านอยู่ช่องของเราได้ ไม่มีใครมาไล่มาจับ เราน่าจะเป็นคนที่มีความสุขกว่าเขาได้ใช้

ไหม ? หาเก่งแต่เขาไม่ให้อยู่บ้าน อยู่เมืองมันเป็นเรื่องลำบากเหลือเกิน

ไหน ๆ พูดเรื่องเงินมาถึงตอนนี้แล้วอยากฟังเพลงรักเพลงไหม ? ชื่อเพลงว่าเงินสั่งมา แต่ง/ร้องโดย ครูชลธิ ธารทอง แต่เพลงนี้ถูกแบนไปแล้ว ถูกแบนเพราะว่า แต่งเสียดสีแรงหน่อย อยากฟังเปล่า เอ้า ! ถ้าอยากฟังจัดให้เลยนะ ก็จะได้รู้ว่าเงินนี้มันร้ายกาจแค่ไหน ?

เงินใช้ไหม ทำให้คนจน...ขึ้นชม
เงินใช้ไหม ทำให้สังคม...ตกต่ำ
เงินใช้ไหม ทำให้คนดี...ศีลธรรม
หน้าด้าน หน้าดำ เพราะเงินนี้...หนอ
เงินใช้ไหม ทำให้ใจคน...โหดร้าย
เงินใช้ไหม ทำให้ลูกมัน...ฆ่าพ่อ
เงินใช้ไหม ทำให้เพื่อนฝูง...แตกคอก
มีเงินมาหล่อ รูปหล่อยังแพ้ว...ขอทาน
เงินจ้างผี ให้ไม่แบ่งได้
เงินเป็นนาย ของคนทั่วบ้าน
เงินมาผ้าหลุด ความบริสุทธิ์แหกกลาญ
ทนทรมาน กับคำตากถาง
เงินใช้ไหม ทำให้โลกเรา...สับสน
คือเหตุผลทำคนให้มี...ช่องว่าง
บวชเป็นพระ แล้วท่าน...ไม่ยอมบปต์อยวาง
ปลุกต้นสต่างค์ไว้บนแผ่นดินหลัง...ญาติโยม

นี่แต่งเพลงนี้ไม่น่าเชื่อ ที่จริงไม่น่าจะไปแบนนะ เป็นการสอนการเตือนที่ดีที่สุด ไม่น่าจะแบนเลยคนเรา ฟังแต่งเมื่อเร็ว ๆ นี้ สะเทือนเยอะเพลงนี้ ถ้าออกมา น่าดู นี่เป็นศิลปินแห่งชาติแต่งออกมา

บังเอิญช่วงนี้อาตมาว่า **สังคมไทยช่วงนี้เริ่มต้น ในการที่จะไม่ปล่อยให้คนชั่ว คนโกงลอยนวล**

อาตมาดูเขาปู่คุณสรยุทธ นี่ไอ้ไฮ ! น่าสงสาร แล้วมันส่งช่วงลูกต่อที่เหลือเชื่อ ก็คือ ลูกชายหม่อมอ้อย ไม่รู้แกพลาดท่า ไม่รอบคอบยังงี้ไปประกันว่าสรยุทธไม่ผิด แล้วศาลจะอยู่ยังไงคดีอย่างนี้

อาตมาอยากจะให้ฟังบทความนิดหนึ่ง เขาไปเฉพาะบางตอนนะ “หม่อมอ้อย” เสียใจลูกชายคิดตั้งมองข้ามจริยธรรม แกก็บ่นว่าส่งไปเรียนอะไร แล้วก็แหมเสียชีวิต ! ส่งเขาไปเรียนตอนอายุ ๑๒ ปี ต่างประเทศ เขาเลยห่างจริยธรรม เขาเลยมองข้ามตัวจริยธรรมมากไป เขาก็เลยไปรับประกันว่า ไม่ผิด พ่อกับลูกต้องสอนกันอย่างหนักเลย มันลามไปเยอะ

แล้วตอนนี้ไม่ใช่แค่เงินที่เกินเวลา มันกลายเป็นอีกเรื่องต่อไปแล้ว กำลังฟ้องตามกันมา สัญญาปลอม หรือว่าร่างคำเท็จอะไรขึ้นมา แล้วราชการที่ไปร่วมโกงร่วมอะไรกัน นี่อาตมาเชื่อร้อยเปอร์เซ็นต์อย่างที่เขาวิจารณ์กัน ต้องมีตัวใหญ่ ๆ อยู่ในแดนสนธยาช่อง ๙ ที่

น่าจะเหนือกว่าผู้หญิงคนที่ช่วย นี่ต้องมี เพราะเขาบอกว่า ที่นั่นเป็นแดนสนธยา

นั่นที่ใดมีเงินเข้ามา ใครทำเงินได้มาก ถ้าไม่รู้จักกับมัน เกี่ยวข้องกับมันไม่ถูกต้อง ก็จะต้องมัวหมองและเจ็บปวด

ถามว่า พระพยอมกับสรยุทธ นี่หาเงินได้ใกล้เคียงกันไหม ? สรยุทธได้พันล้านพระพยอมก็ได้พันล้านไหม ? (ได้) แต่เงินขบกัดอาตมาไหม ?

ก็เมื่อเรารู้ เราเป็นสะพานบุญรับบริจาคมาให้เขาไป ซื่อที่ให้คนยากคนจนก็หมด ไม่มีพอรอกนะ แม้แต่เดี๋ยวนี้คนต่างประเทศมาอาศัยวัด กินฟรี นอนฟรีอยู่ มันก็ต้องจ่ายแบบนี้ เราก็ต้องมีมนุษยธรรม ที่เขาบอกว่า **ไม่ควรจับเงินจับอะไร ? นี่ไม่ต้องไปเคร่งถึงขนาดนั้น “จับแต่อย่าหนัก” ข้อสำคัญอยู่ตรงหนัก**

พระนี่ไปหมกไปเก็บไปใส่ธนาคารอะไรไว้เป็นของตัวเอง แล้วต้องฝากญาติโยมอีกสักนิดว่า เวลาถวายพระ นี่อย่าบอกอันนี้ถวายส่วนตัวนะเจ้าคะ...เลิกเถอะ !

ต้องบอกว่า **“นี่ถวายทะนุบำรุงพระศาสนาเจ้าคะ”** ท่านอย่าไปใช้อีลู่ยฉุยแฉกนะ ตายแล้วยมบาลจะเขกหัวแตกนะ (ไม่ต้องถึงขั้นนี้ก็ได้...เอาแค่เบา ๆ)

พระก็จะได้ไม่เอาเงินไปใช้อีลู่ยฉุยแฉก จะได้ไม่ซื้อรถหรูรถอะไร แล้ว

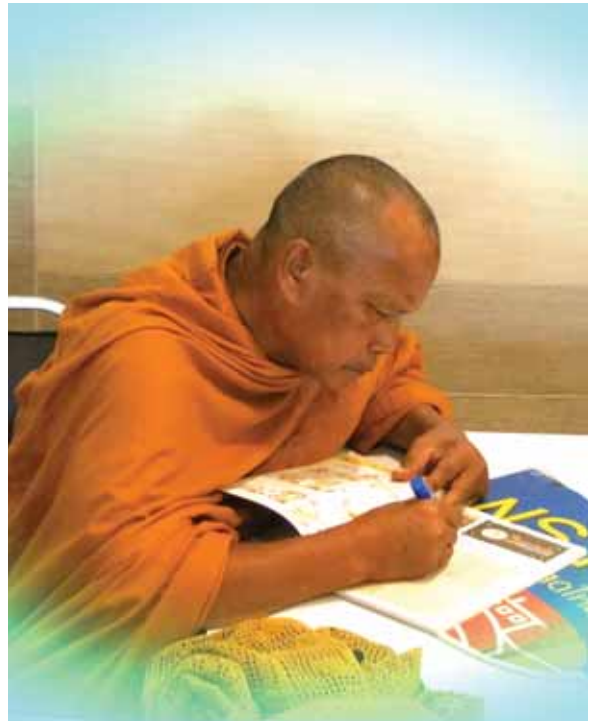
คนที่ถวายอะไรกับพระนี่ อย่าถวายให้เป็นภาระ อย่าถวายให้ตีเอสไอ (DSI) ตามมาได้ไหม ? ถวายแล้วพระจะได้ไม่ต้องมานั่งยุ่งยากลำบาก

ถามจริง ๆ เถอะ ถ้าเอารถหรู ๆ ราคา ๔ ล้าน มาถวาย กับเอารถมอเตอร์ไซด์ป๊อบ ๆ มาถวายวัด พระพยอมอยากได้ไหม ? (ใช่ ! จะได้พาโยมเที่ยว) มาจอดเกะกะวัดไ้ราคา ๔ ล้านนะ วึ่งไม่ถึงรอบวัดละ เครื่องเสียมันเก่า

นี่ก็อยากจะให้ญาติโยม เลิกทำบุญแบบปัญหาเกิดกับพระ เพราะถวายของไม่ควรจะถวาย

พระพุทธเจ้าจากความหรุหรราราชวัง ราชรถอะไรที่มีหมด นี่ท่านจากสละทิ้ง กลับมาอยู่กับความไม่มีอะไร พอมาอยู่มีนู่นมีนี่ มันก็ต้องมีเรื่องมีราวตามมาเยอะเยอะหมด แล้วก็กลายเป็นอุปสรรคต่อการประพฤติธรรม พระพุทธเจ้าบางที่ท่านตรัสว่า **“มันเป็นของแสบเผ็ด”** ลากสักการะที่แพง ๆ หรุ ๆ ประณีต นี่เป็นของแสบเผ็ดต่อมรรคผลนิพพาน มันถุมันไถจนนิพพานกระเจิงอยู่ไม่ไหว อยู่ไม่ได้ มันหรุจนนิพพานอยู่ด้วยไม่ได้ อันนี้ต้องระวังกัน

อย่างนี้ว่า **“เอาของดี ๆ แพง ๆ มาถวายพระ แล้วจะได้บุญเยอะ”** เปลอ ๆ โยมว่า คนที่ถวายรถแพง ๆ วัดนี้ ตอนนี่เขาสุขหรือทุกข์ ? ใช่ไหม ! พระก็ทุกข์ คนถวายก็ทุกข์ เป็นชาวพุทธอะไรกัน นำ

กลัวมันจริงนะที่ว่า **เข้าใจศาสนา ๑๗ เปอร์เซนต์ น่าจะชัดขึ้นทุกวัน**

ถ้าเข้าใจดีกว่านี้จะเอาของพรรณนี่ไปถวายให้พระมีภาระทำไม ? ให้มีเรื่องมีราวยุ่งยากลำบากทำไม ? จะต้องเอามาคงมาคืนทำไม ? ก็ไม่รับซะที่แรกก็เรียบร้อย แต่ถ้าเอามาถวายอาตมานะ ๔-๕ ล้าน นี่โยมว่าอาตมารับไหม ? (รับชายทันที ! ชื่อท่อน้ำประปาไปแจกจ่ายคนยากคนจน) จะไม่มีทางเก็บไว้รกวัดก็เก็บมันไม่มีประโยชน์อะไรเลย มีแต่ภาระต้องดูแลรักษา เป็นความไม่ฉลาดของญาติโยมและพระ

เพราะฉะนั้น ต้องช่วยกันคิด ช่วยกันทำให้มันฉลาดสักนิดเถอะ เราจะได้อยู่กับดี ๆ อย่าให้เงินมา แล้วความบริสุทธิ์ของพระก็หาย เพลงเงินสั่งมามีอยู่ตอนหนึ่ง **“เงินมาผ้าหลุด ความบริสุทธิ์แหลกลาญ”**

พวกผู้หญิงเดี๋ยวนี้มีเยอะไหม ?
รู้ว่าถ้าแก่ก็มีเมีย มีลูกแล้ว พอมาติดพัน
ทำเป็นผ้าหลุด เพราะรู้ว่าสตาจค์เยอะ
ความบริสุทธิ์ก็หลงกลาญ ตรงนี้เป็น
เรื่องที...?

แหม ! สังคมไทยเราอาการหนัก
โกงกันสะบัดหันแหลก ค่าหัวคางหัวคิ้ว
อะไรต่ออะไรก็ไม่วู้ กินกันแหลก แต่ว่า
เอาละทีแล้ว ๆ มาว่าไป แต่ตอนนี้อาตมา
ว่าประเทศไทยดีขึ้นไหม ? สังคมเริ่ม
บิบคั่นไล่บี้คนโกงมากขึ้นไหม ?

คนโกงเงิน โกงบ้าน โกงเมือง เดียว
นี้อยู่ลำบากมากขึ้นนะ ตอนนีเขาไล่บี้เยอะ
เลย นั้นถึงเราไม่ติดอันดับเหมือนคุณเจริญ
เจ้าของเบียร์ช้าง แซงคุณธานิน ไปแล้ว
(อืม ! แซงพวกเราไม่วู้ทีตลบ) แต่เราก็
ไม่ได้เป็นทุกข์เป็นร้อน กับทีใครจะมีที
หมื่นล้าน ทีแสนล้าน

อันนี้เราต้องเกี่ยวข้องกับเงินกับ
ทองแบบ “ถูกต้อง” ต้องมองว่า มันเป็นตัว
ตัวแค่มาทำจัดขัดเคือง ชันแค้น ผิด
เคือง ลำบากเหลือเกินชีวิตนี ถ้าได้
มันพอหล่อลื่นก็สบาย

ประเทศไทยดีขึ้นไหม ?
สังคมเริ่มบิบคั่นไล่บี้คน
โกงมากขึ้นไหม ?

พระพุทธเจ้าบางทีท่านก็บอกว่
เราจะตีมน้ำ ใช้อะไรนี ให้เหมือนเพล
เกวียนเขาหยอดน้ำมันหล่อลื่น ให้พอมัน
วิ่งเคลื่อนไหวไปได้ ไม่ถูกล้อค สนิมจับ
ก็ถือว่า “ดีแล้ว”

นีบางคนไม่อย่างนั้น ชุกหัวสยบ
ให้กับเงิน อย่างชนิดทียอมผิต ยอมเสีย
หาย ยอมหายนะกันเลย ไม่มีชื่อเสียงใน
ทางสร้างสรรค์ได้บุญได้บารมี มีแต่คดีที
มาตามร้องตามทวง เดียวนีปลัดกระทรวง
ผู้ว่ทีเป็นอดีตปัจจุบันนี แล้วทีรัฐวิสาห-
กิจหลายคน ทีกำลังเจอคดี คำว่ “รวย
ผิตปกติ” คือ ไม่น่าจะมีเงินขนาดนั้นถ้า
ทำเงินเดือนแค่นี้ ๆ ก็น่าจะได้แค่นี้

ตอนนีเขาแฉกันแหลกเรื่องอะไร
รู้ไหม ? เงินซื้อตำแหน่ง ตำรวจ กำลัง
โกรธกันเหลือเกิน ท่านพะจุนณ์กับท่าน
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ โธ ! เงินตัว
เดียวใช้ไหม ? ทีทำให้แตกคอกัน ก็อาจ
จะบ้านเมือง นีแตกแยกล่มสลาย เพราะ
เงินซื้อได้สำหรับคนบางคน แล้วคนบาง
คนก็ไม่ได้เคยรู้จักทีจะฉลาดรู้เท่า รู้ทัน
รู้แก่ รู้กันไม่ให้มันมาขบมากัด ไม่ให้มัน
มาสร้างความวิบัติเสื่อมเสีย

รู้จักเกี่ยวข้องกับมันแบบ
เอามันไว้ได้เท่าเพื่อสร้างบารมี
ไม่ใช่เอามาแบกเทินไว้บนหัว
เทียวรอดตัวเลขมีเท่านี้เท่านี้
จะมีประโยชน์อะไร

อวดความรุ่มเย็นเป็นสุขกับอวดความมั่งมี มั่งคั่ง มันต้องต่างกันเยอะแน่นอน ถ้าเขามีเงินแล้วเขามีความสุข มันก็น่าจะเออ ! ถ้าทุกคนมีเงินแล้วสุขหมด นี่มีเงินแล้วกลายเป็นทุกข์แทบแย

โยมว่า คนเคยพูด เคยออกรายการพอเขาสั่งปิดนี้ หรือต้องลาออก โยมว่าเหงาไหม ? ถึงจะนอนหนุนเงินอยู่พันล้านก็อึด ! อาตมาก็หาได้ไม่ต่ำกว่าพันล้านเหมือนกันนะ ถ้าเก็บไว้ละ แต่ไม่เก็บนี้ ต้นผ้ามีหนี้อีก นี่ทุกวันนี้เทศน์ผ่อนส่งเขาอยู่ หนี้สักเท่าไร ? ๕๐ ล้าน ซื้อมอเตอร์ ๑๒๖ ไร่ ๒๐ ล้านต้องส่งกันยาว ส่วนอยุธยาให้เวลา ๔ ปีครึ่ง ที่จริงมัน ๕ ปีก็ต้องส่งเขาไป แล้วได้ที่ดินไว้ให้คนยาก คนจนได้ทำมาหากิน ได้ปลูกได้ทำอะไรไป ไม่เห็นจะต้องมานั่งเก็บ

เป็นหนี้มันก็รู้สึกดีไปอีกแบบหนึ่ง จะได้ไม่จ่ายไม่ใช้ก็สุขเฉยแจก ไม่คิดซื้อ กลังถ่ายรูป ไม่คิดซื้อพวกอะไรปรนเปรอบำเรอชีวิตเลยวัน ๆ หนึ่ง

หมดหนี้เมื่อไร ค่อยสบายโล่งไปที แต่เป็นหนี้ก็ไม่ทุกข์ มันต้องแบ่งให้คน เจ้าหนี้เราทุกข์บ้าง ไม่ใช่เราแบกทุกข์อยู่คนเดียว ตอนอาตมาเป็นหนี้คราวก่อน ๘๐ ล้าน ที่ซื้อที่ดินพวกนี้ แปลงแถวนี้ คนเขามาถามหลวงพ่อบ้างนี่ตั้ง ๘๐ ล้าน ไม่ทุกข์แย้หรือ บอกถามผิดคนแล้ว ไปถามเจ้าหนี้เขาดู เราก็มีหน้า

ที่เทศน์ผ่อนส่งไป เขาจะทุกข์ขนาดไหนก็ไม่ว่า มันจะได้จากเราหรือเปล่า เราก็มีหน้าที่ทำให้พวกเขาเท่านั้นเอง แล้วจะไปทุกข์ทำไม

นี่มันก็ดีอย่างหนึ่ง ถ้าเรารู้ตัวเลขเราว่า ตัวเลขเราแข็ง พอที่จะหาความสุขให้คนยากคนจนแล้วไปส่งคนร่ำรวยที่เขาไม่มีทางได้ มันก็น่าจะทำได้ แล้วอาตมาอยากจะฝากย้ำเหลือเกินเวลานี้ สิ่งทีพูดไปแล้ว นี่เวลานี้มันเริ่มเห็นประจักษ์มากขึ้น

ทีพูดว่า “ช่วยทำบุญแก้วิกฤตการณ์ ให้มากกว่าทำบุญตามเทศกาล” ซึ่งอีกเดือนเดียว เดือนกว่า ๆ ก็จะได้ถึงเทศกาลสงกรานต์ แล้วปีนี้จะเล่นน้ำกันเหมือนเดิมหรือเปล่า ? จะสาตกันเป็นตุ้มเป็นโหลไหม ? แล้วตอนนี้วิกฤตนี้มันเอื้ออำนวยให้เราเล่นแบบนั้นไหม ?

ไม่น่าเชื่อนะ ! ฟังข่าวนี้ มันเป็นโศกโศกกัน ทีแรกเรานึกว่า พวกเกษตรกรไม่มีน้ำเขาคงแย แต่ที่ไหนได้อุตสาหกรรมท่องเที่ยว อุตสาหกรรมต่าง ๆ ก็แยเหมือนกัน เพราะตอนนี้เขาปิดบังความจริงเขาบอกว่า น้ำประปาพอใช้ ๆ อีกพวกบอก เดือนเดียว ๆ เหลือ

อีกเดือนเดียวหมด

ก็เขากลับอะไรรู้หรือเปล่า ถ้าโรงแรมนักท่องเที่ยวที่จองจากต่างประเทศ ถ้าเขามาพันคน สองสามร้อยคน เขาบอกโรงแรมน้ำไม่มี ถามว่า เขาจะไปไหม ? เขาก็ต้องถอนหมด เขาก็เลยต้องบอก มีใช้ พอใช้ มันน่าจะลงตัวนี้น่ากลัว เชียงใหม่ก็เริ่มจะ...ไม่รู้จะหาน้ำดิบที่ไหน !

อาตมาก็เลยบอก เรามาทำบุญแก้วิกฤตการณ์กันหน่อย ตอนนั้นก็เลยตัดสินใจ ถ้าวรัฐบาลเขาบอกอีก ๑๔ วันรู้แน่นอนว่า “จะได้ หรือไม่ได้ ๗ ล้าน” ที่จะขุดบึงใหญ่ที่สาขากบินทร์ให้ ในเนื้อที่ ๑๐ กว่าไร่ (เราซื้อ ๑๒๖ เขาจะขุดให้ ๑๐ กว่าไร่) ที่นี้ขุดบึงอีกเนื้อที่ตั้ง ๑๐๐ ไร่ เราก็จะปลูกต้นไม้

ตอนนี้ยังไม่ใช้ตอนนี้ละ ประเดี๋ยวจะไปลองสั่งที่บริษัทที่เขาผลิต ท่อเล็ก ๆ ที่เอาเข้าไปทำน้ำหยด เมื่อคืนนี้ไปเทศน์ (แหม ! เขาประทับใจ สนุกมาก มีความสุขที่สุดเลย ไม่ใช่สุข ว่า กัณฑ์เทศน์ ๕

หมื่นหรือหก)

สุขตอนไหนรู้ไหม ? เขามีบริษัทที่ไปเทศน์เมื่อคืนนี้ เขาเรียกว่า สมาคมเมล็ดพันธุ์พืชไทย อย่างเจียใต้ ซีพีอะไรต่ออะไรนี่ มากันหมดเลย ไอ้โฮ ! เมื่อวานนี้โชคดีที่สุด เดี่ยวเขาจะตามมา เราไปเห็นของแปลก ๆ เมล็ดพันธุ์แปลก ๆ ข้าวโพดสีนิล ข้าวโพดดำ แล้วหวาน เป็นข้าวโพดข้าวเหนียวดำ แล้วก็มีเมล็ดพันธุ์พืชอะไรต่าง ๆ จากต่างประเทศ เขาจะมาถวายฟรี นี่มีความสุขตรงนี้

ไม่ใช่ว่าจะไปมีความสุข เพราะได้เงินเยอะ แล้วพอเทศน์เสร็จ ผู้หญิงคนนี้เป็นประธานบริษัททำน้ำหยดระบบแบบอิสราเอล คือ ใช้น้ำหยดไม่มาก มันเหมือนจะตั้งตรง อิสราเอลเขาตั้งอย่างนี้เลยนะ เขาจะหยดที่โคนต้นไม้ แล้วเขาจะดูใบไม้ เขาจะมีตัวแตะข้างบนนี้ ถ้าใบไม้กระดกขึ้นตั้งอย่างนี้น้ำจะหยุด แต่ถ้าห้อยตกลงมาใบตกมาก น้ำก็จะเปิดอึม ! เขาทำเป็นเทคโนโลยี เขาบอกว่า จะมาสอนให้คนที่วัด ทำน้ำหยด แบบไม่ใช่เปิด... ชั่งเงินทอง แล้วมันยังไม่ดูมาปิดอีก ใต้นั้นมันปิดเปิดตามอัตโนมัติของเทคโนโลยี

นี่เขาบอกจะมาสอนให้ แต่ขอให้เรา มีอุปกรณ์สายดำ ๆ นี้อเล็ก ๆ น้ำมันก็ไม่เปลือง มันก็ไปหยดที่โคน ก็ไม่ยาก ! จะเอามาที่นี่ไปติดต่อบริษัทมาเยอะ ๆ แล้วคนอย่าเอาสังฆทาน เอาอะไรมาถวาย

เยอะ ผ่าตรงผ่าไตรมมันเยอะเกินไป

มาก็มาเอาท่อ ไครสตางค์น้อย
ท่อนหนึ่ง ๒๐ บาท ถ้าสตางค์น้อยก็ทำ
แค่นี้ ๒๐ บาท ถ้าใครที่จะเป็นสายเมน
ใหญ่ ๆ อาจจะมี ๑,๐๐๐ บาท สายย่อย
รองกระจายก็ ๑๐๐-๒๐๐ พอทำได้ใหม่
โยม ? เห็นไหมพอทำได้เราเห็นเขาลาก
สายไปรด แหม ! มันซ้า ที่ดิน ๕๐๐ ไร่
ลากลากกันไม่ไหวละ ต้นไม้แสนกว่าต้น
ไปรดกันไหวยังไง ก็จะทำอย่างนี้

แล้วอ้อย น้ำอ้อย นี่ถ้าได้หยดนะ
มันไม่เปลืองมาก หยดที่กอ โคนกอ ๆ
เขาจะทำรูเล็ก ๆ พร่าวไปเลย แล้วมันก็
จะหยดให้น้ำอ้อยงามพอดี นี่ใส่ก็จะมี
ฝ่อ ถ้าเราไม่ให้มันเลยหน้าแล้งนะ ใส่มัน
จะกลวงแห้งฝ่อเลย...น้ำไม่พอ ก็เดียว
จะได้...นี่คร่าวหน้าจะเลี้ยง ๓ ขวดเลย
(ฮือ ฮือ) เดี่ยวถ้ามันได้ผลดีจะเลี้ยง ๓ ขวด
เลย ก่อนฟังขวดหนึ่ง ขณะฟังไปกลาง ๆ
อีกขวด จบถือกลับบ้านไปอีกขวดหนึ่ง

นี่มันน่าสนุกนะ พูดถึงถ้าเราทำ
บุญกันแบบไม่โกง ไปทำบุญติดคุก ทำบุญ
ผูกคอตายอย่างนี้ ฟังแล้วมันอ้อ ! มัน
น่าอนาถใจ น่าสมเพชเวทนา ทำบุญ
แล้วลูกหลานต่ำกว่ากระแตกแตกตัน เลย
ผูกคอตาย มีเงิน ๓๐ ล้าน ไล่ลูกหลาน
มันก็ต้องหวังนะ ยายคงแบ่งให้บ้าง ๕
ล้าน ๒ ล้าน ๓ ล้าน ต้นไปทำบุญหมด
เลย พอหมดตัวแล้วอยากกินอะไรก็บอก
“หลานเอ๊ย ! ไปซื้อของให้ยายหน่อย”

**“กินบุญเข้าไปสิ ! ทำไปตั้ง ๓๐-๔๐
ล้าน”** เสร็จเลย แล้วผูกคอตาย ก็เรา
ทำอะไรที่มันเกินไปด้วย

จริงนะ ๆ เมื่อเข้านี้เอาตมาไปเทศน์
เรื่องอะไรรู้ไหม ? สมาคมฌาปนกิจ
สงเคราะห์ อูย ! คนเยอะจริง ๆ คนเยอะ
มาก แล้วทำบุญกันมาดูเลย ทหาร ตำรวจ
ทำกันเยอะมากเลย ชั้นขนาดนี้ล้านเลย อู
ฮู ! ทำกันสุด ๆ เลย ที่แรกว่า **“จะไม่
รับงาน”** แล้วเขาบอกหลวงพ่อก่อน ถ้างาน
นี้ไม่รับนะ หลวงพ่อเท่ากับพลาดไป ๑๐
งาน ก็ไปเขาชอบใจมาก บอกหลวงพ่อก
ยกตัวอย่างชัดเจน

บางที่เราทำงานแบบ **“เผาศพ
เผาทรัพย์”** เอาตมาอดพูดไม่ได้จริง ๆ เลย
ระหว่างหลวงพ่อกุพุทธทาสกับสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัววชิรเมธี นี่อ้วนใหญ่เท่า ๆ กัน
หลวงพ่อกุพุทธทาสเผาศพท่าน นี่ท่านสั่ง
ไว้หมดเลยทำพิธีกรรมไว้เลย หมดยัง
ถึง ๑,๐๐๐ บาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้
งบ ๖๗ ล้าน ประชาชนสมทบไปอีก ๔๐
เป็น ๑๐๐ เป็นเท่าไร ? เป็น ๑๐๗ ล้าน

แหม ! มันน่าเสียดาย สัก ๕ ล้าน
จะเผาไหม้ไหม ? (ไหม้) แบบนี้เขาเรียก
“เผาศพ เผาทรัพย์” มากเกินไปจริง

ตอนนั่งงานที่เข้ามาจะไปพูด แล้ว เขาก็ประทับใจกันดี ก็เริ่มมีความรู้สึก โยม ! ถ้าเราไม่ทำบุญแก้วิกฤตการณ์ภัย แล้งจะทำยังไง ? ป่อน้ำก็ขุดไม่ทัน ลอก คูคลองก็ไม่ทัน อาตมารู้สึกดีใจเห็นว่า รัฐบาลจะทำใหม่แล้ว วันพ้อ วันฉลอง ครบครองราชย์ ๗๐ ปีในหลวง นี่เขาให้ ทำอะไรรู้ใหม่โยม ?

โยม ! ลองเดาศิริรัฐบาลจะให้ทำอะไร ? ให้ช่วยกันลอกคูคลองเอาสระ ขยะ แล้วก็ทำพวกหนอง คลองเล็ก คลองน้อย ทำหลุมขมนครก ทำแก้มลิงทำอะไรต่อ อะไรให้พอใช้

นี่คือ “การทำบุญแก้วิกฤต- การณ์” ที่แล้วมานี้ โห้ย ! จะฉลองกัน ร้องเพลงสรรเสริญกัน อะไรกันหนะโยม ! แล้วก็ไม่ได้ลอกคลอง ร้องเสร็จก็หิ้วารกเต็มคลอง

“หยุดร้อง ! หันมาลอกคลอง”

อาตมาว่า นี่คือการแก้วิกฤต การณ์ เอาพลังของชาติมา ทำให้ไม่เป็นวิกฤตต่อไป

ขอย้ำอีกคำเดียวนะโยม ! “ทำบุญ ให้เป็นพลังกับทำบุญให้เป็นภาระ” อันไหนแยกว่ากัน อันไหนติดว่ากัน ? ถ้า ทำบุญให้เป็นพลังก็ต้องสำคัญที่สุด ศาสนาต้องมีเครื่องมือเผยแผ่ ที่มันจะ กระจายกำลังไม่ให้เราเหนื่อย

ที่อาตมาหยุดหรือไม่อยากไปรับ งานข้างนอก นี่เพราะว่าตอนนี้คิดมา นาน แล้ว และญาติโยมมาจากต่างประเทศ เขาก็มาแล้วให้ฟัง เขามาทำบุญ เขาบอกเขา ดูจากไอ้สื่อสารสมัยใหม่ เขาเรียกบริษัท ที่วีไอออนไลน์ จำกัด

โยมเดี๋ยวนี้รู้ใหม่ว่า ดาวเทียม ช่อง ดาวเทียมที่เขาแย่งประมูลกันนะ อย่าง ต่ำ ๑๐๐ กว่าล้าน อย่างวัตรธรรมกาย นี่ก็ ต้องเป็นร้อยล้าน วัดสังฆทาน อะไรที่เขา มีกันนั้นนะเป็น ๑๐ ล้าน ๑๐๐ ล้าน เสียค่า อะไรต่ออะไรเยอะ นี่เขามาเสนอาตมา นะ ออกทั่วประเทศ แล้วสามารถฟัง พระพยอมติดต่อดีเลยว่า พระพยอมนี้ ทำอะไร พูดอะไรตอนนี้ สามารถพลิก มือถือนี้ออนไลน์ออกได้หมดเลย ไปทำ อะไรอยู่ตรงไหนก่อนหลับก่อนนอน เอา โทรศัพท์แนบกับหู ก็ฟังพระพยอมเทศน์ วันนี้ ถ้าเทศน์วันนี้ถ้าเรามีกล้องมาจับ ถ่ายทอดออกได้เลย แล้วเขาตั้งราคา ล้านเดียว

แล้วสำหรับอาตมาเขาต้องการ โลโก้อาตมา เพื่อนำสินค้าขายของเขา เขาก็เลยลดให้อาตมาเหลือ ๕ แสน ตั้ง

สถานีเผยแผ่ทั้งโลกเลย...๕ แสน นำทำใหม่ ? คนละ ๕๐ บาทออกเปล่า ?

นี่ยังนัดเขาว่า ๓ เดือนจะให้คำตกลง ขอปรึกษากรรมการก่อน (ที่จริงไม่ใช่อะไรหรอก ที่พลัด ๓ เดือน นี่สตาจค์ไม่พอ) ต้องใช้หนี้ค่าที่ดินเขาก่อน ไ้อ้พวกนี้เรารอได้ ขณะที่รออาตมาก็จะหาข้อมูลเรื่องอะไรดี ๆ ไว้ ทำที่เรียกว่า “ปรุจเครื่องแกงไว้” พอถึงเวลานั้นก็เข้าหม้อ เข้าช่อก เข้ารายการออกเลย หัววัตถุสิบสต็อคไว้ เก็บ ๆ ไว้ แล้วพอถึงวันออกเราก็ออก ตัวเราไปทำงานที่ไหนก็ได้ ก็เรียกออนไลน์ไปเรื่อยไปทั่วโลกเลย ออกได้ถึง ๑๕๐ ประเทศ ทั้งประเทศเราด้วย ทั้งประเทศอื่นด้วย

แล้วเดี๋ยวนี้คนชั้นกลางมีกันเกือบหมดแล้วโทรศัพท์ท่อนไลน์อะไรต่ออะไรพวกนี้ อยากรู้วันนี้พระพยอมพูดอะไร ? ทำอะไร ? สบายเลย ๕๐๐,๐๐๐ บาทเอง ถ้าไปเอาดาวเทียมเขานะ ๑๐๐ ล้าน แล้วเจ๊งกันบานเลย เหลืออยู่ไม่เท่าไร ! ไทยรัฐ เหลืออะไร ? ที่เขาถึงใหญ่ ๆ เขาก็ซื้อนะซื้ออะไรล่ะ ? จอมขวัญ หลาวเพชร ซื้ออะไรต่ออะไรใครที่เคยอยู่ช่อกนั้นช่อกนี้

โอ้ ! ตอนนี่ช่อกนั้น ๆ แทบแยเลยหละ ตัวดัง ๆ ชื่อตัวไปหมดสมองโหลช่อกเก่า ๆ แยเลย แทบเจ๊ง แต่ของเราไม่ต้อง ไม่ต้องจ้างใคร สร้างสถานีเอง ออกเององค์เดียว ไม่ต้องมีรายจ่าย ไม่

ต้องเสียค่าพิธีกร ค่าวิทยากร เราก็ออกเป็นเวลา แล้วก็รีเพลย์ไปเรื่อย ๆ เอาของเก่าที่เทศน์เมื่อ ๓๐ ปีก่อน มาออกบ้างก็ได้ เพราะบางคนยังชอบของเก่านะ ที่อาตมาเทศน์ไว้เก่า ๆ บางคนชอบบอกสนุกดี ตอนนี่แก่แล้วแลเทศน์ยี้ดยาดเขาว่า แต่บางคนก็บอกอ้อ ! ตอนแก่นี้เทศน์เนื้อหาดีเขาก็ว่า เราก็จะรีเพลย์หมุนไป

นี่โยม ! ถ้าโยมทำบุญแบบนี้เป็นการหรือเป็นพลัง แล้วสถานีนี้ไม่ต้องตั้งที่วัดเรา ตั้งที่บริษัทเราถึงป้อนเข้าไปเลย ไม่มีภาระอะไรใช้ไหม ? ฟ้าผ่าเปรี้ยงทางโน้นเขาก็ซ่อม ไม่ได้อยู่ที่เรา เขาบอกว่าวัดต่าง ๆ นะ ฟ้าผ่าเปรี้ยง ! ซ่อมที่เป็นล้าน ๆ เลย ไ้อ้พวกที่วิฑาวเทียมนี้

ฟังคนมาพูดเยอะแล้วนะ ทำไม่วัดโน้นวัดนี้ สันตือโคก ธรรมกาย อะไรเขาตั้งมา แล้วทำไม่วัดสวนแก้วไม่ตั้ง (เฮ ! ใครจะไปตั้งร้อยล้าน...ไม่เอา ต้องเสียหมุนเสียนี้เยอะ)

แต่จาก ๑๐๐ ล้าน เหลือ ๕๐๐,๐๐๐ บาท อันนี้ น่าสนใจไหม ?

ถ้าพระพยอมไม่สู้ก็เสียศักดิ์ศรี ลูกผู้ชายชาติพระมากเกินไปแล้ว นะมันก็ต้องเอาสักหน่อย ก็รอจ้งหวะนี้มานานแล้วมันจ้งหวะพวกนั้นขาลง มันปิดกันจ้อมืด ของเราสว่างแทน อันนี้ น่าคิดไหม ? ยังใจช่วยกันนะ อีก ๓ เดือนนะ เตรียม ๆ อั้น ๆ บุญที่อื่นไว้ก่อน แล้วค่อยมาระดมทำกัน

เขาบอกง่ายตายเลย ใคร
มีโทรศัพท์รุ่นใหม่จะรู้หมดเลย
ตอนนี้พระพยอมเทศน์เรื่องอะไร
แล้วเราก็จะอ่านข่าววิเคราะห์
แทนสรยุทธบ้างก็ได้ แล้วก็ธรรมะ
เคล้าข่าว เล่าข่าวเคล้าธรรม อะไร
พวกนี้ เออ ! จัดรายการพบกัน
เวลานั้น วันนั้นอะไรอย่างนี้ สัก
๗ วันสรุปข่าวลักรอบหนึ่ง แล้ว
เอาธรรมะข้อไหนเข้าไปจับไป
ประยุกต์อย่างนี้

อาตมาคิดว่า น่าจะต้องทำได้ แล้ว
เราก็ไม่ต้องไปเดินสังฆาร ตอนนี้อายุมาก
นั่งรถนาน ๆ ก็เวียนหัว ขึ้นเครื่องบิน
ก็ หูบ่าอะไรก็ไม่รู้...แตกเป๊ะ แล้วก็อื้อ
อากาศมันกดอะ แล้วหูเราอายุ ๖๖
แล้ว หูมันบ่น อย่าขึ้นสูงหลวงพ่อก็ไม่ไหว
บางทีมันตั้ง ๕ วันกว่าจะหายนะ ที่ว่าหู
ช่องลมอะไรมันเข้า แล้วก็นั่งรถนาน ๆ
ก็ชักเวียนแล้ว ลูเราอยู่ที่นี้ แล้วกระจาย
ไปทั่วโลกเลย ตึกที่เราไปเทศน์ที่นั่นที่
นี่ แล้วก็เฉพาะตรงนั้นจังหวัดนั้นเท่านั้น
เอง แต่ว่าปี ๖๐ คิดว่าอาจจะหยุดแบบ
เกือบ ๑๐๐ เปอร์เซนต์

ปีนี้ยังหยุดแบบไม่ ๑๐๐ เปอร์เซนต์
ยังไปสัก ๕ เปอร์เซนต์ได้ เสร็จนี้เดียว
ต้องขึ้นเครื่องบินไปลงอุดรฯ ไปเทศน์ที่

จ.บึงกาฬ เขาบอกว่า ๒ จังหวัด ๒ ผู้ว่า จัด
ฉลองครบรอบที่ปีบึงกาฬที่ตั้งจังหวัด
ใหม่ คนเขาบอกประมาณ ๒,๐๐๐ เสร็จ
แล้วเย็นมาเทศน์ที่เซ็นทรัล จ.ขอนแก่น
เขาบอกคนประมาณ ๕,๐๐๐ อันนี้ก็งาน
ของคุณอรอุมา เกษตรพีชผล แก้อ่อน
วอนขอรับรองว่า ไม่รับที่ไหน แต่ขอให้รับ
งานนี้ เพราะรับมาตั้ง ๔-๕ ปี แล้วก็ไม
อยากให้ทั้งกันให้เสียกำลังใจ แล้วแก
โปรโมทได้ดี เมื่อวานอาตมาก็ไปโปรโมท
ออกช่องไทยพีบีเอสอะไรนั่น ก็จะทำให้
เผยแผ่แบบอยู่วัดแต่กระจายไปทั่วโลก
เลย กับดีกว่าไม่อยู่วัดไปเทศน์ได้ดีเดียว
บางที่เขาหลอกเรานะ บอกหลวงพ่อบไป
คน ๒,๐๐๐ ไปถึงมีคน ๒๓ คน โอ้โฮ !
แล้วเราต้องไปนั่งคอยที่สนามบินบ้าง
อะไรบ้าง ไม่รู้เสียเวลา คิดแล้วก็ไม่เอา
แล้ว จะใช้แบบนี้ดีกว่า

ในเมื่อเทคโนโลยีมันมี ทำไม
เราจะต้องตะลอน ๆ ไปแบบ “ให้
มันเหนื่อยเกินจำเป็น” เหนื่อย
เกินจำเป็นไม่ว่า มันได้ผลดีดีเดียว
ได้คนดีดีเดียว แต่อย่างนี้ โอ้โฮ !
ได้ ๆ ลฯ

แล้วอีกอย่างหนึ่ง เราออกไปแล้ว
มันสามารถรีเพลย์ได้ คนเข้าไม่ทันฟัง
ฟังกลางคืนก็ได้อีก ใ้ันมันสุดยอดเทศ-
โนโลยีสมัยนี้ ก็คิดว่า

พระพุทธเจ้าท่านบอก “เป็น

พระก็ต้องเรื่องปัญญา” ไม่ใช่ทำ เป็นพระล้าสมัยไม่รู้เรื่องรู้ราว เขา เทศน์กันไปทั่วโลก ไอ้เราจะมาเทศน์ อยู่ที่จังหวัดเดียว อำเภอเดียว ตำบลเดียว นี่มันก็ไม่คุ้ม แล้วชีวิตมันใกล้ จะจบแล้ว ๖๖ แล้วนี่มันมีสัญญาณ เตือนเยอะ

นี่ดูสิ ! อดีตอัยการศาลอะไร ? ศาลรัฐธรรมนูญ ตายแล้วเมื่อคืนนี้ เป็น ลมล้มไป อาตมาก็ชักมีอาการรูด ๆ ป่อย เหมือนกัน ก็คิดว่า

๑. จะได้ใช้เทคโนโลยีกระจาย ไปทั่วโลก

๒. จะได้ไปทำงานที่สร้างไว้ นี้ ให้มันเสร็จ เบ็ดเสร็จ สมบูรณ์ให้มี น้ำ มีถนน มีไฟฟ้าโซล่าเซลล์ต่อนี้ ก็ติดโซล่าเซลล์ดูน้ำสบายแล้ว เราตายแล้วเขาก็เก็บกินกันตามสบาย ต้นพุงก็ปลูกต้นไม้ใหญ่ปึกแล้ว

อาตมาตายไปสัก ๕๐ ปีนะ พวก มาอาศัยใบบุญเรานี่ อูย ! เป็นเสือนอนกินเลย...สบาย ! ก็คิดว่า มันน่าจะถึง จังหวะที่เราต้องหยุดหลังฟังถ้า

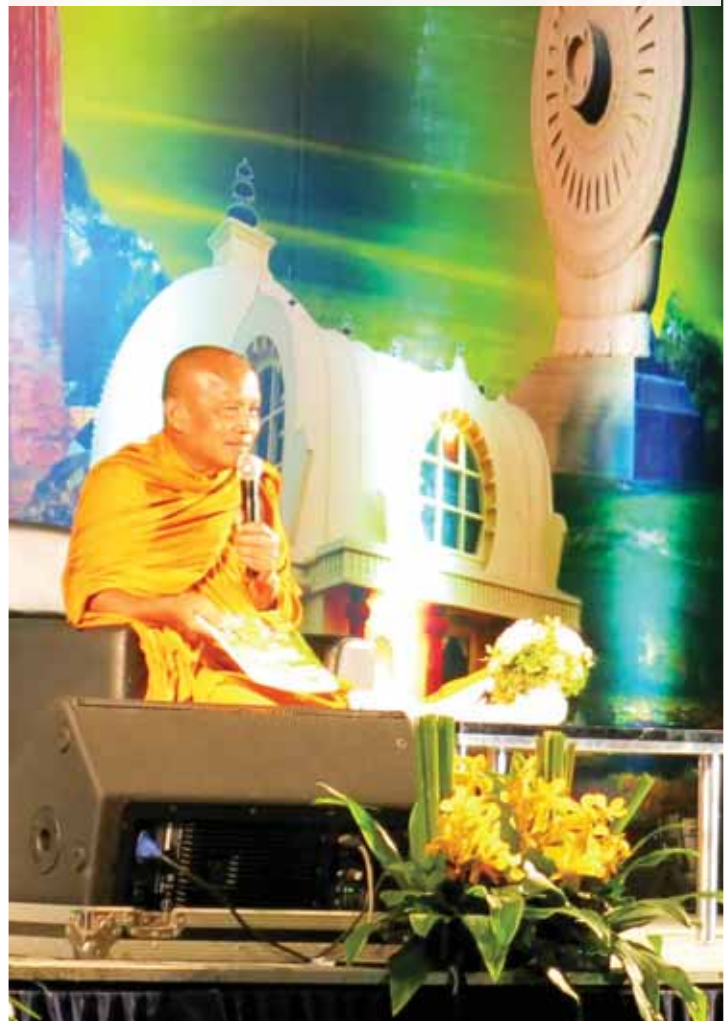
แล้วก็แปลกนะพอรู้ว่าหยุด นี่คน มาเป็นคณะ ๆ เยอะขึ้น มาอนค่าง มา เข้าค่าย พอรู้ว่า เราอยู่ แต่ถ้ารู้ว่าเราไปโน่น ไปนี่ เขาก็ไม่มา ก็เลยเป็นอันว่า ถึงเวลาที่เราไปหาเขามาเยอะแล้ว ให้เขามาหาเราบ้าง มันน่าจะเป็นกันอย่างนี้แล้ว

เมื่อถึงยุคสมัยมันเปลี่ยน ถ้าเรา มัวไปทำแบบเดิม...เดิม อาตมาแหม ! ยังนึกเสียดายไม่หายเลย ๒๕ ปีได้ ที่ ไม่ได้ไปบิณฑบาตทุกเช้าเลย ตอนที่ดัง สุดขีด เทศน์วันละ ๕ งาน

๖ โมงเช้า ให้ไปเทศน์ในตลาดพวก แม่ค้าเขาก่อนจะขายของ บอก **“หลวงพ่อกเทศน์ตี ๕ ได้ยิ่งดีเขาก่อนจะขายของ”**

เทศน์หน้าเสาธงนักเรียน ๓๗.๓๐ ถึง ๔ โมง สายหน่อยไปหน่วยราชการ โฉน่ราชการนี่

วันหนึ่ง ๕ งาน ก็สังฆารุณใช้มาก กล้องคอเสียงเส้นแย้ แต่ระยะที่หยุด มาที่นี่ เสียงก็กลับมาดีขึ้น ก็จะได้บันทึก

ใส่เทปใส่อะไรไว้ เราไปเทศน์ ๆ บางทีก็หายไปกลางอากาศ แต่ถ้าเราได้มาทำหนังสือหนังสือหลัก ๙ เล่ม ตั้งใจจะทำเดี่ยวเล่มแรกใกล้ได้ครึ่งเล่มแล้ว **“ก่อนมีรัก ต้องให้มีรู้ แล้วค่อยมีรัก แล้วค่อยมีลูก”**

แต่นี้ยังไม่ทันรู้เรื่องเลย **“รักกันแล้ว”** ยังไม่ทันจะรู้เรื่องเลย **“ลูกมาแล้ว”** แล้วลูกแต่ละคน ลูกมาร หรือลูกเทพก็ไม่รู้ ก็แยเลย นี่ก็เลยตั้งใจว่า จะทำหนังสือพวกนี้ แล้วหนังสือพวกหาเป็นใช้เป็นอย่างนี้

บางคนหาสตาจก็ไม่เป็น ให้อย ! ทำไมปัญญาอ่อน เกิดเป็นคนไทยหากินไม่พอกิน โยม ! ว่า แย่ไหม ? อายหอยไหม ? เพราะหอยไม่มีมือ มีเท้า หอยยังหากินได้ ไม่ตาย ไม่อด ใช้ไหม ? เรามีมือดี เท้าดีหาไม่ได้ ก็แย !

อยากจะเขียนยั่วให้มันรู้จักหาบ้าง เด็ก ๆ ยุคนี้ละ **“รู้เขาก็ไม่หา รวยเขาก็ไม่เอา”** กินเที่ยวเล่นไปวัน ๆ อย่างน่าเสียดายเหลือเกิน

นี่เมื่อวานเขามาสัมภาษณ์อาตมาเรื่องธรรมะสำหรับวัยรุ่น **“วัยรุ่นไม่รู้แล้วจะแก้อย่างไรให้เขาเป็นวัยรุ่นรู้”** รู้ว่า อันนี้มันงจักร อันนั้นมันดอกบัว เหล้ายานี้มันงจักร ธรรมะเป็นดอกบัว แหม ! เดี่ยวนี้มันเห็นงจักรเป็นดอกบัว แล้วมันเห็นดอกบัวเป็น ? มัน

เห็นว่า พระนี่เป็นงจักรขัดคอมัน

เพราะฉะนั้น ก็ต้องหาทางที่จะทำให้ทุกอย่างดีขึ้น และต้องขอย้านะ ถ้าเรายังขึ้นทำบุญกันเสียเปล่า ผูกคอตายบ้าง ติดคุกบ้าง นี่คุณศุภชัยก็น่าสงสาร ถวายวัดเป็นพันล้าน แต่ตอนนั้นอนคูกถวายพันล้านน่าจะขึ้นสวรรค์นะ นี่ถวายพันล้านติดคุกไม่ไหว ไม่ฉลาดควรจะทำถวายแล้วมีความสุข ไม่ใช่ถวายแล้วไปติดคุก แล้วนี่คดีอะไรอีกก็ไม่รู้ตามมาอีก เยอะแยะเลย

“เงิน ๑๐๐ กว่าล้าน” ที่จริงแหกหาได้เป็น ๑,๐๐๐ ล้าน นะคุณสรยุทธ นี่แต่ ๑๐๐ กว่าล้านน่าจะ... โบราณเขาว่า เสียน้อย ? **“เสียยาก”** เสียมาก ? **“เสียง่าย”** โลกมาก ? **“ลาภหาย”** ใจ ! โยมนี้พวก ๑๗ เปอร์เซนต์

พวกนี้พวก ๑๗ เปอร์เซนต์ พวก ๘๓ น่าเป็นห่วง ไม่ค่อยรู้เรื่องอะไรเลย ถ้าอย่างนี้เราก็จะทำให้บ้านเมืองจะต้องถึงเวลาแล้วละ ใจทำบุญที่มันเสียเปล่า

เขาบอกว่า **“ปฏิวัติเสียเปล่า”** ทำบุญเสียเปล่า โยมว่า เยอะไหมตอนนี่ ? แล้วเลิกความใจที่ไม่รู้ทันพระ

นี่บทสุดท้าย **“พระปลุกต้นสตางค์ ไว้บนแผ่นดินหลังญาตีโยม”**

ประโยคนี้น่ากลัวนะต้องคิดกันให้ตื่นะ ที่ออกวิทย์โทรทัศน์กันนี้

“โยม ๆ ๆ จงรีบทำบุญให้
หมดตัว ก่อนที่ตัวจะหมดบุญ”

คนแก่ ๆ ก็ไม่ทันคิด แยกเค็ล้ไป
แกก็ทำทุ่มหมดตัว แล้วยังไม่ตายนะ
กินไร ? ให้รีบทำบุญให้หมดตัวก่อนที่
ตัวจะหมดบุญ มันทำได้ยังไง ? แบบ
นี้มันโง่ซัด ๆ มันต้องทำบุญหล่อเลี้ยง
ตัวด้วย หล่อเลี้ยงจิตวิญญาณให้มัน
มีสัมปรายภพอะไรที่ดีก็รู้แล้ว แต่มัน
ต้องคิดว่า แล้วยังอยู่ทำยังไง ? ไม่คิด
ปัจจุบันบ้างหรือจะเอาแต่อนาคต
หรือ ปัจจุบันเราต้องกินต้องใช้ เรา
ก็ทำไปเถอะนิด ๆ หน่อย ๆ อิสลาม
เขาร้อยละ ๒.๕๐ บาท เขาเรียก “ซะ
กาต” ให้ทำร้อยละหนึ่งต้อง ๒.๕๐ บาท

อะไรนี่มีไม่ถึง ๑๐๐ ล้าน แล้วเอา
เงินของคนอื่นไปทำบุญ อันนี้เสร็จเลย
แล้วทำบุญไม่ตรงกับสิ่งที่จำเป็นหรือ
ต้องการ

“ทำบุญต้องเบิกบาน แต่
พร่องน้ำ” อย่างวัดชัยนาทจำได้ไหม ?
ปีที่แล้วพระต้องไปขอบิณฑบาตน้ำโยม
มาใช้ แล้วทำไมไม่มีใครไปขุดบ่อน้ำให้
วัดไว้ ทำไมไม่มีใครไปเจาะบาดาลสัก
บ่อหนึ่ง บ่อหนึ่งไม่เท่าไรหรอก ถ้าเจาะ
ตอหนูนะ ๗ หนึ่น ๕ หนึ่น พระก็มีน้ำ
ใช้สบายเลย ไม่ต้องเที่ยวขออนุญาตโยม
ไกล ๆ แสดงถึงความแย่งโยมทั้งพระ
ถ้าเจาะไว้ที่วัดทอดกฐินนะ

ทอดกฐินนะบางวัดได้ตั้ง ๑๐ ล้าน

ก็มี ๕ ล้านก็มี แต่ดันไม่มีน้ำใช้ ไปทำบุญ
อะไรกันนี่ แล้วของจำเป็นไหนนี่ ?
เออ ! ไม่มีอาบ ไม่มีล้าง ไม่มีรดต้นไม้ ทำใ
ละ ? ก็เพราะเราทำบุญไม่เคยคิดแก้วิกฤต-
การณ์ไง เราถึงได้ทำบุญลดโลกร้อนไม่
ได้ เราถึงได้ทำบุญแล้วขาดแคลนน้ำ แก่
ไม่ตกเลย

อาตมาพูดเรื่องนี้มา ๓-๔ ปีแล้ว
แต่จะพูดต่อจนกว่าวิกฤตจะถูกนำขึ้น
มาเป็นบุญนำหน้า นำร่อง ส่วนบุญตาม
เทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ โยม ! จะมา
ทำอะไรกันนักหนาเฉพาะวันที่ ๑ ใส่บาตร
ชะพระฉันไม่หมด พอวันที่ ๔ ที่ ๕ อุด !
อย่างกับพระฉันเฉพาะวันที่ ๑ ไม่ถูก !
ใช้ไม่ได้ ! ต้องเอาใหม่ต้องแก้ไขกันให้ได้
อะไรที่เป็นวิกฤตต้องทำตรงนั้นก่อน แล้ว
ที่มันไม่วิกฤตไว้ทีหลังก่อน

ผ้าไตรนี้...เบา ๆ หน่อย ตั้งแต่เข้า
มาได้ ๓ ไตรแล้วนะ แล้วใช้อะไรไหวละ
ปีหนึ่งอาตมาผืนหนึ่งใช้ ๒ ปี ๓ ปี แล้ว
โยมถวายวันละ ๓ ไตร มันก็เสียของ เสีย
ของเงินไปจนหมด ศาสนาถ้าขึ้นเป็นแบบ
นี้ถือว่าความเจริญของประเทศชาติ เงิน
มันต้องหมุนเวียนไปสร้างสรรค์พัฒนา

ทำบุญไม่สร้างสรรค์ทำยังไง ! ทำ
บุญเป็นภาระให้พระต้องดูแลกัน ทำบุญต้อง
เป็นพลัง ๆ ทำเทป ทำหนังสือ (วารสาร)
นี่พิมพ์มา ๓ หนึ่น นึกว่าพอ ต้องสั่งอีก
๒ หนึ่นหมด เดือนกว่า ๆ หมดแล้ว ก็ไม่
รู้ทำไง โยมบางคนบอก ชอบตรงนี้จังเลย

“ปีใหม่อ่าให้โง่กว่าปีเก่า

เศรษฐกิจมันขาลง มาเที่ยวปลงกัน...ที่วัด”

โยม ! ได้ข่าวไหม ? พวกนักการเมืองเขาจัดทัวร์ล่องแม่น้ำเจ้าพระยา บางพรรคหมู่ทัวร์อังกฤษ ทัวร์เวียดนาม ทัวร์จีนคนละแสน มาที่วัดเท่าไร ? โยมแห่ม ! ไม่ได้ขายบัตรเลย มาที่วัดไม่ได้ขายบัตร ๑๐๐ เดียว ๒๐๐ กลับไปบ้านสบาย ปลอดภัยด้วย

ไปต่างประเทศยังไม่รู้เรื่องจะจมนรณะชนกันเมื่อไร แล้วเงินก็ไหลออกนอกประเทศ แปลก ! นักการเมืองเขาก็คิดอย่างนี้ พาแฟนพันธุ์แท้ของพวกเขา ไปพักที่หมู่บ้านเที่ยวกัน

เห็นเดี๋ยวนี้เขามีทีวี เขามีสื่อสาร

เพื่อพาคนเที่ยวให้ปัญญาบ้างนิดหน่อย ได้พาคนเที่ยว แล้วเงินก็ไหลออก แล้วประเทศกำลังเศรษฐกิจจอย่างนี้ คนจอยเยอะนะ ๆ ก็พวกคิดแบบแนวเดียวกัน “คิดเงินไหลออก” ไม่ได้คิดนำเงินเข้า แล้วรัฐบาลไทยก็เชียร์เที่ยวไทย ๆ เชียร์แทบตาย เขาก็ไม่เที่ยวไทยเขาเที่ยวนอกกันหมด

สงกรานต์หยุด ๕ วัน ก็จะไปเที่ยวนอก ปีใหม่ก็จะไปเที่ยวนอก

เสาร์-อาทิตย์บางคนยังแวบไปกินก๋วยเตี่ยวฮ่องกง โอ้โฮ ! บ้าที่สุดเลย

ยังงៃโยม ! เสาร์-อาทิตย์มาวัดสวนแก้ว... ร้อยเดียว ไปคุยอวดเขาเลย “ร้อยเดียว กูยังได้ดื่ม น้ำอ้อยฟรี !” สบายเลย

เอาละก็เป็นอันว่า ขออวยพรให้ทุกท่านจงฉลาดในการปฏิบัติศาสนา ฉลาดต่อการเกี่ยวข้องกับเงิน อย่าให้เงินพาไปให้เสียผู้เสียคน มีคติ อย่างงเงิน เอามันไว้ได้ทำพอขจัดความขัดสน ฝึกเคือง ชั้นแค่น อย่าเอามันไว้กั๊ดหัว กั๊ดหู กั๊ดอก กั๊ดใจ กั๊ดกั๊ดกั๊ดกับมัน จงรู้จักเกี่ยวข้องกับมันอย่างถูกต้องตามหลักของศาสนา จะได้ทำให้ชีวิตหน้าที่การงานครอบครัวมีความสุข ขอให้ความรู้ความเข้าใจอันถูกต้องจงเกิดแก่ทุกท่านทุกคนเทอญ สาธุ.

ตบใจทย์

อิม “สุข” เชนญ “ทุกข” ๒๕๕๙

ผู้ดำเนินรายการ วราวิทย์ ฉิมมณี

ผู้ให้สัมภาษณ์ พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กุลยาโณ)

*“อิมสุข เชนญทุกข ๒๕๕๙” โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กุลยาโณ) เนื่องในโอกาสให้สัมภาษณ์ รายการตบใจทย์ ทางช่องไทยพีบีเอส (ThaiPBS) วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ ลานธรรม วัดสวนแก้ว นนทบุรี ออกอากาศวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๙

@วารวิทย์ : ปีใหม่หลายคนก็คงจะตั้งความหวังว่ามันน่าจะดีกว่าเดิม แต่พอดูปัญหาในปีหน้าแล้ว สภาพเศรษฐกิจก็ยังไม่ค่อยจะดี ภัยแล้งที่เราจะต้องเจอกันอีกรอบ หนึ่ง เกษตรกรก็คงจะทำมาหากินลำบาก เราจะรับมือกับความทุกข์ตรงนี้ยังไง ความตึงเครียดทางการเมือง ความขัดแย้งก็ยังมีอยู่

๐ พระพยอม : เอาขอเรื่องเศรษฐกิจเกี่ยวกับเกษตรสักนิดหนึ่ง **“เกี่ยวกับภัยแล้ง”**

คนเรานี่ในคำว่า **“เตรียมพร้อม”** ปลูกกัน ! ให้ระดมกันให้พร้อม พร้อมรับภัย ก่อนที่ภัยจะมามันต้องมีอะไรพร้อม เช่น แก้มลิง หลุมขนมครก ที่เตรียมจะทำ

อาตมานี้ ทำฝายน้ำทำแก้มลิง ทำหลุมขนมครก ที่เก็บน้ำ แม้กระทั่งขุดน้ำเปล่า ๆ ที่เขากิน เขาทิ้ง อาตมาก็ให้เขามากรอก ๆ น้ำ ให้เด็กเขากรอกไว้ เวลาหน้าแล้ง ต้นไม้แยไม่มีน้ำข้าง ๆ รด ก็พลิกขุดคว่ำ เจาะจุดก้นหนึ่ง ให้มันหยด ๆ ๆ ก็สามารรถทำให้ต้นไม้ไม่ตายในฤดูนั้น ผ่านไปหนึ่งปี

นี่คือ การเตรียมพร้อม ที่เรียกว่า เศรษฐกิจพอเพียง เอา
ความพร้อมให้อยู่ให้ได้ ว่าจะอยู่ยังไงในภาวะยากลำบาก
ผิดเคืองขั้นแค้น

อันดับแรกเตรียมให้พร้อม

อันดับที่สองลดส่วนเกิน ที่เคยกินเกิน ใช้เกิน

ถามว่า คนประเทศไทยช่วงนี้ ยุคขาดแคลนกับยุคกินเกินใช้
เกิน มันเล่นมาบทเดียวกัน จังหวะเดียวกัน ช่วงที่เรามียางแพง
ปาล์มแพง ข้าวแพง เราเล่นส่วนเกินกันเต็มที่ ปลุ๊กบ้านหลังใหญ่
เกิน ซื้รถราคาแพงเกิน มีสิ่งปรนเปรอที่เป็นส่วนเกินเยอะแยะ
ไปหมด

ตอนนี้ปาล์มถูก ยางถูก รถถูก....ถูกยี้ด มันก็เลยเข้าทางที่เรียก
ว่า “เราไปเกินซะทีแรก” มันก็จะขาดทีหลัง

(อาตมาขนาดเศรษฐกิจแย่ ๆ ยังให้โบนัสพนักงานที่นี้ได้สองรอบ
ปีหนึ่งสองครั้ง ถึงแม้ว่ายอดเงินจะหายไปสองปี ๒๓ ล้าน ที่ขาดไป
แต่ว่ามันก็มีตัวอื่นมาชดเชยบ้าง เช่น ผลหมากรากไม้ทางการเกษตร
ปีนี้มะม่วงก็ออกเร็วกว่าคนอื่นเขา เพราะเราปลูกสายพันธุ์ที่มันออก
ไว เขาเรียก “มะม่วงพันธุ์เบา” เขายังไม่ออกช่อกันเลย ของเราแก่
จิ้มพริกกะเกลือ น้ำปลาหวานได้แล้ว แล้วโลหนึ่งตอนแรก ๒๐-๓๐
บาท เราก็พออยู่ได้ เพราะเราไม่ใช้อะไรเชิงเดี่ยว)

เดี๋ยวนี้มันน่าจะเป็นที่ความทุกข์ เพราะคนไปทำอะไรเชิง
เดี่ยว อาชีพเดี่ยวอย่างเดียว อย่างอื่นเป็นไม่ได้ ทำอย่างอื่นไม่
เป็นเลย เขาเรียก ไม่เตรียมพร้อมที่จะสละอาชีพตัวนี้ แล้วไป
จับตัวใหม่ เพราะตัวนี้ทำไปก็ขาดทุน.

@วารวิทย์ : เวลาพระอาจารย์บริหารวัด อาจจะเจอปัญหาบ้าง ปกครองคนหมู่มาก เวลาเจอปัญหา ทำไมยังนำเรื่องมาเล่าเป็นเรื่องตลกให้กับญาติโยมได้ฟัง และดูเหมือนพระอาจารย์มีความสุขตลอดเวลา

๐ พระพยอม : เขาบอก “ปัญหาเขามีไว้ให้แก้ ไม่ใช่มีไว้ให้กลุ้ม” ปัญหาคือตัวสอบศักยภาพเรา คนอ้างว่า “มีธรรมะเรียนธรรมะ” แต่ถ้าเจอปัญหานั่งร้องไห้ อันนี้ใช้ไม่ได้แล้ว

อาตมาสนุก มีความสุขกับการแก้ปัญหา ถ้าปัญหาคนในวัดไม่กลั้วหรอก ปัญหาราชการกฎหมายนี่สิมันแยะ ! คนในนี้ทำเสียหายไม่ถึง ๑๐ ล้าน แต่กฎหมายเจ้าหน้าที่ราชการถ่าลองเขาทำกับเราก็เสียหายหลายสิบล้าน

เห็นมั๊ย ! ชาวบ้านที่โดนรื้ออะไรต่ออะไรกัน ในตอนแรกทำไมละ ปล่อยให้เค้าทำไปทำไม ? ปล่อยให้เขาสร้าง เขาทำ แล้วมารื้อเขาทีหลัง

ถามว่า เจ้าหน้าที่พวกนั้น “เพิกเฉย” หรือ “เพิกฉวย” ฉวยเขาไปเท่าไรแล้ว ? แล้วมาสั่งรื้อ โอ้แอ้ ! แล้วบางทีก็ไม่ถูกรอก ทำไมไม่แบ่งละ ยึดมาเป็นของรัฐแล้วให้เอกชนบริหาร ได้เงินเข้ารัฐอีก ก็ไปรื้อแล้วมันได้อะไร ? อันนี้สำคัญปัญหาแก้ไม่ถูก

@วรวิทย์ : พระอาจารย์ยังติดตามข่าวสารบ้านเมืองอยู่ตลอด ยังเห็นมีเขียนคอลัมน์ลงในสื่อ

๐ พระพยอม : ตลอดเลย ! เพราะว่าคนเรานี่ ถ้าไม่บริโภคสื่อ ไม่ดูข้อมูลข่าวสาร การตัดสินใจจะแพ้คนอื่น ข้อมูลข่าวสารแน่น นี่มันทำให้เราตัดสินใจเร็วไว และอย่างหนึ่งคนไทยเสียนิสัยอยู่เรื่องหนึ่ง ถ้าคนไหนเขาว่าเขาดีเรา ทั้ง ๆ ที่เขามีสมอดี คนบางคนเขาเป็นตุ๊ดเป็นเกย์ เขาอาจจะเบี่ยงเบนทางเพศ แต่เขาวิเศษทางปัญญา ทำไมเราไม่เอาเรื่องส่วนดีเขาล่ะ ?

หลวงปู่พุทธทาสบอกว่า “**เขามีส่วนเลวบ้าง ช่างหัวเขา จงเลือกเอาส่วนดีเขามีอยู่ เป็นประโยชน์โลกบ้างยังน่าดู ส่วนชั่ว ๆ อย่าไปรู้ของเขาเลย**”

บางคนพอเปิดทีวี “**ไอ้ยนี้...มันตุ๊ด**” ไม่มองอย่างอื่นแล้วไม่ฟังแล้ว สมองตุ๊ดบางคน นี่ดีกว่าไอ้พวกแมนหลายเท่า เพราะฉะนั้น เราอย่างเง่าเรื่องพรรคนี้

**เขามีส่วนเลวบ้างช่างหัวเขา
จงเลือกเอาส่วนดีเขามีอยู่
เป็นประโยชน์โลกบ้างยังน่าดู
ส่วนชั่ว ๆ อย่าไปรู้ของเขาเลย”**

@วราวิทย์ : พระอาจารย์เป็นห่วงประเทศไทยเรื่องอะไรมากที่สุด

๐ พระพยอม : เรื่องที่น่าเป็นห่วงที่สุด คือ ความซึ่เกียจของเด็กวัยรุ่น ๆ ใหม่ แล้วก็ใ้ผู้ใหญ่ซึ่โกงทุจริต สองตัวนี้น่าเป็นห่วง ตอนนี้อาตมาบอกว่า เด็ก ๆ หลุดเรียน เรียนก็ไม่เรียน งานก็ไม่ทำ ขับมอเตอร์ไซด์ ดิตเกมส์ แล้วบ้านเมืองต้องไปเอาแรงงานต่างด้าวเข้ามา อันนี้เสียหายมาก

อาตมาอยากให้ประเทศไทยมีรัฐบาลสักชุดหนึ่ง จับเด็กไม่ทำงานเข้าไปอบรมให้เป็นมาตรฐานเลย

เรียนมั๊ย ? ถ้าเรียนให้เรียน

ไม่เรียน...ทำงานมั๊ย ? ถ้าไม่ทำ

“ทั้งไม่เรียน ทั้งไม่ทำ” ต้องเอาเขาไปปล่อยเกาะที่ไหนดัดสันดาน เพราะว่าถ้าเด็กหลงซึ่เกียจแล้ว เดียวก็ซึ่เหล้าซึ่ยา ซึ่ลักซึ่ขโมย เดียวก็ซึ่คูกซึ่ตระวาง ใ้เด็กซึ่พวกนี้อันตรายมาก อาตมาว่าเป็นอันตรายต่อประเทศมาก ที่เรามีแรงงานต่างด้าวเข้ามาโกงเงินไปเป็นแสนล้านหมื่นล้าน เพราะเด็กเราไม่ทำงาน

แล้วการเรียนการศึกษาก็ผิดพลาด ! ไปเรียนเอาปริญญาทั้งหมด ไม่เรียนล้มมาอาชีพ อาชีวะขาดแคลน ตกงานปริญญาตกเป็นแสน

๕๕..ห่วงที่สุด คือ ความขี้เกียจของ เด็กวัยรุ่น ๆ ใหม่ แล้วก็ไ้ผู้ใหญ่ ขี้โกงทุจริต สองตัวนี้น่าเป็นห่วง...”

แต่แรงงานสายงานอาชีพที่ประกอบอาชีพ นี้ขาดแคลนเป็นแสน เหมือนกัน นี่คือ การศึกษาที่มันไม่ได้สนับสนุนให้คนทำงาน แล้ว กิจกรรมอะไรก็ไม่มี ร้องเล่นเต้นรำเยอะเหลือเกิน

แล้วสังเกตุคุณะ เด็กผู้หญิงที่ไปเรียนพวกรนาฏศิลป์ นี่ใจแตก เร็วกว่าเด็กที่ไม่ได้เรียนนาฏศิลป์ เพราะมันพอกหน้าแต่งตา “โอ้โห ! นี่กูสวยเกินวัยแล้ว” ใจก็ไปเลย

ข้อสอง “ทุจริต” ทุจริตนี้ อาตมาดูสังเกตุการณ์...ไม่จริงใจ บางพวกโกงไม่เป็นไร

บางพวกโกงนิดเดียวแทบเป็นแทบตาย แล้วเขาไปว่าอะไร ? ข้าราชการโกง พ่อค้านายทุนร่วมโกง มีอีกตัวหนึ่งที่คนเรามองข้าม... ทนาย ! สภาทนายทะเลาะนี่

ที่จริงเรื่องเขาจะตกลงกันได้เขาไปแะ และที่ร้ายที่สุดคนโกง นี้ แต่พอได้อาศัยทนายที่ใช้ปัญญาเฉโก...พลิกแพ้วให้เป็นชนะ แล้ว พวกคนที่ไปทำชั่วมาได้ชนะนี้ เขาheimมัย ? ก็heimเกริม

ต่อไปนี่ขอให้ใครที่เป็นกลุ่มต่อต้านทุจริต ไปสังเกตุสำนักงาน ทนายเอาไว้บ้าง บางทีไปหลอกคนแก่ให้มาเซ็นว่า “กูหนี้” พอเสร็จ แล้วยึดเลย เหมือนอย่างตำบลหนองกินเพล วารินชำราบ แล้วตอนนี่ ชาวบ้านเดือดร้อน แล้วที่หน้าอณาตใจศาลตัดสินให้นายทุนคืน ประชาชน ยากจน นายกสั่งให้กรมที่ดินจัดคืนให้ได้ภายใน ๙๐ วัน

กรมที่ดินบอก “เร็วไปทำไมทัน” แต่ช่วงทำให้กับนายทุนทำ กี่วัน ? อันนี้แหละที่น่าเป็นห่วง คนไทย นี่ถ้าเอาเรื่องโกงลงเมื่อไหร่ ประเทศนี้ถนนจะราดทองคำเป็นสายได้เลย เขาโกงกันเกินเหตุสร้าง อะไรก็โกง นี่เห็นไหม อุทยานราชภัฏก็ดี ก็มีปัญหา สร้างรัฐสภาใหม่ ก็มีปัญหา ต่อไปคอยดูเถอะสร้างโบสถ์ สร้างศาลาปัญหาอีก.

@วารวิทย์ : พอถึงปีใหม่หลาย ๆ คนก็ตั้งความหวังว่าทุกสิ่งทุกอย่างมันจะดีขึ้น แต่มักจะมีคำพูดท้าย ๆ ว่า ถ้าวันที่ ๑ หรือวันที่ ๑๖ หวยออกถูกรางวัลที่ ๑ ว่าจะไปทำบุญทำนี่ตั้งเป้าหมายเอาไว้แต่มีเงื่อนไขกับตัวเองตลอดว่ารอหวยอย่างเดียว

๐ พระพยอม : พอหวยกินก็หน้าแห้งไปนอนเสียแผล พวกนี้เป็นพวกหวังรวยลม ๆ แล้ง ๆ มันไม่เหมือนน้ำพักน้ำแรงหรืออก มือนี้จะทำให้รวยหวยจะทำให้จน ถ้าทำด้วยมือสองมือนี้ อาตมาไปดูแล้วเด็กคนพิการที่วัดอาตมานะ มีสองมือไม่มีสองเท้า ขาขาด “โอ้ ! ดายหญ้าเก่งมาก...สะอาด”

อาตมาไปที่ไรจะเอาขนมไปฝากคนนี้ทุกที “คนขาขาดแต่ตายหญ้าเก่ง” โอ้พวกเขาดี นี่เว็บบหายเว็บบหาย โอ้ขาไม่มี...ถากตลอด

เพราะฉะนั้น คนเรานี่ พิจารณาแต่ขอให้ใจรักงาน รับรองว่า ถึงแม้ว่าจะวิกฤตปีน้ำแล้ง อาตมาก็ (สั่ง) เตรียมทำบั้งนู่นบั้งนี้ บั้งกระถาง กระถาง หารายได้แก้ภัยแล้ง ให้ยื่นหยัดอยู่ได้ และอยากฝากรายการนี้ด้วยนะ ใครที่บอกปีนี้แย่ ! ลูกเต้าทอดอาหาร ไม่มีที่นอน บ้านเช่า ถูกเขาไล่ออก มาวัดสวนแก้วยังรับได้อีก ๓๐๐ มาถึงวันแรก...กินอยู่น้ำไฟเสร็จ ให้เบี่ยเลี้ยงวันละ ๑๐๐ บาท ข้าวสามมื้อ น้ำไฟที่นอนฟรี มาเลยอย่าไปฆ่าตัวตาย อย่าฆ่าทั้งครอบครัว ที่วัดสวนแก้วมีสาขา ๑๐ สาขา มีเนื้อที่ ๓,๐๐๐ กว่าไร่ เอาไว้รองรับคนยากคนจน ไม่ต้องมาอะไรหรอก แต่เก็บผลนี้ก็แย่แล้ว เก็บมะม่วง เก็บชมพู เก็บเชอร์รี่ เยอะแยะเลย ไม่ต้องไปงานต่างประเทศ แล้วไปถูกลอยแพ...ระวังให้ดี.

**“...ดวงดีอยู่ที่เรา พุดดี คิดดี ทำดี
เขาบอก ฤกษ์ดี ยามดีวันนั้นวันนี้
พอถึงวันดี แต่เราทำไม่ดี วันนั้นก็ไม่ได้ต่อเรา...”**

@วรวิทย์ : แต่ว่าหลายคนก็บอกว่า ผากชีวิตไว้กับโชคชะตา การเสี่ยงดวง สิ่งศักดิ์สิทธิ์ หวังว่าสักวันมันจะดีขึ้น สังคมไทยจะเปลี่ยนได้มั้ยครับ ?

๐ พระพยอม : ต้องเชื่อคำสอนหลวงปู่พุทธทาสบ้างสิ อยากฟังมั้ยเรื่องดวงนี้ ? ท่านบอกว่า...

“เราดีดีกว่าดวงดี เพราะดีมีที่เรา ดีกว่าไปมีที่ดวง ขยันทำดีทั้งปวง ชื่อว่าเราหน่วงเอาดีทั้งปวง มาทำให้ดวงเราดี โชคจะร้ายไม่ได้ตลอดปี เพราะเรามีดีเป็นดวง”

เพราะฉะนั้น ดวงดีอยู่ที่เรา พุดดี คิดดี ทำดี เขาบอก ฤกษ์ดี ยามดีวันนั้นวันนี้ พอถึงวันดี แต่เราทำไม่ดี วันนั้นก็ไม่ได้ต่อเรา แต่ว่าวันนี้เป็นวันโลกาวินาศ-อุบาทว์อะไรก็ตาม เราตื่นแต่เช้าพุดดี คิดดี ทำดี มันจะไปอุบาทว์กับใครก็ช่างเถอะ แต่มันเข้ากับเราไม่ได้ เพราะเราทำดีทั้งวัน.

๐...เราดีดีกว่าดวงดี
เพราะดีมีที่เรา ดีกว่าไปมีที่ดวง...”

@วารวิทย์ : หลายคนเตรียมแล้วว่า ปีใหม่ที่จะต้องเป็นธรรมเนียม จะต้องต้มเหล้าข้ามปี เตรียมที่จะฉลองปาร์ตี้กันสุดเหวี่ยง

๐ พระพยอม : เดียวนี้เขาให้วันสองวันนี้ เป็นวันเมาแห่งชาติ วันประทุษร้ายสติแห่งชาติ คือ วันปีใหม่กับวันสงกรานต์ แต่ว่าวันปีใหม่โชคดีนิดหนึ่ง ๕ ปี ๔ ปีมานี้ประเทศไทย มีการสวดมนต์ข้ามปี (ไอ้พวกเมาข้ามปีก็แล้วแต่เขาเถอะ) มันลดอุบัติเหตุไปได้เยอะนะ เพราะมือที่ไปจับพวงมาลัยด้วยเมาด้วยนี้ มันหยุดมาประนมมือสวดมนต์ นี่มันเป็นเหตุให้อยู่รอดปลอดภัยเยอะเลย

เชื่อว่ารอดตายกันเป็น ๑๐๐-๒๐๐ ชีวิต เพราะสวดมนต์ข้ามปี ไอ้พวกเมาข้ามปีนี้แหละเป็นเหยื่อความตาย เพราะน้ำเมา

อุบัติเหตุปีหนึ่งเขาบอกว่า ๙๐ % เป็นน้ำเมา อีก ๑๐ % เท่านั้นที่เป็น แอคซิเดน (accident) เพราะฉะนั้น ปีใหม่ชวนมาสวดมนต์ข้ามปีที่วัดสวนแก้ว มาได้เลยจุได้หมื่นคน ไอ้ร้านที่มันให้น้ำเมา นี่จุไม่กี่คนหรอก มันนั่งเบียดกัน...ไม่ได้เรื่องอะไร.

@วารวิทย์ : แต่บางคนบอกมันเปลี่ยนไม่ได้ คือทำมา
 อย่างนี้ทุกปี ทุกเทศกาล และเพื่อนฝูงก็ต้องพากันไปแบบนี้ เป็น
 ธรรมเนียมของตัวเองไปแล้ว

๐ พระพยอม : พวกนี้ไม่เคยฟังโอบามา (บารัค โอบามา) หา
 เสียง ตอนหาเสียงโอบามาใช้คำ ๆ เดียว “Change” เปลี่ยนแปลง
 ปรับปรุง แก้ไข

ที่วัดอาตมาเปลี่ยนแปลงการทำบุญของชาวบ้านไปเยอะ
 นะ เมื่อวันเข้าพรรษาต้นเทียนเต็มหมด ต่อมาเปลี่ยนเป็นหลอด
 นีออน ตอนนีหลอดนีออนเต็มอีก ถ้าติดทุกดวงไม่มีค่าไฟ (เทศน์
 มาให้ก็ไม่ครบ)

ก็เปลี่ยนมาเป็นปุยและต้นไม้ เห็นมัยวัดสวนแก้วต้นไม้เยอะมัย
 ร่มเย็น แล้วเป็นไม้ดอกไม้ผลอีก ปีหนึ่งเดือนหนึ่งนี้อยู่ได้ด้วยไม้
 ดอก ไม้ผลพืชเกษตร เดือนหนึ่งเป็นล้าน ๆ ถึงได้อยู่กันได้

เพราะฉะนั้น ใครที่บอกเปลี่ยนไม่ได้ คุณไปลืดอกตัวเอง
 ไว้ทำไม ? คุณให้ปีใหม่ลืดอกตัวเองไว้ทำไม ? คนเรานี้มันไม่ใช่
 สุนัขได้ล่ามได้ลืดอกกันง่าย ๆ ขออภัย ! ใ้พวกที่พูดแบบนั้นนะ
 ใ้พวกประเภทถูกลืดอกถูกล่าม.

@วราริทธิ์ : เราไม่ได้ต้องรอปีใหม่ หรือว่าเทศกาลอะไร เพื่อจะเริ่มต้นใหม่เมื่อจำเป็น

๐ พระพยอม : ไม่จำเป็นเลย ตั้งใจอธิษฐานว่า นับแต่สว่างขึ้นมานี้ “จะพูดดี คิดดี ทำดี ตลอดทั้งวัน” ไม่ต้องรอหรือ “การรอ” นี่มันเรื่องหลอก ๆ สมมุติ เป็นมายาตั้งกันขึ้นปีใหม่อะไรกัน

ที่จริงแล้วปีใหม่มันก็เปลี่ยนไปเรื่อย เมื่อก่อนนี่วันสงกรานต์ปีใหม่ไทย มาสากล “มกราช” ที่ ๑ มันก็เปลี่ยนไปอีก.

@วารวิทย์ : พระอาจารย์ครับสถานการณ์บ้านเมือง โดยเฉพาะ ความขัดแย้งทางการเมือง แม้ว่าดูผิว ๆ มันจะดูสงบ จะด้วยที่รัฐบาล พยายามจะควบคุมอยู่ แต่เราก็เชื่อว่ารากลึก นี่มันยังคงฝังอยู่

๐ พระพยอม : อาตมาเชื่อมั่นว่า สมมติว่าทหารรัฐบาลเอา ปืนจี้หัวไว้ “อยู่นิ่งๆ อย่างระดุกระดิก”

ถามว่า ทหารมือไม่เมื่อยบ้างเหรอ ? ถ้ามือเมื่อยตกเมื่อไหร่ ละ ใ้โน่นเอาแล้ว

เพราะฉะนั้น มันต้องอยู่กันด้วยความเมตตาธรรม ยุติธรรม รัฐบาลต้องมองประชาชนเป็นประชาชนของตน และ ประชาชนต้องมองรัฐบาลเป็นรัฐบาลของตน

ถ้าประชาชนมองรัฐบาลนี้ ไม่ใช่รัฐบาลของกูจะขับ จะ ไล่ ส่วนรัฐบาลก็มองประชาชน ใ้พวกนี้ต้านเราเหลือเกิน พวกนี้ไม่ใช่พวกของเรา ไม่ใช่ประชาชนของเรา ถูกแบ่ง แยกแล้ว พอแบ่งแยกต่างฝ่ายก็ต่างจะโต้กัน การแบ่งแยก นี่มันไม่มีตัวไหนเป็นต้นเหตุมากเท่ากับ ชิงอำนาจ ชิงผล ประโยชน์

เขาไม่ได้นึกถึงว่า เดี่ยวเราก็ชิงกันตายแล้ว มานั่งชิงประโยชน์ ชิงอำนาจ ไม่ผิดอะไรกับเรื่อง นาก ๒ ตัว มันช่วยกันต้อนจับปลาใน น้ำ พอจับมาได้ มันดันชิงกันจะเอาทางเนื้อเยอะ ๆ ผลประโยชน์ เยอะ ๆ จะเอาที่อ่อนหัว ใ้ตัวนี้ก็จะเอาที่อ่อนหัว ใ้ตัวนั้นก็เอาที่อ่อนหัว ไม่มีใครเอาที่อ่อนหาง ผลที่สุดมันก็เลยไปให้หมาจิ้งจอกตัดตสิน หมา จิ้งจอกหันสามท่อนเลย แล้วเอากลางไปฉิบ ! แล้วบอกหัวกับหางมีง เลือกกันเอาเอง ก็เหมือนกับฝ่ายค้านกับรัฐบาลที่แล้วแย่งกันจะเป็น ท่อนหัว เป็นหัวหน้าจัดตั้งรัฐบาล เพื่อจะได้บริหารประเทศชาติเอา ประโยชน์หัวคิดอะไรก็ว่ากันไปเถอะ ฝ่ายค้านก็ไม่ยอม แพ้ในสภา ก็ เล่นข้างถนน ที่สุดทหารก็เลยหันกลางเลย ตอนนี้อยู่ฝ่ายค้านกับรัฐบาล ในอดีตปากแห้งท้องหิว...อยากจะรีบเลิกตั้ง.

@วารวิทย์ : สังคมไทยยังมีความหวังที่จะเปลี่ยนแปลง
ความขัดแย้งนี้กลับมาเป็นความสงบสุขเหมือนเดิมได้มั๊ยครับ

๐ พระพยอม : มันมี ๒ อย่าง ๑. ธรรมชาติสอน ๒. เขาเชื่อฟังคำสั่งสอนของศาสนาแต่ละศาสนา และพ่อแม่ครูบาอาจารย์ รอดธรรมชาติสอน ก็คือ ต้องฆ่ากัน เรียกว่า เลือดท่วมแผ่นดิน เหมือนอย่างเขมรอะไรเขาก็หยุด เพราะเขาฆ่ากันตายเยอะ เวียดกงเวียดนามอะไร ที่เขาตายกันเยอะ ๆ ประเทศพวกนั้นเขาจะสังเวช แล้วก็หยุด รวมตัวสามัคคี นี่พวกหนึ่ง อีกพวกหนึ่งพอได้ยินคำสั่งสอนอุกคิต พระเตือนอย่างนี้ ๆ “สามัคคี ทำให้หนักกลายเป็นเบา ยากกลายเป็นง่าย ช้ากลายเป็นเร็ว ภัยมากกลายเป็นภัยน้อย ความสงบเป็นความสุขสุดยอด”

“นัตถิ สันติ ประัง สุขัง”

สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี

เดี๋ยวนี้มีความสุขที่ได้ปลุกกระตม ได้มอบเยอะ ได้แนวร่วมเยอะ ออกไปถนนเยอะ บีบคั้นปิดนั่นปิดนี่ได้เยอะ แล้วคดีตามเช็คบิลทีหลัง คดีก็เยอะ ค่าปรับก็เยอะ จะเอายังไง...พวกนี้เมื่อไหร่จะคิดได้ ? ถ้าคิดได้เร็วความสงบก็มาเร็ว และถ้าใช้คำเดียวของหลวงปู่พุทธทาส

“ศีลธรรมไม่กลับมาโลกาจะพินาศ ศีลธรรมกลับมาโลกธาตุก็ร่มเย็น”

นั่นให้เขา...ช่วยเอาศีลธรรมกลับมา.

@วารวิทย์ : พระอาจารย์เป็นห่วงหลายข้อประเทศไทย ทั้งสังคมไทยด้วย แต่ว่าจริง ๆ คนไทยเป็นชาติที่เข้าวัดเป็นอันดับหนึ่ง เหมือนกับว่าประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางพระศาสนาที่รุ่งเรืองที่สุดในโลกแห่งหนึ่ง

๐ พระพยอม : เมื่อก่อนเราไม่ค่อยเชื่อโพลที่เขาสำรวจ เช่น สำรวจว่าประเทศพม่าใจบุญที่สุดในโลก อเมริกาที่ ๒ เราที่ ๒๑ ห่างกันอย่างกับฟ้ากับเหวเลย ชาวพุทธไทยเข้าใจหลักศาสนาตัวเองเพียงเท่าไรรู้ไหม ? ๑๗ % แต่ ๘๓ ไม่เข้าใจ จึงทำให้เกิดลัทธินิกายอะไรใหม่ ๆ ทำให้เกิดการแตกแยกขัดแย้ง แหม ! ตอนนี้อยู่เวบ ดูอะไร แล้วน่าจะสมเพช.

@วารวิทย์ : ทั้ง ๆ ที่เสาร์อาทิตย์วัดตั้ง ๆ คนแน่นเลย

๐ พระพยอม : แน่นล้นเลย แล้วไปทำบุญไง ๆ ทำบุญแล้วฆ่าตัวตาย ทำบุญแล้วติดคุก มีชายคนหนึ่ง ที่เขาเทศน์ว่า “**รีบปิดบัญชีโลก เปิดบัญชีสวรรค์**” แก่ทำหมดเลย หมดตัว ใ้ลูกหลานก็แค่นผลที่สุดแกผูกคอตาย อีกคนหนึ่งเอาเงินไปทำบุญวัดใหญ่วัดตั้ง ตั้ง ๕๐๐-๖๐๐ ล้าน ตอนนี้อยู่ติดคุกอยู่ แล้วเอาเงินชาวบ้านสหกรณ์อะไร เขาไปทำ

อาตมานี้ เดี่ยวนี้ชักสงสัย คำพูดนอสตราดามุสหรือป่าว อาจารย์หม่อมคึกฤทธิ์ ปราโมทย์ แก่เคยพูดไว้ตั้งนานแล้ว ตอนที่บ้านแกโดนตำรวจรื้ออะไรนี้ เขาถามว่า กลัวอะไรมากที่สุด แกบอกว่าการลี้ภัยต่าง ๆ ปทุมฯ มากที่สุด แกพูดอย่างนี้ (อาตมาไม่เอ่ยชื่ออะไรไม่อยากให้วัดโดนระเบิด).

@วาริทธิย์ : บางคนอาจจะฝากความหวังไว้ว่า
ปีนี้ปีชง ไปทำบุญแก้ชงกันสักหน่อย แล้วทุกอย่างมันจะดี
ขึ้น แล้วอีกปีก็ชงอีกแล้ว ชงทุกปี

๐ พระพยอม : อาตมาเดี๋ยวนี้ไปบิณฑบาตรำคาญ
พวกชงจังเลย “หลวงพ่อก! ช่วยต่อชะตาชีวิตปีชงหน่อย”
ชงอะไรโยม ? ชงโอเลี้ยงหรือว่าชงโอวัลติน

เดี๋ยวนี้คนเชื่อคำว่า “ชง” นี้เยอะ อาตมาเกิดมา
ตอนเป็นเด็ก ก็ได้ยินปีแปลก ๆ เช่น ปีมะ ไครเกิดปีมะมี
เคราะห์มีกรรม ต้องทำพิธีอย่างนั้นอย่างนี้ ๕๐-๖๐ บาท
ไอ้คนสร้างเรื่องนี้ ก็ร้ายจริง ๆ มันทำไมไม่เอาปีอื่น ถ้าปี
อื่นมันได้ปีเดียว จอเดียว กุนเดียว ฉลุเดียว แต่มะนี้ มะเม็ย
มะแม มะโรง มะเส็ง เหี้ยอบานเลย.

@วาริทธิย์ : คือมันกลายเป็นธุรกิจ เป็นผลประโยชน์
กับการทำบุญ

๐ พระพยอม : อาตมานี้สงสารญาติโยมที่พลัด
หลักฯ แล้วคลำหาฤทธิ์ เณรแอนี่ติดคุก ไปเรียน...(ศาสนา
ธรรมะไม่เรียน) ดันไปเรียนสักยันต์จากเขมรมา พอติดคุก
ออกมาเหยื่อรอแล้ว โยมผู้หญิงสามีไม่กลับบ้าน ไปทำเสน่ห์ให้
ผู้กลับบ้าน เลยได้ไอ้แอบเป็นผิวเพิ่มอีกคน...ช่วยเลย !.

@วราวิทย์ : พระอาจารย์ครับปีใหม่นี้มีหลักคิดในการดำเนินชีวิตตลอดปียังไง ไม่ให้เรามองย้อนกลับมาแล้วต้องผิดหวังแบบนี้ซ้ำซากทุกปี

๐ พระพยอม : อันดับแรกที่อาตมาอยากขอรับรองคนไทยนิดเดียว ว่า ๓ ทิว ที่หลักปฤชชนคนธรรมดาที่ไม่สนใจศีลธรรมจะกระหายหิวอยู่สามเรื่อง **“บันเทิง ยั่วชวน อำนาจ”**

เดี๋ยวนี้อาตมาเห็นมันบ้า ติดบันเทิงบ้าบออะไรกัน เอาเด็กไปชกมวย แล้วก็ผู้ใหญ่สนุก แต่เด็กสมองระบบมหมดบอบซ้ำหมด เอาไก่มาตี เอาวัวมาชน สนุกสนานเฮ ๆ ๆ ๆ พวกมันเจ็บจะตาย และเขารำคาญไอ้พวกบันเทิงที่มันแต่งเครื่องเสียงทำยรต ไอ้โฮ ! อาตมาบิณฑบาต นี่ฝาบาตรกระเทือน...มันสนั่นหัวนโหวดั่ง...บุบ ๆ ๆ ๆ !

เชื่อมั๊ยว่า ถนนนี้กระเทือนเลยนะ แล้วชาวบ้านหูจะกระเทือนแค่ไหน ? มันใส่สิ่งบันเทิงใส่ทำยรตเท่ากับใส่บประมาณใช้จ่ายเพิ่มเข้าไป

เพราะฉะนั้น เดี่ยวนี้ คนไม่กินเหล้าเขาก็ยั่วเอาดารานักร้อง ไปแอ็คชั่นไป โปรโมท ดื่มไปดื่มมาไอ้คนดู **“ดารายังกิน กูก็ต้องกินด้วย”** ผลที่สุดพอติดแล้วงอมแงม รายจ่ายรายได้ ปีไหนก็ตาม ถ้าคุณกินเกิน ใช้เกิน กับพวกบันเทิง ยั่วชวน

นี่นะพระพุทธเจ้าบอกมีวิธีเดียว **“โยนิโสมนสิการ”** คุณดูนะพวกบันเทิงเขาทุกข์หรือสุข เขาเล่นให้เราสนุก บางคนนอนติดเตียงป่วยอยู่ บางคนกินยาตาย อย่างดาราน้องแตงโม เอาหัวใจไปไว้ที่โตโน่มากไป ก็อย่างนี้ แต่เราดูเขาเล่น แฮม...สนุก ! แต่เขาจะกลับไปนอนทุกข์ก็ทุกข์ ? แล้วเราอย่าดูแต่ภายนอกนะ

อาตมาเจอของจริง คนไทยเขาบอกดูลีเกละครมาก พอดูอะไร ดูใครก็ตาม จะดูเป็นสองบทหมด **“ร้ายกับดี”**

๕๕ ...อาตมาเคยผ่านเข้าไปในกองถ่าย **เชื่อมั๊ยว่า** **ตัวร้ายนี้ใส่บาตร ๑,๐๐๐ บาท** **นางเอกใส่ ๒๐ บาท ชีวิตจริงมันไม่ใช่ !..”**

นางเอกจะสงสารน่ารักดีไปหมด ส่วนนางตัวร้ายไปซื้อของในตลาดจะโดนไม้คานฟาด แต่จริง ๆ แล้ว ตัวร้ายกับตัวดี นางเอกนี่นะ อาตมาเคยผ่านเข้าไปในกองถ่าย **เชื่อมั๊ยว่า ตัวร้ายนี้ใส่บาตร ๑,๐๐๐ บาท นางเอกใส่ ๒๐ บาท ชีวิตจริงมันไม่ใช่ !**

เพราะฉะนั้น เราดูเขาเล่นเป็นสุขให้เรา แต่ตัวเขากลับเป็นทุกข์ก็มี เหมือนพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ดูบันเทิง ดูหนังดูละคร แล้วย້อนดูตัวกันบ้าง

ปี ๕๙ นี้อย่าหลงมาก แล้วอะไรเขามายั่วมาชวนเรา นี้อย่าซื้อทุกอย่างที่เขาชวน เขาโฆษณาหลอกเรา เดี่ยวนี้อาตมาสังเกตดูนะ ไอ้พวกขายพืชผลการเกษตรนี่ ขายยาฆ่าแมลง ขายปุ๋ย ไอ้โฮ! โฆษณายั่วให้เกษตรกรซื้อออกตุ๊ดตู่ ซื้อไปแล้วมันไม่ได้งามตามนั้นหรอก อันนี้สำคัญ

เพราะฉะนั้น อย่าทนสิ่งยั่วไม้อะไร แล้วคนแก่ ๆ ขอฝากไว้ด้วย เลิกพูดนะปี ๕๙ “ผมนะเสียดคนตอนแก่ เพราะว่าเด็กมันยั่ว” แก่จนจะแถมฝาโลงยังไปแถมกันเด็ก แล้วมาบอกว่า “เด็กมันยั่ว” อย่างนี้ใช้ไม่ได้.

@วราริทธิ์ : ขอคำอวยพรอย่างสุดท้ายครับ

๐ **พระพยอม :** เอาอย่างนี้นิดเดียว ปีใหม่อย่าหลงอำนาจ อย่าแย่งอำนาจกันมากไป ใครที่อยู่ในอำนาจ เห็นว่า “พอแล้ว” รีบถอนตัวออกเถอะ ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวจะเหมือนชดต้มกับกัศดาไฟ ประชาชนไล่ให้ลงจากอำนาจ ไม่ยอมลง พอประชาชนจัดมือบ ฆ่าประชาชน...ก็ลุกฮือหนัก ๆ เข้าไม่ยอมลงจากอำนาจนะ แต่ลงไปมุดในท่อน้ำเสีย แต่แล้วเขาก็ลากมาฆ่าตาย.

@วราริทธิ์ : แม้ว่าเราจะปฏิบัติอย่างที่พระอาจารย์บอกแล้วทุกอย่าง แต่ว่าสุดท้ายแล้วมันก็ดีที่สุดเท่าที่เราทำได้ นี่เราจะมีความสุขในจุดที่เรายืนอยู่ได้ยังไง ครับ

๐ **พระพยอม :** ถ้าถามว่า จะมีสุขอยู่ได้ยังไง ตามที่พระพุทธเจ้าท่านสอนนะ

๑. สุขหาทรัพย์เก่ง

๒. สุขจ่ายทรัพย์เป็น คุณจ่ายทรัพย์สมมติว่า มี ๓๐๐ ไปซื้ออะไรมา ขายได้ซัก ๒๐๐ (๓๐๐ เพิ่มเป็น ๕๐๐) แต่ถ้าคุณโง่คุณอาจจะกลายเป็นคนที่ “เอามูลค่าเงินไปทำลายคุณค่าชีวิต” ไปซื้อเหล่าซื้อยาไปซื้ออะไรมาทำลายคุณค่าชีวิต จ่ายทรัพย์ไม่เป็นนี่โง่มาก

๓. อย่างก่อนนี้ ๕๙ นี้ ถึงแม้มันจะยั่วเขียนป้ายว่า “ไม่มีหลักประกันก็ยืมได้กูได้” ใ้หนีอย่าไปเชื่อมัน มันทวงทารุณมาเยอะแล้ว พระพุทธเจ้าถึงบอกว่า “การกู้หนี้ยืมสินเป็นทุกข์ที่สุดในโลก”

“เอามูลค่า
เงินไป
ทำลาย
คุณค่าชีวิต”
ไปซื้อเหล่า
ซื้อยา
ไปซื้ออะไร
มาทำลาย
คุณค่าชีวิต
จ่ายทรัพย์
ไม่เป็นนี่
โง่มาก

อย่าให้อีโก้มาเจอกับอีโก้ แล้วก็โง่ทั้งคู่

๔. สุดท้าย ประพฤติตนไม่มีโทษ ไม่ก่อตัวให้เป็นคดี ให้เขาเป็นโจทก์เราเป็นจำเลย

ถ้าเกิดข้าวของหาย...ไม่มีใครโจทก์โทษเรา

ถ้าเกิดอะไรขึ้น...ไม่มีเราเป็นตัวต้นเหตุ

นี่แหละ คือ สุขที่พระพุทธเจ้าสรรเสริญ แล้วก็มีสุขสูงขึ้นไวกว่านั้น เช่น อีสุขหนึ่งสำคัญมาก

“อัสมิมานัสสะ วินะโย เอตัง เว ปะระมัง สุขัง”

สุขอื่นยิ่งกว่านำอัสมิมานะ (อีโก้ อัตตา) ออกเสียบ้าง

นี่เราเป็นพิธีกรดั่งยังงี้ อย่าให้อีโก้จัด อย่าเที่ยวไล่ถามแขกที่เชิญมา อะไรขอรัก ! “ลูกจ๊อกให้เราขยำ”

บางคนเป็นพิธีกรที่มี “นิวเวอร์แอคชั่น” (New ver Action) แอ็คชั่นเอาเรียบ ๆ ธรรมดาจนมน้ำใจแขกที่เชิญมาบ้าง บางคนโईไฮ ! อีโก้อัตตาสูงไล่ถล่มเขา มันเคยมีนะ...พิธีกรโดนชก

@วรวิทย์ : อันนี้คือทุก ๆ อาชีพเป็นแง่คิดได้ทุก ๆ อาชีพด้วย

๐ พระพยอม : เพราะเขาก็อีโก้เหมือนกัน ไล่แขกที่เชิญมา เขาก็อีโก้เหมือนกัน เพราะฉะนั้น ต้องอย่าให้อีโก้มาเจอกับอีโก้ แล้วก็โง่ทั้งคู่

@วรวิทย์ : คุณผู้ชมครับน่าจะเป็นนิมิตหมายที่ดีสำหรับการเริ่มต้นปีใหม่นี้ จากพระธรรมคำสอน จากท่านอาจารย์พระพยอมในวันนี้นะครับ วันนั้นมัสการพระอาจารย์นะครับ

๐ พระพยอม : เจริญพร.

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)*

โยมในเรื่อง...คำถามว่า ปิดโทรทัศน์หรือยัง ?

อาตมาว่า เป็นแนวทางแนวคิด หรือไม่รู้ละ สิ่งที่ทำประพฤติออกมา นี่มันกลายเป็นเรื่องคนเขาเริ่มโจษขานเริ่มพูดว่า **“มันเป็นอุปสรรคต่อการฟังธรรม บรรยายธรรมไม่ใช้น้อยเลย”**

ไปบางแห่งบางที่ นี่ก็เจอคนแบบชนิดที่เรียกว่า **เป็นอุปสรรคต่อการบรรยายธรรมแสดงธรรมอย่างยิ่ง** เพราะแกนั่งอยู่ข้างหน้าแล้วแกก็พูดแบบไม่ได้เกรงอกเกรงใจคนข้าง ๆ และบางที่โยมเชื่อไหม ? คาดไม่ถึงเลยนะ ! ขึ้นมึง ขึ้นกู ต่ำแรง หยาบคายต่อหน้าพระ ขณะกำลังถือโทรทัศน์ หรือพูดโทรทัศน์ นี่หยาบสุด ๆ เลย คล้าย ๆ กับตำคนที่คุยในโทรทัศน์ต่อหน้าพระ

คนเรานั้นมี ๔ ตัว นี่จะยุ่งไปหมดเลย **“หยาบคาย เพ้อเจ้อ ส่อเสียด มดเท็จ”**

โยมถามจริง ๆ ว่าความรู้สึกโยมว่า หูโยมนี่ได้ยินตอนนี้กับตอนที่เราเด็ก ๆ รู้สึกว่า ความหยาบมันไหลออกมาจากปากคนมากกว่าเก่า หรือว่าไฟเพราะเพราะพริ้งมากกว่าเก่านะ มันไม่ใส่น้ำตาลเลยนะ

*“ปาก” บรรยายโดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ) เนื่องในโอกาสเทศน์ประจำวันอาทิตย์แก่ประชาชนทั่วไป ณ ลานธรรม วัดสวนแก้ว นนทบุรี วันอาทิตย์ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๘

ปาก มันไม่ใส่น้ำตาลเลย มันหยาบมาก หยาบอย่างชนิดบางที่ไม่น่าเชื่อ จะพูดกับเพื่อนกับฝูงอะไรสักคำดี ๆ ก็ไม่ได้ ต้องขึ้นพ้อ ขึ้นแม่ทุกคำ

อาตมามานั่งคิดว่า เอ๊ะ ! ถ้าเราเป็นเด็กวัยรุ่น นี่แล้วมันโดนเพื่อนเรียก “พ่อแม่” ขึ้นทุกคำ นี่ไม่รู้จะคบกับมันหรือเปล่านะ น่าจะคบกันยากแล้วละ เพราะว่าหยาบอย่างอื่นมันก็พอจะนั่นนะทำไมมันหยาบกับพ่อกับแม่เรา

บางคนนี่ซึ่งไม่ได้สังเกต **ซึ่งไม่มีสติ ไม่ระลึกรู้ถึงโทษบาปกรรม** ในคำพูดที่หยาบ ๆ แล้วโยม ! สิ่งที่อาตมาสะท้อนใจมา ๓-๔ ปี นี่ก็คือหยาบต่อพระ ซึ่งคำพูดหยาบ ๆ กับพระ เมื่อก่อนไม่ค่อยมี เดี่ยวนี้ยังไม่ทันจะรู้เลยพระองค์นั้นท่านขาดจากความเป็นพระหรือยัง เพียงท่านไม่อยู่ฝึกฝายข้างตัว หรือว่าพวกตัว ไม่ใช่พระสีเดียวกับตัว ก็ดำแล้ว ดำแรงด้วย และที่หยาบที่ไม่เคยได้ยินมากที่สุดตั้งแต่ชีวิต ๖๐ ปี ก็คือ หยาบต่อสถาบัน ต่พระเจ้าแผ่นดิน ต่ทนายาหอะไรแบบชนิดที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ เพียงความไม่พอใจไม่ชอบใจ หักลบกลบแล้ว

ยังเงืงท่านก็ยิ่งดีกว่าไอ้คนด่า โยมว่าจริงไหม ?

ถามไล่บี้กันดูเลย นี่แกด่าฉันอย่างนี้ ? ว่าท่านอย่างนี้ของแกมีอะไรดีกว่าท่านละ ? แกมีอะไรดีกว่าท่านหรือเธอมีอะไรดีกว่าท่านไหนลองพูดมาหน่อยสิ ถ้าหักลบกลบแล้ว นี่ดีของตัวเองไม่เท่ากับคนที่ถูกด่า มีคำสอนว่า ยังเงืงโยมรู้ไหม ? รู้เปล่า ?

“ผู้ไม่บริสุทธิ์ ไปด่าผู้บริสุทธิ์ กรรมไม่ใช่บ่อย”

ถ้าด่ากันเอง โจรชกกันเอง สารเลวกันเอง มันเจ้ากันโยม

คนชั่วด่าคนชั่ว นี่เจ้ากัน

คนไม่บริสุทธิ์ด่าคนไม่บริสุทธิ์...

เจ้ากัน

แต่ถ้าคนไม่บริสุทธิ์ ไปอาจเอื้อมด่าคนบริสุทธิ์...กรรมหนักเลย โทษหลายอย่างหลายประการ อย่างที่เคยบอก อยู่ ๆ ดี ๆ กินข้าวกั๊ดลิ้นน้ำตาลาร่วง อยู่ ๆ กินข้าวดี ๆ กั๊ดริมฝีปาก เป็นแผลเป็นอะไรที่ริมฝีปากไปเลย

อย่างนี้เขาเรียกว่า **พวกไม่บริสุทธิ์**

ถ้าไปตำทานที่บริสุทธิ์ นรกนะไม่ต้องมา รออยู่ข้างหน้า ตายแล้วยมบาลจะอำปาก เอาไฟใส่สูมเข้าไป ให้มันได้รับความเผ็ด ร้อนจากโทษกรรมของปาก

เพราะฉะนั้น ใครที่ผรุสวาทวาจา ใช้วาจาหยาบ ๆ กับผู้ที่บริสุทธิ์ จะมีบาป โทษกรรม ที่จะนำไปสู่ความเดือดร้อน หลากรูปแบบหลายอย่าง

เพราะฉะนั้น ยังไง ๆ ก็นะ โยม ! โดยเฉพาะพูดกับพ่อกับแม่ต้องเติม อะไรที่ปากก่อน ? “น้ำตาล” ไหนใคร เคยพูดกับพ่อกับแม่หวาน ๆ บ้าง ยกมือ ? ทำไมยกแค่นี้ละลูก หลวงพ่อเห็นนะยก แค่นี้ได้ไง ? ยกขึ้นอีกสิ ! แสดงว่า หวาน นิดเดียว แสดงว่า หวานครึ่งท่อน หวาน นิดเดียว

เออ ! ทำไมเติมไม่ได้ “คุณแม่ เจ้าคะ” คุณ...คะ คุณ...ขา คะ ๆ ขา ๆ ครับผม อะไรนี่มันคนที่เขาเพราะ เขาก็เพราะซะจริง ๆ นะ แต่คนที่หยาบก็ หยาบ ๆ ซะเกินไป

เพราะฉะนั้น ถ้าใครเติมคำพูด หวาน ๆ ออกจากปากบ่อย ๆ ชาตินี้ปาก จะไม่ขาดหวาน แต่ไม่ได้เป็นเบาหวาน หรอก ! จะมีเครื่องดื่ม ของดื่มอะไรหวาน ๆ ผลไม้หวาน ๆ ได้ทานเรื่อย แต่พวกที่ปาก ร้ายปากจัดหยาบคาย พวกนี้จะขาดหวาน บ้างละ ไม่มีใครพูดหวานด้วย หยาบไปเขาก็หยาบมา พอเราหยาบไปเขาก็หยาบมา แต่ถ้าพระพุทธรูปเจ้าท่านตอบว่า ไงละ ?

“จงเอาความดี ชนะความชั่ว
จงพูดดี พูดจริง ชนะคนพูดไม่
จริง

จงเอาชนะคนพูดหยาบด้วยการพูดเพราะไม่หยาบ”

นี่ก็อาจจะทำให้ใจเปลี่ยนใจเขาได้ เอ๊ะ ! เขาเพราะกับเราทำไมเราไปหยาบกับเขา มันก็จะทำให้เรานี้เปลี่ยนคำพูด ให้เป็นเสน่ห์ได้

เพราะฉะนั้น นึกไว้ให้ตึนะ ใครมา วัดสวนแก้ววันนี้ กลับไปบ้านจะพูดกับ พ่อกับแม่ต้องนึกถึง...น้ำตาลก่อน เอา น้ำตาลป้ายปากสักนิด แล้วค่อยพูด ถ้า ยังไม่มีน้ำตาลอย่าเพิ่งพูด เพราะพูดไป เดียวก็ออกอาการหยาบ ๆ คาย ๆ ระวัง คายหูของผู้เป็นพ่อเป็นแม่ แล้วหูเราจะ ดีไหมละ ? จะได้รับสิ่งเป็นมงคลบ้างไหม ? บางคนนี่จริงไม่จริง ! ของเน่าของเสียไหล ออกจากปากได้ทั้งวัน ไม่ได้เก็บไม่ได้กลิ่น ไว้ชะบ้างเลย ระบายของเน่าของเสียออกมาทางปากได้ทุกวัน เรียกว่า “ปากไม่มี มงคล” “ปากไม่มีบุญ”

อาตมาเขียนหนังสือไว้ในเรื่อง การบวช นี้ออกอยู่เรื่องหนึ่งที่ได้ประโยชน์ มากมายมหาศาล ก็คือ “ไม่เสียเวลา ไปพูดอะไรที่มันหยาบคาย วัน ๆ หนึ่งอยู่กับการให้ศีลให้พร” โยม มาทำบุญทำทาน เข้าไปบิณฑบาตก็ให้ ศีลให้พร คนมาทำบุญที่วัดก็ให้ศีลให้พร

ปากนี้ให้ศีลให้พรมากกว่าที่จะไปตำ ไป
ทอ ไปว่าอะไรใครแบบหยาบ ๆ คาย ๆ

นี่เรียกว่า **“ความหยาบคาย
ไม่สามารถไปฉกไปกินพื้นที่ใน
ปากเราได้”** ใครที่ถูกฉก เอาปากไป
ใช้หยาบ ๆ คาย ๆ นี่ถือว่าเสียพื้นที่ปาก
ไปให้กับอะไรดี ? โยม ! เราเสียพื้นที่ปาก
ไปให้คาบของเน่าของเสียจะดีไหมโยม ?
น่าจะเรียกปากโยมว่า เหมือนอะไรดี ? ใน
คำบาลีมีที่คำละจำได้ไหม ? **“มรุภาณิ
บุพผภาณิ คุตภาณิ”**

เคยได้ยินไหม ? **“บุพผ”** คือ ดอก
ไม้ พุดจาภาษาดอกไม้ เคยได้ยินเปล่า ?

“บุพผภาณิ” พุดภาษาดอกไม้

“มรุภาณิ” ปากเหมือนน้ำผึ้ง

“คุตภาณิ” (คุต...อะไร ?) ปาก

มีขี้ ปากเหมือนนอจจาระ พุดแล้วเหม็น
เลย

นี่ท่านจับไว้ ๓ ชนิด บางคนปาก
เหมือนดอกไม้ **“บุพผภาณิ”** ปากเหมือน
น้ำผึ้ง **“มรุภาณิ”** ปากเหมือนลิ้นมด
“คุตภาณิ” เออ ! ใครจะจัดปากตัวเอง
ให้เป็นอะไรก็เอาเนอะ คนตกแต่งคำพูด
ไม่เป็นคนฝึกฝนฝึกหัด พัฒนาการปฏิบัติ
การพูดการจาให้เป็น มันเป็นกรรม ๆ หนึ่ง
เขาเรียก **“วจีกรรม”** ถ้าเราทำดีก็เป็น
กุศลผลกรรม พุดแล้วได้คุณได้ประโยชน์
ได้ความรู้ ได้ความสบายใจ พุดอะไรไป
เหมือนชโลมใจ เขาเจ็บเขาทุกข์อยู่...พุด
ปลอบประโลม

ฝึกเป็นกันไหมโยม ? คนหนึ่งเขา
ทุกข์ นี่เราจะพุดยังไง ? ให้ทุกข์เขาคลาย
เขาป่วย เขาไข้ (เออ ! เอาไหนลองนั่งคิด
กันบ้างสิ ?) ไม่ใช่ **“เมื่อไรจึงจะหายก็
ไม่รู้ หายก็ไม่หาย ตายก็ไม่ตาย มา
นอนขวางเตียงอยู่”** ถ้าพุดอย่างนี้คนไข้
เขาเป็นไง ? **“เฮ้อ ! ป่วยอยู่ได้ หาย
ก็ไม่หาย ตายก็ไม่ตาย มานอนขวาง
เตียงอยู่อย่างนี้”** ถ้าเจอพยาบาลหมอบ
พุดอย่างนี้คนไข้ทรุดไหมโยม ?

หลวงพ่พุทททาส ท่านเคยสอน
เวลาคนทุกข์คนป่วยคนเจ็บ นี่พุดยังไง
เขาถึงจะฉลาด เขาถึงจะสบายใจ เขาถึง
จะทุกข์แต่กายแต่ใจเขาไม่ทุกข์ ได้กันบ้าง
ไหม ? นี่พอจะเป็นพยาบาลเบื้องต้นได้
ไหม ? หากมีคนป่วยในบ้านจะเป็นพยาบาล
เบื้องต้นได้ไหม ? ท่านบอกว่า ให้พุดบอก
แม่ ! พ่อ ! ความป่วยครั้งนี้ **“พ่อแม่
อย่ามานั่งทุกข์เปล่า ๆ นะ มันเป็นบท
เรียน”** ความเจ็บป่วย นี่มันมาตักเตือน
ให้เราฉลาด มันมาบอกเราว่า **“มันไม่
เป็นของเรา”** อย่างที่พุดภาษาเพราะ ๆ
ว่าไงนะ ที่หลวงพ่อดังนั้นท่านพุดเพราะ
มาก ท่านบอกว่า

**“เธอก็จะเป็นแต่ของเธอ เธอ
ไม่ฟังฉันเลย”**

“ฉันบอกอย่าป่วย เธอก็จะป่วย”

“ฉันบอกอย่าเจ็บ เธอก็เจ็บ”

แสดงว่า **“เธอไม่เชื่อไม่ฟัง”**

แสดงว่า **“เธอไม่ได้เป็นตัวของเธอ”**

ฉันจริง ๆ”

“ฉันขอร้องอะไร เธอก็ไม่ฟังฉันสักอย่าง”

นี่ถ้าเราได้พูดกับคนไข้ สอนคนไข้ อย่างนี้ คนไข้ก็ฉลาด คนที่สอนพูดก็จะ...? คนไข้ก็คงประทับใจมากนะ “**แหม ! อีหมอวิเศษนี่ มึงแน่กว่าหมอปริญญา**” พูดแล้วรู้สึกสบายใจ ถ้าเขานึกอย่างนั้นนะ

พูดกับสังฆาร่างกายว่า เธอไม่ยอมเป็นของฉันจริง ๆ แล้วใช้ไหม ? เธอนึกอยากเป็นอะไร เธอก็เป็นตามที่ต้องการจะเป็น ไม่ตามต้องการฉันสักอย่าง

ฉันบอก “**ฉันอยากจะเป็นแข็งแรง**” เธอก็อ้อแอ้บื้อบื้ออ่อนแรง ฉันอยากจะเป็นเดินสบาย ๆ หัวเธอก็หมุน ๆ ไปหมด เมื่อกี้ก็นั่งพูดอย่างนี้เหมือนกันโยม ! “**จะได้เวลาเทศน์แล้วเธอยังไม่หยุดหมุนเลย**” ก็ต้องพูดกับมันบ้าง พูดกับเขาเพราะ ๆ “**หัวจ๋า ! ได้ไม่ได้ ? ได้เวลาจะเทศน์แล้วจ๊ะ ! เธอควรจะหยุดหมุนได้แล้ว ฉันจะได้ไปเทศน์**”

นี่เธอไม่ฟังฉันเลยนี่ เธอถ้าอย่างนี้ ก็ยิ่งหมุนน้อยหน่อย พอลูกมาเทศน์ได้ ถ้าเขาไม่ฟังเราอย่างรุนแรง ตีอกกับเรา มาก ๆ แล้วจะทำไมล่ะ ? ตกลงว่า “**ใครป่วย ใครเจ็บ**” ถ้าเราพูดให้เขารู้จักคลาย ความยึดมั่นถือมั่น ความเจ็บไข้ก็มาตักเตือนให้เขาฉลาด ทำให้เขารู้ว่า **ตัวตนของเขาจริง ๆ นะ มันบังคับบัญชาไม่ได้**

ตอนเจ็บไข้นี้ เขาถึงบอกว่า “**คนเราจะบรรลุธรรมนี่นะ มักจะนาทีสุดท้าย**” เจ็บใกล้ตาย นี่ถ้าฝึกทำใจเหมือน ตกบันไดพลอยกระโจน พร้อมทั้งจะโดด ติ่งไปกับมันเลย

อย่างหลวงพ่อกุฑกฐาส นี่ท่านเทศน์ ๆ แล้วท่านก็พับลงไปบนธรรมาสน์ พวกเราลูกศิษย์ก็ตกใจหามท่านขึ้นรถ พอไปกลางทางท่านฟื้น ท่านบอกว่า **นี่จะพาเราไปไหน ?** ก็บอก “**จะพาหลวงพ่อกุฑไปส่งโรงพยาบาล**”

ท่านก็ “**หยุด ๆ ๆ อย่าหอบสังฆาร ฉันหนีตายไปไหนเลย ฉันตั้งท่าอรับ**

ดับดึงไว้พร้อมแล้ว พากลับเถอะ !”

เรียกว่า ท่านพร้อม ท่านฝึก ท่านทำ แล้วจริง ๆ นะ ตอนที่คุณป่วยอยู่ที่อาพาธอยู่นี้ ท่านจะพิมพ์ ๆ แต่คำว่า

“นิพพานะ ปัจจะโย โหตุ”

“นิพพานัง ประระมัง สุขุญฺญัง”

“นิพพานว่างดีอย่างไร” ท่านจะปริกรรมพิมพ์อยู่อย่างนี้ นั่นใครป่วยเจ็บแล้วมีธรรมะโอสถ มีธรรมะรักษาใจ

“ใจจะทุกข์น้อยกว่าคนที่ไม่มี” ถึงจะมีหมอดีหมอประจำตัวมียาอย่างเยี่ยม แต่ถ้าไม่มีธรรมะโอสถอยู่ในใจ เขาก็จะเจ็บทั้งกายเจ็บทั้งใจ เหมือนอย่างที่เคยเล่าว่า คุณยายแก่แล้วเป็นอัมพฤกษ์ครึ่งตัว หลานมานาน ๆ มาเยี่ยม แก่ไม่ได้ ร้องว่า **“ไอ้ย ! เจ็บขาจ้งเลยไอ้ย ! เจ็บขาจ้ง”**

แกร์องว่า **“อู๊ย ! เจ็บใจจริง เลี้ยงมันมาเท้าเท่าฝ่าหอย มันไม่เคยโผล่มาดูเลย”** เจ็บขา แต่ร้องเจ็บใจ เพราะลูกหลานมันไม่มาดู

เพราะฉะนั้น พวกเราถ้าเราได้คนที่เขาแนะนำดี พุทธดี คนฉลาดไปพูดปลอบใจคนป่วยคนไข้ ทำให้คนไข้ได้คิดได้ธรรมะแท้ ! ยิ่งกว่าปากน้ำตาอะไรทั้งหมดเลยนะ มันเคลือบไปอย่างดี กลั่นกรองไปด้วยสติปัญญา ฝึกฝนเรียนรู้มาถ่ายทอดให้คนทุกข์คนป่วยคนไข้ ได้สบายอกสบายใจ อย่างนี้เขาถือว่า **“สุดยอด”**

แล้วเขาบอกว่าเรื่องคำพูด นี่บาง

อย่างจริง แล้วพูดแล้วมันเสียหายก็มี พระพุทธเจ้าจึงบอกว่า **คำพูดนั้นต้องครบเรื่อง**

๑. จริง

๒. มีประโยชน์

๓. ถูกกาลจังหวะเวลา

พูดแล้วจริง แล้วต้องเป็นประโยชน์ แล้วต้องถูกจังหวะกาลเวลา สมมติโยมจะพูดเรื่องอะไรจริง ๆ ขึ้นมาสักเรื่องหนึ่งก็ได้ตอนนี้ แต่ขณะนั่งฟังเทศน์ นี่ไปเอาเรื่องจริงที่ไหนมาพูดก็ได้ แต่มันถูกกาลจังหวะเวลาไหม ?

ถ้ามันไม่ถูก แล้วเอามาพูด นี่มันอาจจะได้ ๒-๓ ข้อจริง อาจจะดีทั้งเป็นประโยชน์ด้วย แต่มันไม่ถูกจังหวะไม่ถูกกาล ก็อย่าเพิ่งเอามาพูด มาคุย อะไรทำนองนี้ครบองค์ประกอบ ไม่ใช่นึกจะโพล่งอะไรขึ้นมา ก็โพล่ง ! ขึ้นมา จึงเขาเรียก คนพวกนี้ว่า พวกไม่รู้กาลเทศะไม่ดูจังหวะเวลา ไม่รู้สถานที่ บางคนก็ไปพูดอะไรที่ แหม ! ตรงนั้นเขาต้องการความสงบ ก็ไปโหวกเหวกชะดังเชียว

เมื่อเข้าไปเทศน์หมู่บ้านตรงนี้ (อย่าเอ่ยชื่อหมู่บ้าน) แก่ ๆ แล้วนะโยม ! ไม่ได้เรื่องเลย ๗๐ กว่า ๆ กันแล้ว **“เฮ้ย ! มึงไปเอาเก้าอี้นี่สิ”** เรียกเอาเก้าอี้มาตั้ง แล้วตอนแรกก็ไม่พูด แล้วเดี๋ยวเดียวเอาอีกแล้ว **“(ไอ้ท่า) มึงเอาขัน เอาพุ่มมาต่อนี้...มาติด”** แหม ! ไป ๆ มา ๆ ปล่อย **“ท่า”** มาหน้าธรรมมาสน์ แหม !

ไอ้เรื่องปล่อยห่านี่เจอบ่อยนะ

วันนั้นไปเทศน์โยมคนหนึ่ง แก่นั่งอยู่ข้างหลังอีกคนหนึ่งที่มาทีหลัง คนที่มาทีหลังก็น่าจะนั่งข้างหลัง ดันผ่าเดินแกว่งไปแกว่งมา แล้วมานั่งข้างหน้า พอนั่งฟังแป๊บ ! หันไปดูพวกคนข้างหลังหาคนที่ เป็นเพื่อนบ้านแก พอเห็นก็ชี้เลย (ขออภัยนะ) “ไอ้ห่าน่า ! มึงมาเมื่อไร กูจะคอยเรียกมึงตั้งนาน” ไอ้ทางนั้นก็ลุกพรวดสวนเลย “ไอ้ห่านี่นะ ตำลึงดำ หลานอะไรลั่นไปหมด กูรำคาญ กูเลยมาก่อน” แล้วเขาก็เปิดฉาก “ห่านี่” “ห่านี่” อาตมาก็เลยต้องหยุดเทศน์เลย... นิ่ง ! เพราะอยู่หน้าธรรมมาสน์ พอหยุดเทศน์แกก็หันมา “อ้าวทำไม ! ไม่เทศน์ต่อละ” เลยถาม “แล้วโยมปล่อย ห่านี่หมดยัง” แกก็ได้สตินั่งฟัง

แล้วเทศน์มานานแล้ว...เกือบ ชั่วโมงกว่า แล้วเทศน์ต่ออีก ๑๐ นาทีก็จบ แกก็ถามนะ “วันนี้ทำไมเทศน์สั้นนิดเดียว” อ้ออ้อ ! บอก “โยม ! บ้านอยู่ที่ไหนนี่ ?” “อยู่ข้างหน้าวัดนี่”

นี่ฉันมาตั้งนานแล้ว วัดก็อยู่ตั้งไกล แล้วทำไมโยมถึงมาช้าอย่างนี้ ? “ฉันก็มาช้าอย่างนี้ทุกปีไม่เห็นพระว่าอะไร”

เฮอ ! คนเรานี่มันมีอะไรที่ไม่เหมือนมนุษย์มนาธรรมดา มันมีเยอะเหมือนกันนะ โยมว่า มีเยอะไหม ? ไอ้พวกที่ไม่ค่อยเหมือนมนุษย์มนาธรรมดาที่เขาเป็น ๆ กันนะ มันมีอะไรแปลก ๆ แผลง ๆ

ออกมาเรื่อย

นั่นโลกใบนี้ เราเกิดมาต้องรู้เท่ารู้ทัน ว่า มันมีอะไรอยู่ในโลกเยอะแยะ นานาจิตตัง นั่นเดี๋ยวนี้ร่างรัฐธรรมนุญ มันก็จะมีเรื่องวุ่นวาย จะฆ่าจะฟันกันอีก คนนี้ว่า “อย่างนั้นไม่ดี มาตรฐานนี้ไม่ดี มาตรฐานอื่นไม่ดี” ก็จะไม่ยอมรับ ก็จะไม่ยอมตายต่อ

ตกลงกันมาว่า วันนี้อยากให้เรื่อง “ปาก” โบราณเขาเขียนนิทงนิทานไว้เยอะนะ แหม ! ยังนึกติดตามอยู่เรื่องหนึ่งที่ หลวงตาแพร (เยื่อไม้) ท่านชอบเทศน์เรื่องนี้ คือ ลูกสาว ๔ คน ของตา-ยาย ตากับยายมีลูกสาวทั้งหมดเลย ไม่มีผู้ชายเลย ๔ คน แต่ละคน ๆ เหลือหลาย ตา-ยายทนไม่ไหวก็เลยจับใส่เรือลอยแพไปกลางทะเล แต่ละคน ๆ คุณสมบัติมันเป็นอย่างอยากฟังไหม ? เขาพูดอย่างนั้นะภาษาเขา...ภาษากลอน

อินางหัวปีชอบมีผัวไม่เว้นแต่ละวัน
อินางที่ ๒ คนนี้สันดานชอบขโมย
(แหม ! ใครเฟลไม่ได้ งกขโมย...ที่สุดเลย)

อีกคนที่ ๓ กินจุเปิบข้าว เข้าพุงเหมือน
เอากะบุงเข้ามาโกย (อะไรอย่างนี้ ใน
สำนวนภาษาเขาว่าอย่างนั้น)

ส่วนอินางคนสุดท้าย น้องสุดท้าย
แสนจะเลวร้ายกว่าใครสิ้น

ชอบ แต่หล่อเป็นฮาจิณ

ใช้ลมสั้นเที่ยวก่อกรรม

นิทานคนนั้น ว่าคนนี้ ทุกเช้าค้ำ

จน ๒ ตา-ยาย ต้องหน้าดำ
เพราะอีลูกเจ้ากรรมทั้ง ๔ คน

ก็เลยจับปล่อยลอยแพไปเลย พอ
ลอยแพไปนี่ พวกโจรสลัดที่ปล้นสะดม
อยู่ในทะเล เอ๊ะ ! เห็นหน้าตาดี ๆ ก็ตั้ง
จูงขึ้นเรือ แล้วก็ถามว่าทำไมถูกปล่อยแพ
มาอย่างนี้ ? มันก็เล่าว่าเพราะนิสัยไม่ดี
พ่อแม่ทนไม่ไหว เลยจับใส่ลอยแพมา

พอรู้นิสัยแต่ละคน ๆ พวกโจรก็คิด
แก้สันดานนางพวก ๔ คนนี้

อีนางคนหัวปีชอบมีแต่ผ้า นี่ก็ถูก
แต่งตั้งให้เป็นเมียหัวหน้าโจรสลัด (แหม !
พอเป็นเมียหัวหน้า) ทุกคนในเรือโจรก็
เรียก “คุณนาย ๆ” ทีนี้ก็ต้องไว้เนื้อไว้ตัว
สิ จะมัวชาย เดี่ยวก็เกสรร่วงสิ ก็รักนวล
สงวนตัว เริ่มมีผัวคนเดียวแล้ว ไม่ยุ่งกับ
ใครแล้ว เพราะได้นายเบิ้มใหญ่ หัวหน้า
โจร อะไรนี่ !

ส่วนนางคนที่ ๒ สันดานชอบลัก
ชอบขโมย ใ้โจรสลัดก็ให้เก็บเงินที่ปล้น
มาได้ เก็บ ๆ ๆ ชะนางนี้นับไม่ไหว มันเยอะ
เหลือเกิน อารมณ์อยากขโมยไม่ไหวแล้ว...
มากอย่างนี้ ตอนแรกไปขโมยเล็กขโมย
น้อยของพ่อของแม่ คราวนี้โจรมันปล้น
มาเยอะ แกนึ่งเก็บจนเอียนเลย สันดาน
ขี้ลักขี้ขโมยก็เลยหายไปมีแต่นั่งเปื้อเงิน
นับไม่หวาดไม่ไหว สันดานขี้ขโมยก็เลยหาย

ส่วนอีนางคนกินจุ นี่ใ้โจรสลัด
ให้เป็นแม่ครัว ใ้โฮ ! ก็ชิมทั้งวัน ชิม ๆ ๆ
จนท้องเสีย กินจนท้องเสีย ไม่เคยเจอ

ของดี ๆ อย่างนี้ ใ้โฮ ! กินบรรล้วยวาท
วอด กินไปกินมาท้องไส้เสียสุขภาพ เลย
ลดสันดานเห็นแก่กิน แก่ตก ๓ คน

แต่อีนางคนที่ ๔ สุดท้าย แสนจะ
เลวร้ายเพราะปากมันไม่ดี ใ้ไปอยู่หัวเรือ
ก็ได้เรื่องเลย ไปใ้พวกโจรหัวเรือทะเลาะ
กัน เอาเรื่องนี้ไปแห่ ๆ ๆ แห่ไปมาตี
กันในลำตรงหัวเรือ ใ้หัวหน้าโจรก็ย้าย
ไปท้ายเรือ มันก็ไปใ้ทะเลสาบท้ายเรือ
“อย่างนี้เป็นอย่างนี้” ตีกันอีก พวกโจร
สลัดบอก เฮ้ย ! ๓ คนนี้แก่ตกหมดทั้ง ๓
คน มันเหลืออีกคนเดียวทำไงดีวะ ?

พวกโจรก็ลงมติ “โยนมันทิ้งไป
เถอะ” ปากเสียนี้แก้มัดก พอโยนลงไป
ในทะเล มันก็ลอยกระเพื่อม ๆ ยังไม่จม
นี่นะ ก็มีนกอินทรี ๒ ตัวผัวเมีย บิน
ผ่านมาเห็นพอดี มันก็เลยไปช่วยคาบไม้
กั้นมา คาบไม้มาคนละข้าง แล้วก็หย่อน
ใ้อีนางปากร้าย นี่เกาะโหนไม้บินขึ้น
ฝั่ง ขณะบินยังไม่ถึงฝั่งนี้ ใ้สันดานคน
ปากเสียนี้ก็เหลือเกิน ทีแรกก็ใ้มาทาง
ตัวผู้ พูดจู้ พูดกับนกอินทรีตัวผู้ พัก
หนึ่งก็รูตไม้มาทางนกอินทรีตัวเมีย
บอก “แหม ! เมื่อกี้นี่พีนกอินทรี
ตัวผู้...เขาเกี้ยว แล้วจะเอาฉันเป็น
กิ๊ก (ฮี ฮี) นกอินทรีตัวเมียก็โมโห
หึงสิ โมโหหึงปล่อยไม้เลย ใ้จิกตี
นกอินทรีตัวผู้ อีนางนั้นก็เลยตก
น้ำ...ตาย !”

ตายแล้วลอยไปติดที่ไหนรู้ไหม ? อาจจะมาติดแถว ๆ หน้าวัดสวนแก้ว (อี ฮี) ลอยไปติดหน้าวัด ๆ หนึ่ง พอดีหลวงตาไปกวาดหน้าวัด เห็นศพอินางนี้ ลอยติดอยู่ข้างศาลาหน้าวัด ก็เลยคิดอยากจะทำกุศลให้มันก็ลากมันขึ้นจะมาเผาเอ้ ! ถ้าเผาทั้งหมด นี่บุญมันก็จะไม่แรงก็เลยทำไง ? ตัดเอาหัวกะโหลกมันไว้ เพื่อจะทำกระถางรูปเวลาพระสวดมนต์ จะได้เอารูปปัก มันจะได้บุญทุกวัน ๆ ท่านคิดอย่างนั้นได้เรื่องเลย เมื่อก่อนพระสวดมนต์ไปแนวสมาธิลงรอยกันทุกบท (อี ฮี) พอเอาหัวกะโหลกอินี่มา เสิ่น ! หลวงตามีขึ้น “**กรณีโย**” หลวงตาโพธิ์ว่า “**ยถา**” มั่วไปหมด ไม่ลงรอยกันสักบทหนึ่ง พระเณรก็ต่อยกันที่หอสวดมนต์

เอ้ ! จนพระหลวงตาก็บอก นำกลั้วจะเป็นหัวกะโหลกอินางนี้ ที่ทำให้เราสวดมนต์ไม่ลงรอยกันก็เลยเอาไปทิ้งป่าช้าหลังวัด บังเอิญ...ที่หลังวัด นี้มีพวกชี้เหล่าชี้อ่า เขาไปต้มเหล่าเถื่อนกัน เขาก็หาก่อนหินมาทำก้อนเส้าใช้ไหม ? ไว้ตั้งถังเหล้านะ นี่มันมีด ๆ มั่ว ๆ ไอนั้น ตาลายมีอยู่คนหนึ่ง ไปหยิบเอาหัวกะโหลกนี่มาเป็นก้อนเส้า โอ้โฮ ! เขาบอกว่า เมื่อก่อนชี้เหล่าเมายาหลังวัด นี่มันกินกันมันถูกอารมณ์ร้องเพลงเฮฮาสนุกสนาน แต่วันนั้นไม่ได้เรื่องเลย ร้องเพลงไม่เข้าหูกัน พูดไม่เข้าหูกันเลย ชี้เมาก็เลยต่ออยตีฟันกันร่วนวายไปหมด

หลวงตาก็มาคุ่มันเกิดอะไรขึ้นอ้าว ! เห็นหัวกะโหลกอินี่ใหม่ไปซึกหนึ่งก็เลยไหน ๆ มันลามมาถึงนี้แล้ว ก็เผาหัวกะโหลกนี้หมด แล้วก็ไปโปรยลงทำน้ำตั้งกระนั้นมา ใครตักน้ำในสายน้ำนั้นกินเข้าปากเสียกันเป็นแถว พูดจาไม่ได้อยู่กับร่องกับรอย นั่นเรื่องนี้ก็จบลง ตรงที่ว่า “**แก้ไม่ตก**” โยม ! ใครตี้มไปมากน้ำ ? “**ปากก็เสียมาก**” ต้องเรียกว่า นิทานสอนใจพวกนี้มันมีเยอะมีมาก แต่ว่าไป ๆ มา ๆ **แก้ได้หมดนะ มีฝัวยะเอะก็แก้ได้ ชี้อิมยก็แก้ได้ กินจุกก็แก้ได้ แก้ไม่ได้คนเดียว...ปากเสีย**

เพราะฉะนั้น ทุกคนนะโยม ! ต้องคลำปากไว้บ้างนะ จะพูดกับพ่อกับแม่ ต้องเติมน้ำตาลใส่ปากก่อนแล้วค่อยพูด จะได้มีได้หวาน ๆ ให้แกชื่นอก ชื่นใจ ฟังแล้วสบายหูบ้าง

เรื่องแบบนี้เขาถึงบอกว่า “**วจีกรรม**” ไปหนักตรงที่บอกว่า “**ถ้าคนไม่บริสุทธิ์**” แล้วไปเปลอดค่าท่านผู้บริสุทธิ์ว่าเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้

อาตมาได้ยินพวกเสื่อเหลื่อ-เสื่อแดง เขาค่าพระฝ่ายตรงข้าม นี่โอ้โฮ ! เรายังรู้สึก ว่า พระองค์นี้ท่านก็ตีนะ ท่าน

ก็กลัว ท่านก็อะไร แต่เขายังคำหยาบ ๆ คาย ๆ อาตมาก็เคยมีคนที่เป็นพันเอกเลยนะ พันเอกพิเศษด้วย อยู่เพชรบุรี ตอนนั้นเสื้อแดงเข้าวัด แกโทรมาด่าทุกวัน... วันหนึ่ง ๓-๔ รอบ โทรมาด่าที่หน้ามูลนิธิฯ จนเจ้าคนหน้ามูลนิธิฯ บอก ไม่ไหวนะหลวงพ่อกับ ! หลวงพ่อช่วยรับพูดกับเขาหน่อยเถอะ ถ้าหลวงพ่อกับไม่รับ แล้วหนูจะออกจากงานตรงนี้จะ...มันไม่ไหว ก็เลยรับพอรับก็ถาม โยม ! มีธุระอะไร ? โอ้โฮ ! ด่าพรับ ๆ ๆ ด่าอย่างแรง เป็นสัตว์สารพัดสัตว์ อาตมาก็พูดถามไปดี ๆ ว่า

โยมเห็นว่า **อาตมาขาดคุณสมบัติของความเป็นคนไปเป็นสัตว์ในข้ออะไร ?**

ขาดคุณสมบัติในความเป็นพระด้วยข้ออะไร ?

เพราะมันมี ๔ ข้อใช้ไหม ? พระจะขาดจากความเป็นพระ ก็ไปเสพเมถุน เสพทางเพศ ทางกามารมณ์กันนี้แหละข้อหนึ่ง

พระไปขโมยทรัพย์เขาเกิน ๑,๐๐๐ บาท

พระไปฆ่าคนตาย

พระอวดอุตริมนุสสรธรรม

ธรรม ๔ อย่างนี้ถึงจะขาด

“อวดอุตริฯ” ก็คือ อวดว่าเป็นพระอรหันต์ แต่ไม่ได้เป็นหรือหาก ถ้าไม่มีอยู่ในตนอวดไปก็ขาดจากความเป็นพระ

อาตมาก็ถามแกดี ๆ ว่า อาตมาขาดใน ๔ ข้อนี้ข้อไหนโยม ?

แกขึ้นเลย “ข้อที่ ๕ โว้ย !”

อ้าวอะไรหรือโยม ข้อที่ ๕ ?

“กุเกลียดมึงนะ”

เออ ! มันมีปาราชิกข้อที่ ๕ มาด้วยนะ “กุเกลียดมึงนะ” ก็มียุคที่คนเกลียดกันรุนแรงมาก คือ เมื่อระยะ ๔-๕ ปี อาตมาไม่เคยได้ยินที่เขาจะด่าคนในสถาบันที่เขาเทิดทูนมาตั้งนาน นี่มันด่าแบบไม่ได้ไว้หน้าไว้อะไรเลย หยาบ ๆ คาย ๆ มีคำพวนที่กลับแล้วนำเกลียดมากก็เยอะ มันช่วงคิดเอาคำพวนหยาบ ๆ เอามาด่ามาว่ากัน คิดดูแล้วคนช่วง ๔-๕ ปีนี้จะอาตมาว่าคงบาปเพราะปากเยอะ

เยอะมาก ! สงสัยชาติหน้ากินข้าวจะกัดริมฝีปากบ้าง กัดลิ้นบ้าง เยอะแน่นอน เพราะว่าวจีกรรมมันหนักเหลือเกิน นั่นจึงคิด ๆ ดูว่าเอ๊ะทำไม ? เดี่ยวนี้ละคงละครมันก็หยาบนะโยม มันไม่มีที่มันจะระวังอะไร มันก็หยาบ โอ้ ! หยาบแล้วคนมาดู ก็ชอบมันระวังอะไรอย่างนี้ไป ๆ มา ๆ

เห็นพระใหม่ เห็นเขามาแล้ว เดี่ยวนี้นักเทศน์บางองค์ ก็โอ้ย ! เทศน์หยาบคำก็ด่า สองคำก็ด่า ตอนนั้นโยมดูพระ ๒ รูปไหม ? พระอ้วนกับพระผอมที่เขาขึ้นเทศน์พร้อมกัน สัก ๔-๕ ปี ที่ตั้งอยู่เคยดูไหมพระอ้วนพระผอม ? ตอนนั้นกำลังตั้งเลยนะ พอดังไปตั้งมาแกก็เหลือขึ้นธรรมมาสน์ด่าพ่อด่าแม่กันเลย รู้สึกจะ

เป็นพระอยู่ต่างจังหวัดอ้วนองค์หนึ่ง
ผอมองค์หนึ่ง เขาเรียก “**พระอ้วนผอม**”
เทศน์คู่กันประจำ แล้วตอนหลังมา นี้รู้สึก
จะแตกคอ เพราะขึ้นพ่อขึ้นแม่กันแรงไป

นี่เดี๋ยวนี้พระก็หลายองค์เหมือน
กัน ถนัดใช้คำหยาบ ๆ จนเกิน หยาบ
จนโยมบอก หลุดมาได้ยังไงนี่ ? อันนี้
ก็มากไป อาตมาว่า สมัยก่อนนี้มีอย่าง
สมเด็จพระโตฯ นี้ สมเด็จพระโตฯ บางทีก็ใช้คำ
แปลกโบราณ ๆ ก็เยอะ แต่ใช้คำเพราะ
ก็เยอะ ท่านบอกว่า อะไรนะตอนนั้น ?
พระอุปัชฌาย์ท่านบอก

“**เฮอ ! เธอมันเป็นคนเก่งดีกว่ากู
กูคงเอาเธอไว้กับกูไม่ได้**

**จำเป็นต้องส่งเธอไปที่ เป็น
แหล่งให้ความรู้ที่ดี**

จะเอาเขาไว้กับกู

**มี ๒ แปลกแล้วนะ อีกส่วนหนึ่ง
ก็ตัวท่านนะใช้ “กู” แต่พอกับเณร นะ
ท่านกับใช้ “เธอ”**

(เออเนี่ย ! แต่ถ้าอย่างหลวงพ่อกู
ก็ต้องยกเว้น) บางทีพระอรหันต์ก็มีเหมือน
กันนะ พระอรหันต์องค์หนึ่งเป็นพระ
อรหันต์แล้ว แต่เวลาพูดกับญาติโยม แหม !
ใช้คำหนักมากเลย “ไอ้ถ่อย อีถ่อย”

**“ไอ้ถ่อย ไอ้ถ่อย มาวัดเอา
อะไรมาทำบุญนะ”** เจอนี้ ! ทักมัก
จะพูดอย่างนี้ แต่เป็นพระอรหันต์สันดาน
เดิม ไม่ได้อบรมเรื่องนี้มาหลายภพหลาย
ชาติ เป็นพระอรหันต์แต่ตัดวาสนาเรื่อง

หยาบไม่ได้ ความหยาบที่ติดแบบนี้ เขา
เรียกว่า “**วาสนาเดิม**”

เหมือนกระรอก เวลาโดดไปไหน
มันต้องจะตีหางกระดกอย่างนี้ เป็นวาสนา
ของกระรอก นอกจากตัดหางมันออก
ถึงไม่กระดก แต่ถ้าปล่อยมันมีหาง มัน
กระโดด หางมันจะต้องปัก ๆ ๆ

**คนที่มีวาสนาหยาบ ไม่เคย
อบรมบ่มนิสัยให้ฝึกฝน ฝึกหัด พูดย
ให้เพราะ ก็จะไม่พูดหยาบ แต่ถ้าฝึกดี ๆ
เข้ามันก็ ? ถ้าฝึกถึงน้ำตาลก่อนพูดก็
จะน่าจะพูดได้นะ ก่อนจะพูดน้ำตาล
ทาปากซะ จิบน้ำตาลสักนิดแล้วค่อย
พูด จะพูดหวานขึ้น**

หลวงพ่อกูเอง เขากลัวกันเหลือเกิน
ตอนที่สมเด็จพระเทพฯ เสด็จไป ผู้ว่าฯ
นายอำเภอฯ ก็พูด “หลวงพ่อกู ! อย่าพูด
กับท่านได้ไหม ! ยังไงหลวงพ่อกูนี่ง ๆ
ก็แล้วกัน หลวงพ่อกูอยู่เฉย ๆ เดี่ยว
หลวงพ่อกูหลุดไปจะน่าเกลียด”

พระเทพฯ ไปท่านก็นิ่งไม่พูด พระ
เทพฯ ก็ถาม ๆ ไป ๒-๓ เทียวชวนคุย ชวน
พูด ๒-๓ เทียว ท่านไม่พูด “หลวงพ่อกู
เป็นอะไร ? วันนี้ไม่พูดกับหนู” “ก็ไอ้
ผู้ว่ามันไม่ให้กูพูด” (ฮึ ฮึ) ก็หลุดจนได้
ผู้ว่าฯ จะซ้อคละสิ (ฮึ ฮึ)

นี่คือเป็นเฉพาะท่าน เขาเรียก เป็น
สถาบันหรือเป็นวาสนาที่จะหลุดมา
อย่างนั้น แต่จิตใจนี้ไม่มี บางทีท่านก็
“ไอ้หลานเอ๊ย กูละห่วงหัวมึงเหลือ

เกิน มึงจะขับมอไซค์ใส่หมวกกัน น็อคหน้อยนะ กูห่วงหัวพวกมึง”

ท่านก็พูดของท่านแบบเฉปะอะ
องค์ แต่นี่มีบางคน พระบางองค์ นี้อายุ
น้อยแต่ตั้งชื่อตัวเองเป็นหลวงปู่เณร
นั่น หลวงปู่นี้ แล้วก็พูดหยาบ ๆ แล้วทำ
เคี้ยวหมาก (แห่ม ! น่าตบให้หมากร่วง)
พูดโอ้ ! มีนะโยมภาคเหนือ นี้อะไรไม่ค้อย
มี เขาก็เลยเอาเณรเป็นเจ้าอาวาส

ตอนนั้นอาตมาบวชใหม่ ๆ ก็แวะ
เข้าไปดูวัด ไปถึงท่านก็เคี้ยวหมาก นั่ง
ทำสมาธิละนะ นั่งทำสมาธิเต๊ะ ! พอ
เราเข้าไปเท่านั้นถามเลยนะ บวชมากี่
พรรษาแล้วละ? เราบอก “๓ พรรษา”
แล้วเรียนจบนักธรรมบ้างหรือยังละ ? โอ้
โฮมาต ! มาดสมาธิ (สมาธิเณร)

แล้วก็บางทีพูดกับโยมก็ชอบพูด
หยาบ ๆ คล้าย ๆ กับวางอำนาจทางเหนือ
มันยากลำบาก เพราะพระไม่พอวัดเยอะ !
วัดเยอะก็ต้องเอาเณรเป็นเจ้าอาวาส พอ
เณรไม่ค้อยได้รับการอบรมศึกษา เราเป็น
พระไป เขาถาม แหม ! ก็พรรษา เรียน
นักธรรมเรียนอะไรบ้างหรือยังอะไร ? (โอ้ !
อย่างใจทักกับจำเลย) เราก็พอจะเข้าใจ
ชีวิตของเขาเหล่านั้น ต้องเป็นอย่างนั้น
เพราะเหตุปัจจัยมันให้เป็นอย่างนั้น

ที่นี้มานึกถึงว่า เด็ก ๆ นี้ออนอาตมา
ทนไม่ไหว ตอนที่มิม็อบ แล้วพวกแกน
นำบนม็อบขึ้นบนเวที นี้อาตมาพูดหยาบ มี
นักร้องคนหนึ่ง เขาร้องแบบหยาบที่สุด

ตอนนั้นละนะ “ตุ๊ตู ๆ” มันมีเพลงอยู่เพลง
ใช้ใหม่ ? “ตุ๊ตู ๆ แล้วเขาก็บอก “ไอ้เหลิม
ไอ้หมัด ทำไมมึงทำกับบ้านเมืองได้”

แค่นั้นไม่พอเขาดันเอาไมค์ไปจ่อ
ปากเด็ก ๕ ขวบ แล้วมันก็อ้อแอ้ ๆ ร้อง
“ไอ้เหลิม ไอ้หมัด ทำไมมึงทำกับบ้าน
เมืองได้”

อ้อ ! เราฟังแล้วมันไม่ไหวในฐานะ
เรา เผยแผ่ศีลธรรมศาสนาอยู่ ก็ชักอ้อ !
ถ้าพูดแต่ผู้ใหญ่ก็พอรับได้ เด็กมันเหมือน
ผ้าขาวเอาหยาบ ๆ คาย ๆ เปราะ ๆ
เลอะ ๆ ไปแปะมันอย่างนี้ มันจะชักออก
ยากไหม ? มันจะซึมซับเอาความหยาบ
คาย ก็เลยให้สัมภาษณ์แรงนะ มันก็ไป
แสบใจพวกนั้น

บอกต่อไปนี่ “ใครเป็นแกนนำ
ม็อบ เอาเด็กขึ้นเวที แล้วมีพูดหยาบ ๆ
นี่น่าจะมิกฎหมายจับ ปราบ พวกแกนนำ
แล้วใครเป็นพ่อเป็นแม่ เป็นผู้ปกครอง
ปล่อยเด็กเล็ก ๆ เข้าไปในม็อบ นี่น่าจะ
ควรมีกฎหมายจับพ่อแม่ลงโทษ
เพราะเหมือนเอาผ้าขาวไปย้อมของ
เสีย ของเน่า ของเลอะ” ให้สัมภาษณ์
ไปอย่างนี้

ตอนนั้นโดนสนธิ ลิ้มทองกุล ชัด
แรงเลย “ไอ้ยอมน ไอ้พระไร้ราก” เขา
ใช้อย่างนี้เลยนะ “ไอ้พระไร้ราก” ตอน
นั้นเราก็ดันปากก็เลยสวนกลับไป (อย่า
พูดเลย ! หรือจะให้พูด ? แสดงว่า ชอบ

ของไม่ดี) ก็เลยสวนไปว่า **“ถ้าหากกูไม่
แน่นะ กูสิกลงไปเป็นผัวคนไปนานแล้ว”**

ถ้าหากกูลงอย กูไปนานแล้ว ก็เลย
ย้อนกลับไป ตั้งแต่ขึ้นมาเขาก็แค่นอนมา
มาตลอด เพราะฉะนั้น ช่วงนั้น ใ้เรื่องหยาบ
กับพระมากเป็นประวัติศาสตร์ แล้วทั้ง
๒ ฝ่ายนะ

**นปช. ก็หยาบกับฝ่ายพระ
พันธมิตร ญาติโยมพันธมิตรก็หยาบ
กับพระทาง นปช.**

มหาไชว์อะไรต่ออะไร นี่โดนกัน
อัดกันและ หลวงปู่ อย่างนี้ ยำกันและ
เลยแหละ มีรอดอยู่องค์หนึ่งท่านมหา
สมปอง ท่านไม่อยู่ข้างไหน ! เขาถามสิ
อะไร ? ท่านบอก **“สิมัตตา สามัตติ”** ท่าน
ใช้คำพวนไปนูน **“สิมัตตา”** ท่านเลย รอด
ตัวไป อาตมาโดนเต็ม ๆ โดนเต็มเปาเลย

ทั้ง ๆ ที่เราหวังดีนะ อยากจะให้
เขาไม่ไปปิดถนน ปิดวัดให้เขามามาชุมนุม
กัน บางอย่างเราคาดการณ์ มันไม่เป็น
ตามเราคาดหวังดีว่า มันจะได้ไม่ไปปิด

ถนน มันได้มาใช้ในวัด เหตุการณ์มันก็
บังเอิญพอฝ่ายหนึ่งมา อีกฝ่ายหนึ่งจะมา
สีหนึ่งมา อีกสีหนึ่งจะมา ดันปฏิวัติซะก่อน

เขาก็เลยหาว่า เราลำเอียงเราไม่
จัด เพราะจัดไม่ได้ตอนนั้นเขาไม่ให้จัด พอ
ไม่จัดก็เลยถูกมองว่า **“ลำเอียง”** ก็ช่วย
ไป โดนด่าเป็นสัตว์เป็นอะไร โดนไปเยอะ
ใ้พวกที่ด่าป่านนี้ก็อมบาปปากตุงไปแล้ว
ก็มีเยอะเหมือนกันนะ...มีมาขอโทษ

วันนั้นไฮโซมาตั้ง ๔-๕ คน อาตมา
นั่งตรงโน้น แกก็เดินวน...ถือดอกไม้ธูป
เทียนมาเดิน ไม่กล้าเข้า แล้วก็ไปถาม
เด็กที่เดินสวน หลวงพ่อด่าเก่งไหม ?
หลวงพ่อก็จัดด่าเก่งไหม ? เด็กเขา
ก็ถาม นี่คุณจะมาทำไม ? จะมาราบ
ขอโทษหลวงพ่ **“อูย ! เข้าไปเถอะ
ท่านไม่ด่าหรอก”** แล้วเขาก็เข้ามากราบ

พอกกราบเสร็จก็พูด **“หลวงพ่ !
อย่าเอาบาปเอากรรมกับฉันเลยนะ
ด่าหลวงพ่ไว้บานเลย ตอนนั้นเข้า
ใจผิด ตอนนี่เริ่มเข้าใจแล้ว”** ใ้
พวกที่ด่าแล้วไม่มาขอโทษก็คงอีกเยอะ
พวกที่มาขอโทษก็เยอะ คิดแล้วว่า คน
จะไม่โดนด่าบ้างเลยก็คงยากละนะ
ขนาดพระพุทธรูปยังโดนด่าหนีได้ เรา
เป็นพระสงฆ์ธรรมดาก็ย่อมโดน

โยม ! เคยฟังเรื่องพระพุทธรูปโดน
ด่าหนีไหม ? ที่เขาว่าอะไรนะ **“องค์พระ
ปฏิมาหรือจะพันราศิน คนเดินดินหรือ
จะพันคนนินทา”** อะไรนั่นนะ

“จงมีวีธีกรรมที่เป็นกุศลกรรม
พูดให้คนทุกข์หายทุกข์
พูดให้คนป่วยหายป่วย
พูดให้คนเกลียดกันได้ดีกัน...”

ก็มีคน ๆ หนึ่ง สันดานไม่รู้เป็นยังเงิ
พระสร้างอะไรในวัด มันไม่เคยชมสักเรื่อง
หนึ่ง ปั่นอะไร ทำอะไร สร้างอะไรตรงไหน
มันดีทั้งวันหรือทุกครั้งที่มา ดิตลอดเลย
จนหลวงพ่อในวัดชักอยากจะทำอะไรให้
คนชอบดีนี้ ก็เลยไปหาช่างปั้นพระพุทธร
รูปสวยให้ฝีมือที่สุด สวยที่สุด ให้ยิ่งกว่า
พุทธรชินราชอีกอะไรอย่างนี้ สร้างเสร็จก็
บอกชาวบ้านพวกเขาไปตามคนช่างดีให้
มาดูพุทธรูปองค์ที่เราทำเสร็จ

นี่ดูสิมันจะดีตรงไหนบ้าง มาถึงก็ได้
เรื่องเลย มันก็มองไปมองมา “เออ ! พระ
พุทธรูปองค์นี้ก็สวยงามนะ แต่เสียอย่าง
เดียวพูดไม่ได้” (ฮี้ ฮี้ พระพุทธรูปบ้า
อะไรจะพูดได้ มันก็ติจนได้ เออ ! ติจนได้)

คนมันก็แปลก ! แล้วพอมันเดิน
กลับออกจากวัด เดินไป ๆ ของในไร่ใน
นาในดง มันเดินดีไปเรื่อย ๆ มันไปเห็น
อะไรรู้ไหม ? มันไปเห็นแดงโม กัมไปดู
“ไอ้นี้ละวะเถาติดเดี่ยว เสือกลูกเบ้อ
เริ่ม มึงนี่ต้นกับเถาไม่บาลานซ์กันเลย
ไม่สมดุลเลย”

มันก็เดินดีไปดีมา จนมันชักง่วง
มันก็ไปนอนอยู่ใต้ต้นมะม่วงกระล่อน
มันแหงนขึ้นไป ดิอีกนะ “ต้นเบ้อเริ่ม

เสือกลูกติดเดี่ยว” บังเอิญตอนนั้นพายุ
พัดพริบ ลูกมะม่วงหล่นปู้ ตั้งจุมูกพอดี
เลย กระล่อนก็ลูกขนาดนี้ แต่โดนตั้งจุมูก
พอดีเลย มันตื่นมาก็คราง “ถ้ามีงเสือก
ลูกใหญ่เท่าแดงโม ภู...!” มันบอกว่าลูก
น่าจะเท่าแดงโมต้นขนาดนี้ แต่ลูกติดเดี่ยว

ไอ้นี้ต้องเจอธรรมชาติสอน เจียบ
เลย ตั้งกระนั้นไม่ติดอะไร “โดนธรรมชาติ
สอน” ในคนเรานี้ละ มันก็มีคนแบบพรรค
นี้อยู่ในโลก ดั่งนั้น เจอใครชอบปากไม่ติ
กะเรา “เราก็ดีตอบ” เอาพูดเพราะ
พูดดีชนะความชั่ว ไม่ใช่เขาชั่วมาเรา
ก็ชั่วไป เขาหยาบมาเราก็ดหยาบไป แล้ว
ก็ไปแบ่งความหยาบเขามาเพิ่มที่
ปากเรา (ให้พรเถอะ)

ก็ขอให้ทุกท่าน จงมีวีธีกรรม
ที่เป็นกุศลกรรม พูดให้คนทุกข์หาย
ทุกข์ พูดให้คนป่วยหายป่วย พูดให้
คนเกลียดกันได้ดีกัน แล้วท่านจะ
เป็นปากที่เป็นพร เป็นบุญ ถ้าใช้ปาก
สร้างสามัคคีได้ดี น่าจะได้บุญมาก
กว่าสร้างโบสถ์หนึ่งหลัง ถ้าท่าน
ทั้งหลายทำได้ใช้โอกาสสร้างกุศล
กรรม ที่ปากไม่ต้องไปเสียเงินสร้าง
อะไรใหญ่โต แต่สังคมมนุษย์เราจะ
อยู่มีความสุข และก็ขอให้ประสบความสำเร็จการฝึกฝนพูดจาไพเราะ
เพราะพริ้ง ฤกษ์กาล มีประโยชน์ ด้วย
กันทุกท่านทุกคน เทอญ.

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)

ทำไม ! ถึงได้หยุดการรับงาน และ
ทำไม ! ไม่ไปงานพระร่วมกับพระอื่น
รังเกียจเขาหรือ ?

อาตมาว่า “การสูญเสีเวลา” เมื่อก่อนมีคนเขาไม่พอใจ
ท่าน ว.วชิรเมธี ท่านบอกว่า “ฆ่าเวลาเน่บาปกว่าฆ่าคน” คนเน่มัน
ถูกฆ่าเขาก็ฆ่าได้ไม่เท่าไร ?

“แต่ฆ่าเวลา !”

อาตมานี้ไปมาหลายงานยิงงานผู้หลักผู้ใหญ่เท่าไร ! สูงศักดิ์
เท่าไร ! ยิงเสีเวลามากเท่านั้น !

บางงานเน่หมดเวลาไปตั้งสี่ห้าชั่วโมง ต่องานศพ ๆ หนึ่งก็มี
หรืองานพิธีอะไรต่าง ๆ หลายอย่าง ซึ่งอยากจะทำอย่างทีพระพุทเจ้า
ท่านตรัสว่าให้เราต้องท่องคาถากันไว้บ้าง

“วันคีนล่งไป ๆ ขณะนี้เรากำลังทำอะไรกันอยู่”

ทำให้นึกถึงคำสอนของหลวง
พ่อพุทธทาสเหลือเกิน ท่านบอกท่าน
ไม่ไปงานศพใคร ไม่ไปพิธีอะไรต่าง ๆ
ที่ท่านเป็นพระนักปราชญ์คิดเขียน
อะไรมาได้มากมาย เพราะท่านไม่
ได้ไปงานศพ ท่านบอกว่า...

**“มันไม่คุ้มกัน...ที่เราไป
แล้วเราอยู่กับที่เป็นเนื้อหา
ค้นคว้าหลักธรรม”**

ถึงแม้ว่าคนตาย จะมีความ
คุ้นเคย มีประโยชน์เกื้อกูลกันมา
แต่เราก็เอาเวลาไปทำอะไรกับคน
ตายไม่ได้เท่าไรแล้ว แต่เราเอามา
ทำให้คนเป็น นี่จะมีประโยชน์กว่า

อาตมาก็เลยจะลองหยุดดูว่า
๓-๔ ปี ๕ ปีที่หยุด ! นี่มันอาจจะเกิดอะไร
ขึ้นก็ได้ ที่มองเห็นผลชัดเจน เช่น มัน
อาจจะทำอะไรที่เป็นรูปธรรม ไปเทศน์
ไปสวดไปสอนมันก็เป็นแต่นามธรรม
รูปธรรมที่จับคำที่ไม่ค่อยได้เลย แต่
ถ้าได้หยุดแล้ว ทำอะไรที่เป็นขึ้นเป็น
อัน เช่น ภาคเกษตรก็ทำให้คนได้เห็น
ว่า นี่ตัวอย่างที่ทำไว้ได้ปลูก ได้งาม ได้
กินได้ใช้

เกษตรกรเคยว่า เป็นหนี้ ธกส.
(ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์)
มากมาย แต่ไม่มีใครที่จะเป็นเจ้าภาพ

เป็นต้นแบบในการแก้ไข

อย่างที่อาตมาไม่รู้ว่าเป็นผล
อย่างไร ? ที่บอกว่า “นายกฯ จะให้
ความสุข คืบความสุข” ให้กระทรวง
ต่าง ๆ ให้ของขวัญปีใหม่

อาตมานึก เออ ! ถ้าเป็นแบบ
เดิมละก็เสียของอีก คือ ให้ดูหนังฟัง
เพลง ดูคอนเสิร์ต แต่กลับมาจะอดน้ำ

แต่สิ่งที่อาตมาคิดว่า ชีวิตอาตมา
ดับไป มันจะมีเขื่อน ฝาย แก้มลิง
หลุมขมครกให้มีภาวะที่ไม่ขาด
แคลน ขัดสน ฝืดเคือง ชันแค้น
เรื่องน้ำ

ตรงนี้อาตมาคิดว่า ถ้าอาตมา
ไปงานเทศน์ ไปงานศพ ไปเรื่อย ๆ แล้ว
ชีวิตก็เหลือสิ้นเต็มทีแล้วด้วย เป็นบั้น
ปลายแล้ว มันควรจะทำอะไรที่ฝากไว้
เป็นขึ้น เป็นอัน เป็นปึก เป็นแผ่น เพราะ
งานศพ งานพิธีต่าง ๆ อาตมาว่า “แค่
จบเสร็จพิธีแล้ว” ก็ลืมกันไปเลือนกัน
ไป แล้วเราก็มาเปลี่ยนแต่ไม่ถึงกับตัด
ขาดประชาชนเลย พระก็คงไม่ต้อง
ถึงกับตัดขาด แต่เพียงว่า เปลี่ยนวิธี
การไปพบประชาชนแบบ...?

อาตมาได้ยินกับหูเลย “ปลื้มใจ
เหลือเกินที่ได้ทำบุญกับท่าน ได้ใส่
บาตรท่าน ไม่นึกเลยว่า ชาตินี้จะได้
เห็นองค์จริง ๆ” บางคนถึงกับหลุด
ปากว่า “องค์เป็น ๆ”

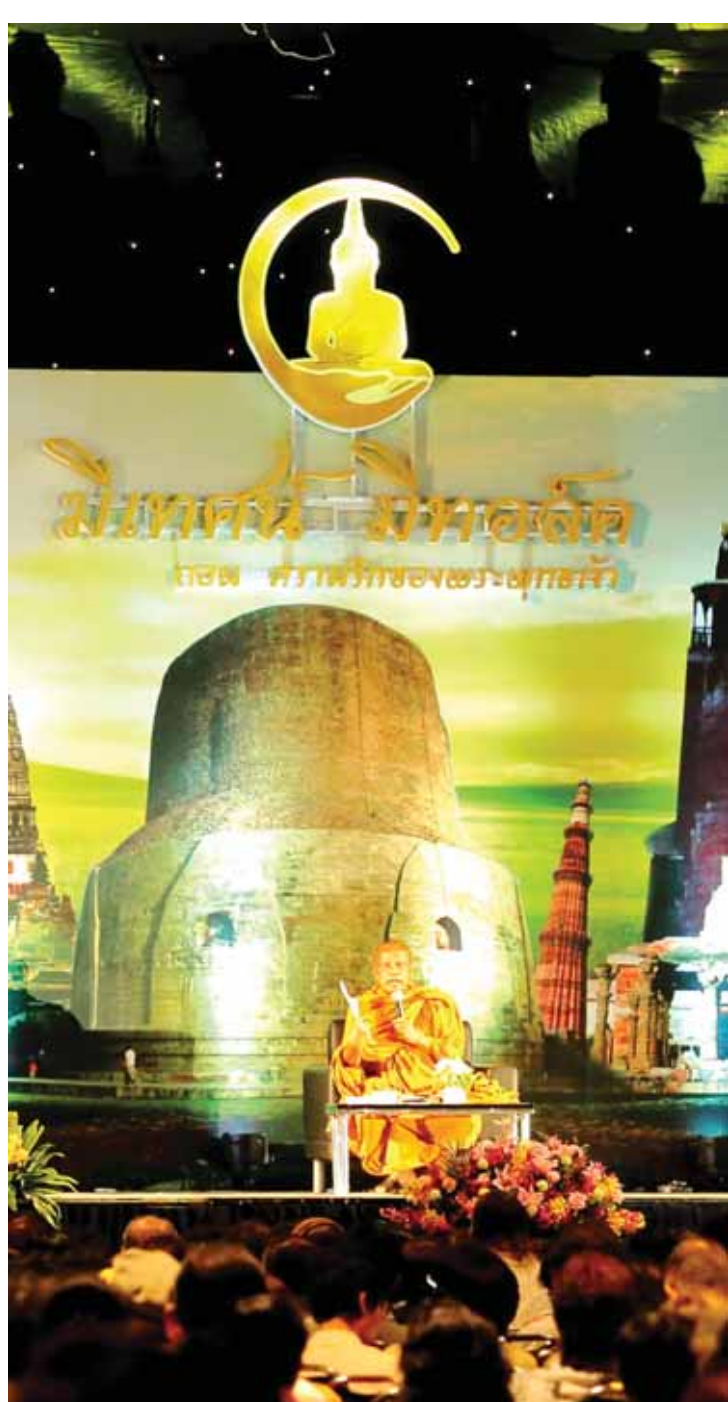
นี่ตรงนี้ ! ถ้าเราไปงานศพ งานพิธีอะไรต่าง ๆ ก็มีเครือข่ายดีเจ้าภาพไม่กี่คนเลย ยิ่งทำในพื้นที่ของเมืองนนท์นี่ยิ่งมีเทศน์แจ่ง หลวงพ่อเคยบ่นให้ฟัง “แห่ม ! เทศน์ให้คน ๒๐ คน ๓๐ คน กับญาติ”

แต่ตอนเผา นี่เขาจะมาเยอะทำไม ! ไม่เทศน์หน้าเมรุสักก่อนเผา ๑๕ นาทีดีกว่าไปเสียเวลาเทศน์แจ่งตั้ง ๒ ชั่วโมง แต่มีคนฟังดีทีเดียว แล้วแถมก็เนื้อหาสาระเทศน์แจ่งกับเรื่องสังคายนา ชาวบ้านแทบไม่เข้าใจเลย

ไม่สงสัยเท่าไรแล้ว...ที่ว่าทำไมชาวพุทธไทยถึงได้เข้าใจหลักศาสนาน้อยเหลือเกิน

ไม่น้อยได้ยังไง ! ในเมื่อทำกันแบบนี้ ต้องน้อยแน่นอน ! และจะน้อยกว่านี้ไปเรื่อย ๆ ด้วยซ้ำไป ถ้ายังขึ้นเอาพิธีมากลบ แล้วก็เพลี่ยเหน้อยหมดเวล่ำเวลาไป พิธีนะทำได้ แต่อย่ามีจริตของอะไรมากนัก

อาตมาเคยเจ็บปวด ! ไปนั่งคอย ๒-๓ ชั่วโมง ว่า จะไปเทศน์งานศพ ส.ส. ตายคนหนึ่ง ปรากฏว่าหัวหน้าพรรคเป็นนายพลฯ ก็บอกว่าอ๊วย ! เอาผู้คนมีเกียรติ นายพลนั่นนายพลนี่ขึ้นทอดผ้า ชัก ๆ ทอด ๆ หมดเวลาไปชั่วโมงกว่า ไฟพระราชทานมา บอกหลวงพ่อบอก

“ปลื้มใจ เหลือเกิน
ที่ได้ทำบุญกับท่าน
ได้ใส่บาตรท่าน
ไม่นึกเลยว่า ชาตินี้
จะได้เห็นองค์จริง ๆ”

- ไม่ต้องเทศน์แล้ว เอ้า ! เราต้องมานั่ง
- คอยตั้ง ๒ ชั่วโมง นี่มันเพื่ออะไร ?

(นี่เออ ! แล้วก็ไม่วายคำรถชะ
ด้วยนะ) เจ็บปวดจริง ๆ มีแต่เสียบกับเสียบ
นั่นการที่ ท่าน ว. บอกว่า **“ฆ่าคน
บาปน้อยกว่าฆ่าเวลา”**

เพราะอาตมาเชื่อว่างานศพคน
ใหญ่ ๆ โต ๆ คนไปถึงหมื่น แล้วถาม
จริง ๆ เอะ หมื่นหนึ่ง นี่เสียบ (ฆ่า) เวลา
ไปคนละ ๒ ชั่วโมง ๆ มันเป็นที่หมื่น
ชั่วโมง ถ้าคนเหล่านี้ได้ไปทำอะไร ๆ ที่
เป็นประโยชน์ หรือว่าไปอยู่ในพิธี แต่มี
เรื่องต้องเรียนรู้ ต้องเข้าใจได้ดี เข้าใจ
หลักศาสนาได้อย่างลึกซึ้ง

แต่นี้มีแต่ไปเปื้อ...เริ่มแล้วเห็นมี
คนเริ่มพูดแล้วว่า **เขาเบื่อเหลือเกิน
ไปงานศพ มันนานเหลือเกิน พิธี
มันเยิ่นเย้อเหลือเกิน**

ก็เท่าที่อาตมาเคยไปงานครั้ง
หนึ่ง เจ็บปวดมากเลย ถ้าเป็นชาวบ้าน

จะบอกว่า ถูกห้ามเกียรติกันเหลือเกิน
เราไปนั่งตรงนี้เขาก็หาว่าไม่เหมาะ สั่ง
ให้ย้ายไปนั่งตรงนู้น อ้าว ! พอเราไป
นั่งตรงนู้น ก็มีคนมาบอกอีกแล้ว ตรง
นี้ไม่เหมาะ ๆ สำหรับพระ เดี่ยวผู้ใหญ่
ย้ายเราไปอีก **“โอ้ ! ชีวิตเรามาถูก
กำหนดโดยคนอื่นอย่างนี้”**

ต่อไปนี้เราขอกำหนดของเรา
เองบ้าง เพราะมันปลายชีวิต ได้ทำ
เพื่อผู้อื่นมาเยอะแล้ว ก็อยากจะทำ
เรื่องอย่างนี้บ้าง คือ หยุด !

ทำตามความรู้สึก ที่เราเห็น
ประโยชน์ชัด ๆ ที่มีประโยชน์กว่า
ก็จะทำอย่างนี้แหละ ที่สาเหตุที่
หยุด นี่เพราะเสียดายเวลาที่มัน
สูญเสียไปกับการสั่ง การนิมนต์
การจงที่ไร้คุณประโยชน์
มากมาย.

สกุ๊ปพิเศษ

อดีต สะเก็ดธรรม
จากหลวงปู่พยอม

ÉĐà ; ุ “à§ŒĒŠÁÒ”

สะเก็ดธรรมคราวนี้น่าจะเป็นเรื่องเพลง “เงินสั่งมา”

แหม ! มันมีหลายตอน ในตอนที่ว่า “เงินมาผ้าหลุด
ความบริสุทธิ์ແລກລាយ” อันนี้ก็ไปกระทบกับผู้หญิง
แต่ตอนบทที่กระทบกับพระ ก็คือ

“(ท่าน) บวชเป็นพระ แล้วท่าน ไม่ยอมปล่อยวาง
(ท่านจะ) ปลุกต้นสตางค์ ไว้บนแผ่นหลัง ญาตีโยม”

โอ้ ! ฟังแล้วท่อนนี้ฟังแล้วค่อนข้างจะสะดุ้งเฮือกเหมือนกัน
แล้วก็ทำให้ไปคิดถึงนั่นนะ (ไม่ปลุกต้นสตางค์ ก็ไปปลุกกรรหู
แพงกัน) นี่ก็เลยทำให้เป็นข่าว เป็นสะเก็ดข่าวกันหลายวัน แล้ว
ก็ทำให้สะเก็ดพระผู้ใหญ่ค่อนข้างจะหลุดไปหลายเค็ด (get) ก็
เพราะเรื่องอยากมีโน่นมีนี่กันมากเกินไป

นั่นการอยู่แบบไม่ค่อยมีอะไรในแบบของพระพุทธเจ้า

“นี่ท่านทิ้งความมี ไปสู่ความไม่มี”

แต่เดี๋ยวนี้ ! พระชอบทั้งความไม่มี ไป
สู่ความมี เป็นลูกชาวไร่ ชาวนายากจน มีกัน...
มากเกินไปแล้วยิ่งรัฐบาลที่ชอบให้เงินทำศพ
พระเยอะ ๆ นี่ก็ไม่ค่อยดีเท่าไร ! ทำให้พระผูก
คอตายไปก็มี

ตอนนี้เงินกำลังแผลงฤทธิ์ทำให้คนชื่อ
চারিত เพ็งดิษฐ์ หรืออีกหลายคนกำลังโดนยึด
ทรัพย์สินกันเป็นพัน ๆ ล้าน **อภินิหาร...เงินสั่งมา**

พระพยอมก็หาเงินได้ไม่น้อยกว่าสรยุทธ
สุทัศน์ะจินดา เหมือนกัน เขาว่า สรยุทธฯ ก็หา
ได้พันล้าน พระพยอมก็หาได้พันล้าน อาตมา
เชื่อว่าที่ซื้อที่ดินทั้งหมด นี่ซื้อไปได้ ๑,๗๐๐ ล้าน

เพราะฉะนั้น **เงินพันล้านของที่พระพยอม
หา หรือเขาศรัทธาให้มา นี่มันไม่ได้มาอยู่กับ
เนื้อกับตัวพระพยอม มันถูกใช้สร้างบารมี
เงินพันล้านใช้สร้างบารมี แต่บางคนมีเงิน
พันล้าน แต่ไปสร้างคดี**

**เงินพันล้าน ! ถ้าสร้างบารมี นี่มีแต่ผล
ดีกับชีวิต แต่ถ้าไปสร้างคดี นี่มันจะทำให้ชีวิต
ตกอับทั้ง ๆ ที่ไม่ควรจะตกอับ “โหด ! เด่น !
ดัง ! มาฟังเพราะคดี”**

(ตอนนี้มีข่าวยึดทรัพย์สินเยอะแยะ แต่ของ
อาตมาไม่มีให้ยึดหรอก เพราะของอาตมามีหนี้
๕๐ กว่าล้าน ต้องเทคนัฟ่อนส่งทุกวัน)

เพราะฉะนั้น **สะกิดข่าวพวกนี้ มัน
ลอกสะกิดความที่ไม่เข้าใจ...เข้าถึง
ธรรมอะไรได้บ้างก็ดิ้นะ เจริญพร.**

**“...เงินพันล้าน
ของที่พระพยอม
หา หรือเขาศรัทธา
ให้มา นี่มันไม่ได้มา
อยู่กับเนื้อกับตัว
พระพยอม มันถูก
ใช้สร้างบารมี...”**

ทำไผ่ดับ

"บวชไม่รัก?"

ตอน ๗

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)

เรื่องที่เราเห็นชัดว่า **ยิ่งอยากบวช ไม่อยากสึกเลย** ก็คือ เรื่องเราไม่เสียเวลากับเรื่องโง่ ๆ หลายเรื่อง ที่คนเขาเสียเวลาเช่นไม่เสียเวลาไป **"เฟซลิต"** (Face Lift) - **"เฟซออฟ"** (Face Off) และ**เฟซล็อก** (face lock) ที่คนยุคนี้มาเสียเวลามากมาย ต้องผ่าตัด ต้องดึงหน้าต้อง แต่งหน้า ต้องทรงผม ต้องแพชั่นเสื้อผ้า ของเรานี้ใส่แต่ จีวรชุดเดียวไปงานศพก็ชุดนี้ไปงานไหน ๆ เข้าเวียงเข้าวัง ก็ชุดเดียว

เราก็เลยรู้สึกว่ ภาระของชีวิตที่มันจะต้อง ไปเสียกับเรื่องโง่ ๆ แบบนี้ มันไม่ต้องไปเสีย มัน ไม่เสียเวลาไปกับเรื่อง **แหม** ! ตรงนี้ที่เรียกว่า **คนปัญญาอ่อน** ที่จะไปสู่กับธรรมชาติ ดึงหน้าให้ตึง ไม่ แก่เห็นมี **"น้อต แมกซิม"** (นายกฤติน จิกิตศิลป์) พิธีกร

และสไตลิสต์นิตยสารบ่นว่า ? ที่แรกตั้ง
ก็ว่า เฟซบล็อก ! พอเขารู้ตัวว่ามันหย่อน
ปรากฏว่า หมอคนเก่งไม่ได้ทำ พยาบาล
ผู้ช่วยทำ แล้วเขามีย้อนอยู่คำหนึ่ง ว่า
“ตนเองพลาดในการทำศัลยกรรม
โดยไม่ใช้แพทย์”

เรื่องการเมืองนี่คิดถึงทรงผม
ก็ไม่ต้องแล้วทรงเดี่ยวตลอด จีวรก็
แพชั่นเดี่ยวตลอดไม่มีสไตลิ่งใหม่
สีสันใหม่ แล้วก็ที่สำคัญมากที่สุด มา
นั่งเห็นชัดเลยว่าที่เราต้องเสียเวลา
อยากจะเป็น หาเสียง หาคะแนน
อ้อนวอนให้เขาลงคะแนนให้เรา
(แหม ! บางคนนี่อย่างนี้กลัวเสียเวลาน้อย
นะที่ไปเที่ยวไหว้เขาหาคะแนนหาเสียง)

แต่เราตรงกันข้ามมีแต่คนมาไหว้
เรา ถ้าเราอยากเป็นนักบวชไม่ต้องเสีย
เวลาไปไหว้เขา แต่ถ้าอยากเป็นนักการ
เมือง นี่เขาบอกต้องเที่ยวไหว้เขา แล้ว
ต้องไหว้ทั้งวันทั้งคืน มันเสียเวลามากมาย
ไปไหว้อ้อนวอนขอคะแนนนิยม ไปพินอบ
พิเทาขอคะแนนนิยม แต่เรากลับสร้าง

ความนิยม ศรัทธามาพินอบพิเทากราบ
ไหว้ศรัทธาเรา

นั่นเลยคิดว่า ชีวิตแบบนี้มันไม่ใช่
ชีวิตธรรมดาเลยนะ ถ้ามันอยู่ได้อย่าง
นี้ นี่เรลองคิดดูสิจะสึกไปหาพระแสง
อะไร ? ถ้าหากว่าบวชแล้วไม่ต้องไป
พินอบพิเทา ขอคะแนนเสียงศรัทธา
แต่เขากลับมาศรัทธาเพราะเราอยู่ใน
ร่มเงาพระธรรมวินัย เราสร้างความ
เลื่อมใสศรัทธาให้เขามาพินอบพิเทา
มากกราบมาไหว้

แล้วที่น่าซึ่งที่สุด ก็คือ ไปบิณฑ-
บาตในหมู่บ้านที่ไม่มีพระไป บางคน
บอก ขนลุกขนชัน ! บุญเหลือเกิน
ชาตินี้ ไม่ได้ใส่บาตร พระไม่เคย
มา พอเราเข้าไปเขามีความสุข มี
น้ำตา-หูไหล ฐึ้น ! ขนลุกขนชัน บางคน
รำพึงรำพันตั้งนานกว่าจะใส่บาตร
ได้ เราเห็นอาการความสุขของเขา
ที่ได้พบได้เห็นเรา ทั้งที่เราไม่คิดจะ
ไปกราบไปไหว้ไปขอคะแนนอะไร

เขาเลย ซึ่งต่างกับนักการเมือง ต่างกับนักแสดง นักร้อง-นักแสดง แล้วก็ต่างกับขอทองขอทานอะไรทั้งหลายหมดสิ้นเลย

อันนี้มันเป็นสิ่งที่เห็นชัด ถ้าคนยังมองเห็นตรงนี้ไม่ชัด นี่แน่นอนคงต้องคิดลึกไป อะไรไปตามที่เราเห็นว่าบวช ๑๕ วัน บวชเดือนหนึ่งนี่

อาตมาตกใจเลย ตกลงกับเราว่า บวชเดือนหนึ่ง หนอย ! ๗ วันไปแล้ว แสดงว่า เขาไม่ได้เห็นเหมือนที่เราเห็น เขาไม่คิดอยากอยู่ เพราะไม่มีสิ่งเร้าใจให้อยู่

เพราะฉะนั้น การเห็นประโยชน์ของการบวช นี่ยิ่งมากเท่าไร มันยิ่งไม่อยากสึกเท่านั้น ยิ่งละลายอารมณ์ คิดอยากสึกได้อย่างเฉียบขาด... แน่แน่นอน !

จึงบอกได้ว่า **เออ ! ยิ่งคิด ยิ่งดูชีวิตในร่มเงากาสาวพัสตร์ในพระธรรมวินัย มันสร้างอะไรยิ่งใหญ่ มันป้องกันความสูญเสียวลาเวลาทีโง่**

เง่า เามาทำประโยชน์อย่างมหาศาล ได้มากมาย ไม่เสียเวลาไปนั่งตกแต่ง ไม่เสียเวลาไปอ้อนวอนขอคะแนนเสียง และสำคัญกว่านั้นที่เราได้คิดว่า ไม่เสียเวลาไปถกเถียงอะไรกับใครแบบแก้ตัว เราถือหลักว่า เาหนีไปนั่งแก้ตัวทุกวัน ทุกคน ทุกเรื่องมันคงไม่ไหว

มีคนมาเสนอแนะอาตมาว่า ท่านทำไมไม่ได้ตอบ... ไอ้พวกที่ลงเว็บต่อว่าท่านบ้าง (เออ ! โชคดีที่เรายังไม่ได้อ่านไม่ได้ดูมัน) เพราะเราไม่ได้เสียเวลากับไอ้พวกมีคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์พท์ก็ไม่มี กล้องถ่ายรูปก็ไม่มี เพราะความที่มันไม่มีอะไรที่เขามีก่อนแล้ว มันก็ไปตรงกับที่หลวงพ่อบุทธทาสว่า...

“ ยิ่งมีวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี มันก็จะยิ่งนำไปสู่ความวิเศษนาการทางศีลธรรม ”

ถ้าเรามีแล้วใช้มันไม่เป็น ไฉ ! โชคดีจริง ๆ ตรงนี้เราไม่ต้องมาเสียเวลานั่งกอดที่เขาเรียกว่า **“สังคมกัมหน้า”** เสียเวลากอด ๆ เลื่อน ๆ แหม ! ตรงนี้คิดแล้วมันมหาศาล ที่เวลาเราไม่สูญเสียไปกับเรื่อง

ที่จะต้องไปมัดไม้ได้เถียง กับเรื่องเว็บ เรื่อง
ไอ้โน่นไอ้นี้ ถ้าเราไปนั่งวิพากษ์วิจารณ์
เถียงกันตลอด นี่พระพุทธเจ้าท่านก็เตือนว่า

“อย่ากล่าวคำเป็นเหตุให้
เถียงกัน จิตจะฟุ้งซ่านไม่เห็นอรรถ
เห็นธรรม”

เพราะฉะนั้น เราไม่เห็นประโยชน์
ในตรงนั้น ไม่เห็นว่า...เขาว่าเราตรงนั้น
เพราะเราไม่มีเครื่องตอบสนองที่จะไป
ดูไปได้ เราก็เลยมีเวลาคิดปลูก คิดทำ
คิดสร้างอะไรที่มันมีความสุข สนุกมาก
และโดยเฉพาะในที่ว่า เห็นพืชผลที่ลง
ปลูกไปนี่

โอ้โฮ! ต้นนั้นแตกใบอ่อน ต้นนั้น
แตกดอก ต้นนั้นออกลูก ต้นนั้นลูกแก่
ต้นนั้นลูกสุก แล้วคนนั้นมาเก็บกิน คนนี้
เก็บขายมีสตาจค์ใช้สะดวกสบาย

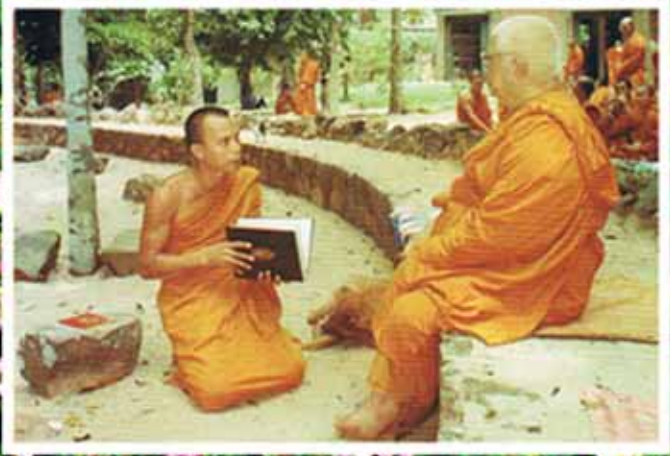
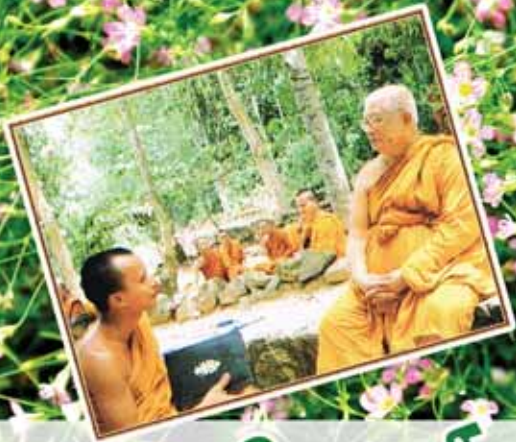
(อ้อ! บางคนนี่ พวกคนงานที่มา
อยู่ มาปลูก มากิน มาสร้าง บอกว่า ถ้า
เทียบกัน เขาเคยพูดคำหนึ่ง เทียบว่า
พ่อแม่เขา กับชีวิตอาตมาที่ให้ประโยชน์
กับเขา เขาบอกว่า พ่อแม่ให้เขาไม่ถึง
๑๐ แต่พระพยอมให้เขาเป็นร้อย)

โอ้! ฟังแล้วก็ฟังเหมือนกัน เพราะว่า
อาจจะไม่ใช่ทุกรายนะ อาจจะพ่อแม่บาง
คนที่ไม่ได้เลี้ยงดูลูก ปล่อยให้ลูกไปตระการ
ลำบาก เพราะเขาได้มาอาศัยโครงการ
ร่วมโพธิ์แก้วที่เราสร้าง ที่เราบวชมาแล้ว
ได้สร้างเรื่องนี้ ทำให้เขาหลุดปากพูดถึง
ขนาดนี้

คำว่า “ชีวิตมีที่พึ่ง” “ชีวิตเรา
เป็นที่พึ่ง” ในคนที่พูดกันมาก่อน ๆ ว่า
“พึ่งตนเอง” ตามคำสอนพระพุทธเจ้า
ว่า “อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ” ตน
แลเป็นที่พึ่งแห่งตน

แต่เรามันได้มาอีกชั้นหนึ่ง ก็คือ
“ให้คนอื่นได้พึ่งด้วย” ตัวเราเองก็ได้พึ่ง
ตัวเราพอสมควร ที่เราทำอยู่นี้ แล้วแถม
ยังทำให้คนอื่นได้มาพึ่งอีก ไม่ใช่พึ่งแต่คน
แล้วตอนนี้ หมา ๘๐๐ ตัว คน ๓๐๐ กว่า
แล้วก็แมว ๒๐๐ กว่า นี่ยังมีอะไรต่อ
อะไรที่มันต้องพึ่งพาอาศัย คนชรา เด็ก
กำพร้านี้ แม้กระทั่งปลา

ถามว่า เราไปขีดไปว่า “นี่! เขต
อภัยทาน” เราไปคอยไปตรวจไปดู มัน
ก็ไม่มีใครกล้ามาจับ มาแกง แต่ไอ้ที่มัน
เลยจากเขตไปแล้วก็ไม่รู้ เราก็มีเขตที่ให้
เขารอดปลอดภัยได้ เขตที่เราไม่ดูแลได้
มันนอกเขต แต่เราก็มีเนื้อที่มีป้อมมีน้ำเยอะ
มันก็ทำให้...คนนี่ไม่รู้ละ! ถ้าเรารู้ตัวว่า
เราเกิดมาคนพึ่งเราได้ นี่มันจะอยู่ให้เขา
พึ่ง หรือจะออกไปพึ่งเขา นี่มันก็ต้องคิด
ได้ชัดเจน ถ้าเราอยู่อย่างนี้...คนได้พึ่งเรา
แต่ถ้าเราออกไปอย่างมากลูกเมียก็ได้
พึ่ง แต่มันจะได้นิดเดียว ก็เลยนั่งคิดตรึก
ตรองดู เจ้าความคิดเห็นอย่างนี้ มันไป
เบียดความรู้สึกคิดลึก ตกขอบไปเลย มัน
จึงอยู่มาได้ถึง ๔๖ พรรษา ทุกวัน
นี้ เจริญพร.

จากสวนโมกข์
ถึงสวนแก้ว

สะเก็ดธรรม

โดย...พุทธทาส

อหิงสา : การไม่เบียดเบียนกัน

บรมธรรมของเรา คือ นิพพาน หรือถ้าให้กว้างออกไปอีก คือ ในพุทธศาสนาก็ดี ก่อนแต่พุทธศาสนาออกไปไกลไหนก็ดี ในวงศาสนาเครือข่ายกันในอินเดียชั้นเขาถือว่า อหิงสา ปรมิ ธมฺมิ : ปรมิ ธมฺมิ คือ บรมธรรม, อหิงสา เป็นบรมธรรม, อหิงสา คือความไม่เบียดเบียน ความไม่เบียดเบียนเป็นบรมธรรม

คำว่า ความไม่เบียดเบียนนั้น มันมีความหมายกว้างไปถึงว่าไม่เบียดเบียนผู้อื่น และไม่เบียดเบียนตัวเอง ไม่เบียดเบียนตัวเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่นนั้นเข้าใจกันดีอยู่แล้ว คือไม่ทำให้เขาเดือดร้อน ที่เบียดเบียนตัวเองนั้น ไม่มีใครมาทำให้เดือดร้อน แต่กลับทำให้ตัวเองเดือดร้อนยิ่งไปกว่าเสียอีก คือ ร้อนอยู่ด้วยราคะ ร้อนอยู่ด้วยโทสะ ร้อนอยู่ด้วย

โมหะ ร้อนอยู่ด้วยความโง่ ความหลง
มันร้อนอย่างยิ่ง ต้องหมดร้อน ๆ เหล่านี้
จึงจะเรียกว่าไม่เบียดเบียนตัวเอง ฉะนั้น
คำอธิงสาในกรณีอย่างนี้ ก็คือ คำเดียวกับ
กับคำว่า นิพพาน เพราะอธิงสาอย่างนี้
ก็หมายถึงหมดราคะ หมดโทสะ หมด
โมหะ จึงจะไม่เบียดเบียนตัวเอง นิพพาน
ก็แปลว่า หมดราคะ หมดโทสะ หมด
โมหะ ลีนไปแห่งโลภะ โทสะ โมหะ
เรียกว่า นิพพาน อธิงสาก็ดี นิพพาน
ก็ดี มันเป็นอย่างเดียวกัน นี่เราเอาไป
จัดกันดูว่า เมื่อทางจริยธรรมสากลวาง
ไว้ ๔ ข้อว่า ความสุข ความเต็มเปี่ยม
หน้าที่บริสุทธิ์ ปรารถนาดี จะเห็นชัดว่า

นิพพาน คือ สุข นิพพาน คือ สุข
ขนาดที่จะเป็น Summum Bonum, จะ
เป็น blissfulness เต็มที่ได้ ฉะนั้น Sum-
mum Bonum ข้อแรก ก็คือ “นิพพาน”

และนิพพานก็คือ ความเต็ม ถ้า
ยังไม่นิพพานเพียงไร ก็ยังพร่องอยู่เสมอ
ยังไม่เต็ม นั่นแหละ คือ Perfection ซึ่ง
เป็น Summum Bonum ที่สอง มันก็รวม
อยู่ในนิพพาน

ที่นี้คำว่า อธิงสา ที่แปลว่าไม่
เบียดเบียน มันก็ตรงกับคำว่า good
will อยู่แล้ว good will ปรารถนาดี คือ
ไม่หวังจะเบียดเบียนใคร ไม่เบียดเบียนผู้
ใดอยู่แล้ว และมีหวังดีต่อตัวเองด้วย คือ
ไม่เบียดเบียนตัวเองด้วย

ทำอะไรไปที่ไม่เบียดเบียนใคร

อย่างนี้ มันเรียกว่า ทำหน้าที่เพื่อหน้าที่
ทำหน้าที่เพื่อประโยชน์แก่หน้าที่ได้ ถ้า
มันยังเบียดเบียนใครอยู่แล้ว ยังกล่าวได้
ว่า สิ่งที่ทำมันทำไปนั้นเพื่ออะไร ๆ เข้าไปแล้ว
คือ มันไปโกรธใครเข้าแล้ว มันไปทำการ
แก้แค้นอย่างนี้ จะเรียกว่า ทำหน้าที่เพื่อ
หน้าที่ไม่ได้ ไม่ใช่เพราะหน้าที่ อยู่ที่มีการ
แก้แค้น มันทำเพื่อความแก้แค้น ไม่ใช่
ทำเพื่อหน้าที่เพื่อกิเลส ทำหน้าที่เพื่อค่า
จ้าง ทำหน้าที่เพื่อคนใดคนหนึ่งที่ใช้ให้ทำ
ฉะนั้น duty for the duty's sake นี้ มัน
เป็นสิ่งที่กล่าวได้ว่า จะไม่เบียดเบียนใคร
เลยแม้แต่ตัวผู้ทำเอง เหมือนที่พระพุทธเจ้า
หรือพระอรหันต์ท่านทำหน้าที่ต่าง ๆ ของ
ท่านนั้น มันไม่เบียดเบียนท่านเลย แล้ว
นับประสาอะไรจะต้องไปเบียดเบียนผู้อื่น

เราจะเห็นได้ทันทีว่า happiness-
ความสุข กับ perfection-ความเต็มนี้มัน
ตรงกับความหมายของคำว่า นิพพาน
duty for the duty's sake “good
will” นี้มันตรงกับความหมายของคำว่า
อธิงสา ซึ่งทั้งนิพพานและทั้งอธิงสา มัน
ก็เป็นบรมธรรมอยู่แล้วเป็น Summum
Bonum พร้อมกันไปเลย

โดยหลักทั่วไป ไม่เกี่ยวกับพุทธ
ศาสนาหรือศาสนาไหน โดยหลักการทาง
ภาษาพูดในประเทศอินเดีย ตั้งแต่เดิมมา
กระทั่งสมัยพุทธกาลกระทั่งถึงบัดนี้
มีคำว่า “อธิงสา เป็นชื่อของบรม
ธรรม” คือ มีคำเก่ามาแต่โบราณอยู่คำ

หนึ่งว่า “อหิงสา ปรโม ธมฺโม” อหิงสา เป็นบรมธรรม อหิงสา แปลว่า ไม่กระทบกระทั่ง คือ ไม่เบียดเบียน ความไม่เบียดเบียนเป็นบรมธรรม ที่นี้ “ความไม่เบียดเบียน” คำนี้มัน หมายถึงได้กว้างไปถึงไม่เบียดเบียนตนเอง และไม่เบียดเบียนผู้อื่น คือ ตนเองก็ไม่เดือดร้อน และผู้อื่นก็ไม่เดือดร้อน นั่นคือ บรมธรรม

ถ้าตนเองเดือดร้อนอยู่เพราะอะไรก็ตาม กระทบเพราะกิเลส เพราะความทุกข์ เพราะความเกิด แก่ เจ็บ ตาย นี่ก็เรียกว่า “เบียดเบียน” แล้ว ต้องไม่มีความเบียดเบียนอันนี้ด้วย ในส่วนตนเอง และผู้อื่นก็ไม่ถูกเบียดเบียนด้วย นี่เป็นบรมธรรม อยู่กันอย่างมีความสุข ทั้งในส่วนตัวและโดยสังคม ความไม่มีความทุกข์ โดยสิ้นเชิงนั่นแหละเป็นอหิงสา แล้วก็เป็นบรมธรรม

ถ้าเป็นอยู่อย่างชาวบ้าน แบบโบราณ ที่คนสมัยนี้เห็นว่า ครีคระนั้น มีบรมธรรมเต็มอยู่ในนั้น ซึ่งคนสมัยนี้ไม่มี **คนสมัยก่อนเย็น** คนสมัยนี้ร้อน เป็นไฟ นรกเผาอยู่ในใจ **คนสมัยก่อนหัวใจเต็ม** คนสมัยนี้หัวใจกลวง **คนสมัยก่อนทำงานเพื่อความดีเพื่อพระเจ้า เพื่อศาสนา** คนสมัยนี้ทำงานเพื่อตัวกู **คนสมัยก่อนทุกคนมีความสุขทำไว้** นี้ เพื่อทุกคน **ใครกินก็ได้** คนสมัยนี้ไม่ทำอย่างนั้น นี่แม้จะดูกันโดยจริยธรรมสากลแล้ว คนขนาดชาวบ้าน ๆ เขาก็มีบรมธรรม ในเมื่อยังไม่ถูกวัตตุนิยม แขนใหม่ครอบงำ

๘๘ อหิงสา :

ไม่เบียดเบียนกัน คือ
ไม่เบียดเบียนตน ไม่
เบียดเบียนผู้อื่น
มันก็ยิ่งดียิ่งเต็มเปี่ยม
อยู่ด้วยความ
ไม่เบียดเบียนตน
และผู้อื่น...”

มองดูกันในแง่พุทธศาสนา โดย
เฉพาะบรมธรรม หมายถึง **อหิงสา : ไม่
เบียดเบียนกัน คือ ไม่เบียดเบียนตน
ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มันก็ยิ่งดียิ่งเต็ม
เปี่ยมอยู่ด้วยความไม่เบียดเบียนตน
และผู้อื่น** เพราะว่าตัวเขาก็เย็น แล้วก็
อยากให้ผู้อื่นมีความสุข **“นกกินเป็นบุญ
คนกินเป็นทาน”** ภาวนาอยู่เสมออย่าง
นี้ จิตใจก็เต็มไปด้วยความไม่เบียดเบียน
นี่ก็คือมีบรมธรรม แม้จะไม่ใช้บรมธรรม
ขั้นสุดยอด คือยังไม่เป็นนิพพานสมบูรณ์
แต่ก็เป็นนิพพานประจวบเหมาะอยู่เรื่อย
ไป นิพพานตามสถานการณ์ในขณะนั้น
เวลานั้น สำหรับบุคคลชนิดนั้นอยู่เรื่อย
ไป ทีนี้เราควรจะนึกกันให้มากเพราะว่า
ถ้าเป็นอยู่ไปตามแบบของธรรมชาติง่าย ๆ
แบบชาวบ้านนี้ก็ไม่มีบรมธรรม มีปรมาตธรรม
มีโลกุตตรธรรม ในระดับใดระดับหนึ่ง

ตรงนี้อาจจะขอฟุดถึงคำว่า
บรมธรรมหรือปรมาตธรรมนี้อีกหน่อย
ที่เรียกว่า **บรมธรรม** หรือ **ปรมาตธรรม**
โดยเฉพาะคำว่า **“ปรมาตธรรม”** นี้มัก
จะปนกันยุ่งไปหมด คำว่า **ปรมาต** แปล
ว่า **อัครอันสูงสุด หรือประโยชน์อัน
สูงสุด** มันไปพ้องกับคำบางคำที่ทำให้
เข้าใจเขว ถ้าปรมาตต์หมายถึงหนังสือหรือ
วิชาแล้ว ก็ไปอีกเรื่องหนึ่ง ถ้า**ปรมาตต์**
หมายถึง**ประโยชน์ หรือการกระทำ**
แล้ว ก็ไปอีกเรื่องหนึ่ง เพราะฉะนั้น
ปรมาตธรรม หรือโลกุตตรธรรมนี้ ไม่ใช่
วิธีการแบบนั่งแจกเม็ดมะขามของพวก
อภิรกรรม

การเลิกล้างสิ่งอันไม่พึงปรารถนา
นี่ก็เป็นสิ่งที่เราจะต้องกระทำ อย่างระมัด
ระวัง ต้องกระทำกันอย่างมีศีลธรรม อย่า
ใช้กำลังโหมกัน ใส่กันจนถึงกับเลือดตก
ยางออก

เดี๋ยวนี้มีเรื่องที่กำลังดึงเครียด
หรือว่าเป็นปัญหาหนักในโลก ก็คือ พวก
เยาวชนได้รับการอบรม สั่งสอน โฆษณา
ชวนเชื่อให้เกลียดความเหลื่อมล้ำต่ำสูง
แล้วก็ระบุไปยังนายทุน ว่าลัทธินายทุน
ไม่ควรจะมีอยู่ในโลก ควรจะทำลายให้
หมดไปเสียจากโลก นี่เยาวชนของเราโดย
มาก ก็เป็นคนจน มันก็ยอมรับลัทธินี้โดย
ง่าย

คำว่า **“นายทุน”** ก็เป็นคู่กันกับ
“ชนกรรมาชีพ” ทั้ง ๒ คำนี้ ก็ล้วนแต่ไม่

“..เรา
ควรจะ
ทำให้
นายทุนนี้
เปลี่ยนไป
เป็น
เศรษฐี
ใจบุญ...”

“...คน
รับจ้างนี้
เปลี่ยน
เป็นคน
ที่ขยัน
ขันแข็ง
ประพฤติ
ธรรมะ...”

น่าฟังด้วยกันทั้งนั้น เมื่อเราไม่อยากจะให้คำว่านายทุน หรือคำว่า ชนกรรมาชีพมีอยู่ในโลก เราก็คงจะทำในทาง ที่ให้มันราบรื่น ไม่ใช่ด้วยการฆ่ากัน

เราควรจะทำให้นายทุนนี้ เปลี่ยนไปเป็น เศรษฐีใจบุญ แล้วก็ทำให้ชนกรรมาชีพ **คนรับจ้างนี้ เปลี่ยนเป็นคนที่ยั่งยืนแข็งแรงประพฤติธรรมะ** จนไม่ต้องเลี้ยงชีวิตด้วยการรับจ้างวันหนึ่ง ๆ อีกต่อไป นี่สามารถ จะให้คำว่า “นายทุน” หรือคำว่า “ชนกรรมาชีพ” หาย ไปจากโลก โดยวิธีของศีลธรรม

ทำไมจะต้องมาพลุนพลันใช้วิธีการ ซึ่งมันเป็นการ ฆ่ากันอย่างที่กำลังคอยจ้องกันอยู่ที่นั่น ที่นี้ ในประเทศ นั้น ในประเทศนี้ ดูเหมือนจนเต็มไปหมดทั่วทุกหัวระแหง ในโลกที่เดียว ที่ทำยังไม่สำเร็จ ก็คอยจ้องกันอยู่ แม้ใน ประเทศที่ใหญ่ เป็นอภิมหาอำนาจ เป็นอะไรก็ตามเถอะ มันก็ยังมีลัทธิที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกันและกัน คอยจ้องจะ ทำลายล้างกันด้วยการฆ่า ไม่ได้พยายามที่จะเลิกล้างสิ่ง นี้ด้วยศีลธรรม ไม่ใช่อำนาจของพระธรรม ไม่ใช่อำนาจ ของพระเป็นเจ้า มาแก้ไขปัญหานี้ หรือเลิกล้างลัทธิที่ไม่ พึงปรารถนาเหล่านี้

เราอยากให้เยาวชนของเรา ไม่หลงไปตามเขา มามองดูอย่างผู้มีสติปัญญา มีสัมมาทิฏฐิ หรือว่า เป็นพุทธบริษัท จะเลิกล้างสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาได้ด้วยอำนาจของศีลธรรม โลกนี้ก็จะไม่ต้องเปื้อนเลือด ใช้คำว่าอย่างนี้ ก็คงจะเข้าใจกันได้ง่าย

ทำไมจะไปปลุณผลันเปลี่ยนโลกนี้ ด้วยการฆ่าฟันกัน อย่างไม่ต้องดูอะไร จะฆ่ากันอย่างไรที่เรียกว่า **มคฺสัญญี** อย่างนี้ก็เอาเนี่ย เขามีความเห็นผิดถึงขนาดนี้จะฆ่าฟันกันอย่างไม่ต้องดูอะไรกันแล้วก็เอา เพื่อจะเปลี่ยนโลกนี้ให้มันเป็นอย่างอื่น

ที่จริงก็ไม่มีเหตุผล ที่จะต้องเปลี่ยนโลกนี้ให้เป็นอย่างอื่น เพราะมันแก้ไขได้ และถ้าจะเปลี่ยนให้เป็นอย่างอื่น มันก็ต้องโดยวิธีอื่น ซึ่งไม่ต้องมีการฆ่ากัน

สิ่งที่เรียกว่า **“มนุษยธรรม”** คือ ธรรมะสำหรับมนุษย์นั้นไม่เกี่ยวกับการฆ่า แม้ว่ามนุษย์จำเป็นจะต้องทำสงคราม ก็ต้องทำเพื่อรักษาศีลธรรม ไม่ใช่เพื่อฆ่าคน ไม่มีเจตนาแห่งการฆ่า เราควรจะ

ระบุมนุษยธรรมไปยังคำว่า **“อหิงสา”** คือ ไม่เบียดเบียน ไม่กระทบกระทั่งผู้อื่น แม้ให้ระคายชนลักเส้นหนึ่ง นั่นคือความหมายของคำว่า **“อหิงสา”** อันสมบูรณ์ที่สุด เดียวนี้เราจะล้างชีวิตเขา แล้วมนุษยธรรมมันจะเหลืออยู่ที่ตรงไหน มันก็คือ **ทำโลกนี้ให้หมดมนุษยย์ให้ไม่มีมนุษยย์เหลือ**

ทำไมเขาไม่ถอยหลังเข้าคลอง ? คือไม่ย้อนมองดูไปข้างหลังว่า มันเคยรอดกันมาได้อย่างไร ? บรรพบุรุษของเรารอดมาได้ได้อย่างไร ? มีศาสนาคุ้มครองอย่างไร ? ถ้าเข้าใจในเรื่องนี้ ก็จะเลิกความคิดที่จะใช้ศาสตราวุธสำหรับแก้ปัญหา แต่จะใช้ธรรมาวุธ : **อาวุธ คือ ธรรมะอันได้แก่ ศีลธรรมนั่นเอง เพื่อจะแก้ปัญหาในโลกที่สวยงามของเรา**

ที่มา :

ธรรมโฆษณ์ของพุทธทาส, เรื่องธรรมบรรยาย ระดับมหาวิทยาลัย เล่ม ๑, ลำดับที่ ๓๖ บนแถบพื้นสีน้ำเงิน, เรื่องที่ ๑๑ พุทธศาสตร์กับจริยธรรมสากล, แสดงในหลักสูตรศึกษาพุทธศาสตร์และประเพณี ณ สโมสรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๐๙, หน้า ๓๔๓.

ธรรมโฆษณ์ของพุทธทาส, เรื่องเยาวชนกับศีลธรรม, ลำดับที่ ๑๘ ง, บนแถบพื้นสีแดง, เรื่องที่ ๑๒ ศีลธรรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชนชาติไทยสำหรับเยาวชน, บรรยายวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๒๐, หน้า ๕๑๑-๕๑๓.

เรื่อง **ความเกิด** หรือ... **ชาติ**

โดย...พระอาจารย์เพิ่ม ภาสุโร

เจริญธรรม พุทธบริษัททั้งหลาย ในครั้งนี้เรามาร่วมกันศึกษาภาษาคน-ภาษาธรรมเพิ่มเติมบ้างก็น่าจะดีมีประโยชน์ยิ่งขึ้น เพราะภาษาคนนั้นใคร ๆ ก็รู้ได้เพราะได้อาศัยใช้มาโดยตลอด

แต่ภาษาธรรมนำความรอบรู้ที่ลึกซึ้งนั้นเป็นเรื่องสำคัญที่เราท่านควรต้องรู้ ถ้าได้รู้อย่างละเอียดจะเป็นเหมือนมีดอกกุญแจที่จะไขไปสู่การรู้ธรรม-พัญญุชณะในหลักพุทธธรรม หรือหลักภาษาอย่างล้าลึก เพื่อประโยชน์ต่อการประพฤติปฏิบัติธรรมสืบไป

เริ่มต้นจากคำว่า “**ชาติหรือเกิด**” ภาษาคน คำว่า “**ความเกิดหรือชาติ**” ในภาษาคนนี้ หมายถึง การคลอดจากท้องแม่คนหนึ่งก็คลอดที่เดียวเท่านั้น

แล้วก็อยู่ไปจนกว่าจะตายเนาเข้าโลง
เรียกว่า **ความเกิดมีครั้งเดียว** ที่
เกิดจากท้องแม่อย่างนี้ เป็น
ความเกิดตามภาษาคน

ส่วนคำว่า **“เกิดหรือความเกิด”**
ในภาษาธรรมนั้น หมายถึงความเกิดแห่ง
ความรู้สึกว่า ตัวฉันหรือตัวกูก็ตามที่เกิด
ขึ้นมาครั้งหนึ่ง ๆ ในจิตใจของคนเราเป็น
ประจำวัน คนธรรมดาสามัญก็เกิดได้มาก
มายหลายครั้ง ถ้าเป็นคนดีมีปัญหาทาง
ธรรมก็เกิดบ่อยครั้ง ถ้าเป็นพระอรหันต์
ก็ยิ่งเกิดน้อยลงไปอีก กระทั่งไม่เกิดเลย
ก็เป็นได้ เมื่อใดเกิดความรู้สึกว่า **ตัวฉัน**
อย่างนั้นอย่างนี้ร้อนร่า ๆ ขึ้นมา ใจ
จิตใจหรือความรู้สึกกระทั่งเป็น**ตัวกู**
ขึ้นมาในลักษณะนั้นอย่างนี้ **นี่ก็เรียก**
ว่าตัวฉันเกิดขึ้นมาคราวหนึ่งทันที
เรียกว่า **“นี่ความเกิด”**

ความเกิดจึงเกิดได้หลาย ๆ ครั้ง
ท่านผู้ศึกษาธรรมทั้งหลาย แม้ในวันหนึ่ง ๆ
ถ้าเราคิดไปอย่างสัตว์เดรัจฉานก็เกิดไป
เป็นสัตว์เดรัจฉานเดี๋ยวนั้นทันที คิดไป
อย่างคนก็เกิดเป็นคนเดี๋ยวนั้นทันที คิด
ไปอย่างเทวดาก็เกิดเป็นเทวดาเดี๋ยวนั้นเอง

เพราะว่าชีวิตอัตภาพนี้ สุขทุกข์
หรืออะไรเหล่านี้ท่านกำหนดไว้ด้วย
ความเกิดขึ้นของจิตขณะหนึ่ง ๆ เท่านั้น
ลองคิดดู เพราะฉะนั้น คำว่า **“ความ**
เกิด” ในภาษาธรรมนั้น หมายถึงภาวะ

จิตเกิดแห่งความรู้สึกว่า **ตัวฉัน หรือตัวกู**
นี่เป็นความเกิดในภาษาธรรมนำให้
คิดพิจารณาอย่างลึกซึ้ง

เมื่อใดพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรง
แสดงธรรมเรื่องความเกิดนั้นบางครั้ง
ก็แสดงด้วยภาษาคนก็มีเหมือนกัน ในเมื่อ
ท่านพูดตามธรรมดา แต่ถ้าทรงพูดใน
เรื่องธรรมะชั้นสูง เช่น ปฏิจจสมุปบาทนี้
เป็นต้น

แล้วคำว่า **“ความเกิด”** นั้นท่าน
ทรงพูดในภาษาธรรมะไม่ได้หมายถึง
เกิดจากท้องแม่

แต่หมายถึงการเกิดของอุปาทาน
ว่า **“หลงยึดมั่นถือมั่น”** ในตัวตนหรือ
ของตน ตัวฉัน หรือของฉัน ตัวกูของกู
เป็นต้น กล่าวต่อไปว่า เกิดในภาษาบาลี
เรียกว่า **ชาติ หรือโอปปาติกะ** หรือ
เรียกสั้น ๆ ว่า **“อุบัติ”**

คำว่า การเกิดในทางภาษาธรรมะ
นั้น มิได้หมายความว่า **ตายแล้วเกิดใหม่**
อย่างเดียวเท่านั้นก็หาไม่ได้ แต่ว่าการ
เกิดในที่นี้ หมายถึง **การเกิดของจิต ๆ**
เรื่องใหม่ก็ได้ คือว่า คนเรามีการเกิดอยู่
เรื่อย เพราะว่าตามภาษาทางจิตใจ ถือว่า
เมื่อใดเปลี่ยนความคิดเก่าดับไปแล้ว
ความคิดใหม่เข้ามาแทนก็ถือว่า เป็นการ
เกิดใหม่ เพราะฉะนั้นคนเราจึงมีการเกิด
กันอยู่เรื่อย ๆ กว่าร่างกายจะแตกดับไป
คราวหนึ่ง ก็มีการเกิดใหม่กันเรื่อยนับ
ไม่ถ้วน

ฉะนั้น คำว่า “การเกิด” ในภาษาธรรมะ หมายถึง อากาโรอย่างนี้ ลักษณะนี้ หรือจะหมายถึงว่าตายลงหลุมเผาแล้วเกิดใหม่อย่างนั้นก็ได้ แต่ให้เข้าใจไว้ว่า ท่านหมายความว่ากว้างอย่างนี้ สาธุชนทั้งหลาย

คำว่า “เกิด” ในภาษาคนหมายถึง การคลอดจากท้องแม่

แต่คำว่า เกิดในภาษาธรรมะนั้น หมายถึงเราเกิดความยึดมั่นถือมั่น ถือมั่นเป็นตัวฉัน ของฉัน อย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นมา เช่นว่า เราคิดอย่างใจก็เป็นใจขึ้นแล้วในเวลานั้น ประเดี๋ยวความคิดนั้นก็หายไป คิดอย่างมนุษย์อีก ก็เกิดเป็นมนุษย์อีก

ประเดี๋ยวก็คิดอย่างคนโง่ ถ้าคิดโง่มากขึ้นไปอีก ก็เป็นสัตว์เดรัจฉานเข้าไปแล้ว เมื่อใดมีความยึดมั่นถือมั่นรุนแรงมากเผาจนจิตใจมาก ร้อนเหมือนกับไฟไหม้ ลักษณะนั้นเรียกว่าเกิดเป็นสัตว์นรกไปแล้ว

เมื่อใดหิวกระหายอย่างไม่มีทางจะระงับได้ บัดนั้นก็เกิดเป็นเปรตไปแล้วทันที

เมื่อใดซึ่ขลาดไม่มีเหตุผล ก็เกิดเป็นอสุรกายไปแล้ว

ฉะนั้น วันหนึ่ง ๆ เกิดเป็นอะไรก็ได้หลาย ๆ อย่าง คือ ความเกิดแห่งความยึดมั่นอย่างใดอย่างหนึ่งว่าเป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง นี่เป็นการเกิดในภาษาธรรม

พุทธบริษัททั้งหลาย

ส่วนผู้เขียนมีความเห็นว่า **ชาติปีทุกขา แม่เกิดก็เป็นทุกข์**

ในภาษาคน คือ เกิดจากท้องแม่ ๆ ขณะคลอดแม่ต้องเจ็บปวดทุกข์ทรมาน และเมื่อคลอดมาแล้วการเลี้ยงดูต้องเหน็ดเหนื่อยลำบากหนักหนาเป็นทุกข์อย่างยิ่ง ต้องหาปัจจัยต่าง ๆ มาดูแลคอยทะนุถนอมเลี้ยงดูค่าใช้จ่ายมากมายมหาศาล ต้องรับผิดชอบจึงต้องทุกข์มากลำบากใหญ่ นี่เป็นต้น สาธุชนทั้งหลาย

ทีนี้คำว่า เกิดเป็นทุกข์ในภาษาธรรม ซึ่งเป็นภาษาที่ลึกซึ่งจักได้ อธิบายขยายความเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

1. ตาไปเห็นคนที่เราเคยโกรธ จิต
เกิดทุกข์ทันที

2. บ้านที่ทำความสะอาดมาอย่าง
ดี ผ่านมาไม่กี่นาทีรกสกปรกมาก นี่จิต
ก็เกิดทุกข์ทันที

3. ฟังซื้อเสื้อผ้าราคาแพงมาใช้
ฝากให้ร้านเอาไปซักกรีด ปรากฏว่า รีด
ใหม่จนเสียจนใช้การไม่ได้จิตเกิดทุกข์

4. ซื้อแผ่นหนัง-ตลกฟังซื้อมา
ยังไม่ทันได้ดู มีคนมาถือวิสาสะเอาไปและ
ไม่บอกจิตโกรธเกิดทุกข์

5. ไปเห็นพ่อบ้านนั่งคุยกับแม่หม้าย
บ่อยผิดสังเกต ระวังจะนอกใจเกิดทุกข์

6. ปลุกต้นไม้หน้าบ้านกำลังงาม
ปรากฏว่ามีคนมาตัดยอด-กิ่งทิ้ง จิตเกิด
ทุกข์ทันที

7. ที่ผิวหนังตนเองคล้ำดูปรากฏ
ว่ามีก้อนเนื้อโตขึ้นเรื่อย ๆ จิตคิดว่า
จะเป็นมะเร็ง เกิดทุกข์

8. ถังขยะหน้าบ้าน ขยะล้นและ
เหม็นมากเรียกราดอยู่กับพื้นอย่างนี้ จิต
ก็เกิดทุกข์

9. ไปเห็นเหตุการณ์คนทะเลาะกัน
ตีกันจนตายคาที่ จิตคิดกลัว นี่เกิดทุกข์

10. เห็นพ่อแม่ตนเองชราและป่วย
หนัก ไม่เห็นมีลูกคนไหนมาดูแลเอาใจใส่
จิตใจไม่ดี นี่ก็เกิดทุกข์อีกนัยหนึ่ง เช่น
จิตเกิดระคายอย่างรุนแรงเกิดทุกข์อย่างยิ่ง

เกิดความโกรธจนเครียด...เกิด
ขาดสติสัมปชัญญะ...เกิดนิสสัยเสีย...เกิด
ความลุ่มหลงในอบายมุขรุนแรง...เกิด
เสียใจรุนแรง...เกิดความโกรธรุนแรง...เกิด
ปัญหาหนักแก็ไม่ได้...เกิดน้อยใจ...เกิด
เศร้าใจอย่างหนัก...

รวมความว่า เกิดกิเลสตัณหา
อุปาทานรบกวนจนทรมานตนเอง
อย่างนี้ เรียกว่า เกิดในภาษาธรรมเช่น
เดียวกัน พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย

มายาลวงโลก มายาของความ
ทุกข์รุ่มไล่

สิ่งที่เรียกว่า ความทุกข์นี้มักมี
มายาอำพรางตา อำพรางใจทั้งหลอก
ลวงไม่ให้นุญชรรู้สึกได้ง่ายว่าเป็นทุกข์
ลูกเป็นไฟ โดยเฉพาะคนยุคปัจจุบัน
เพราะเหตุฉะนั้น จึงทำให้หลายคนมัก
เห็นกงจักรเป็นดอกบัว

เรียกว่า เห็นชั่วเป็นดี เห็นผีเป็น
เทวดา เห็นน้ำสุราเป็นน้ำอมฤต เห็น
ยาพิษเป็นขนมหวาน เห็นความสนุก
สุขสำราญเป็นกำไรชีวิต เห็นงูเป็นปลา
อุปมาเขาไว้อย่างนี้

เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เข้าใจว่า
ดอกบัว จึงอยากได้มาประดับและเอา
มาใส่หัวทันที กงจักรนี้ก็หมุนพัดตีระ
ให้เลือดไหลร่องให้คร่ำครวญ นี่ด้วย
ความโง่

ความโง่ อย่างที่เรียกว่า เห็นงูเป็น

ปลา ก็หมายความว่า ไปหาปลาแต่จับมาได้มากก็คิดว่า เป็นปลาแล้วก็เอามา นี่เห็นชั้วเป็นดี เห็นทุกข์เป็นสุข เห็นสุขเป็นทุกข์ กลับกันอยู่อย่างนี้ เพราะไม่รู้จักมายา

ฉะนั้น เราจึงต้องรู้จักมายาของความทุกข์ดังที่ว่ามานี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แม้แต่สิ่งที่เรียกว่าสวรรค์ ๗ ก็ยังมีการเสียดแทงเผาจนจิตใจอันตรายมีมาก นี่หมายถึงความมัวเมาในสวรรค์ คือ หลงติดในกามคุณนั่นเอง หรือสิ่งที่ได้ตามต้องการของกิเลสตัณหาอุปาทาน ผู้เข้าไปยึดมั่นถือมั่นนั้นได้รับความทุกข์ทรมานเจ็บปวดครวคร่าว แต่ว่ามันอย่างละเอียด ๆ ลำบากที่จะเข้าใจ ยากจนมองไม่เห็นจึงเข้าใจว่าเป็นความสุขสมบูรณ์

เพราะฉะนั้น จึงเกิดความลุ่มหลงในกามารมณ์ตกจมอยู่ มีแต่ความลุ่มหลงมัวเมาในทางความสุขทางเนื้อหนังเอร็ดอร่อย ซึ่งที่แท้ถ้ามองให้ดี ๆ แล้วมันเป็นความเผาผลาญเสียดแทงหรือผูกพันรัดตรึงอยู่อย่างเดียวกัน

จึงมีการกล่าววว่า “นี่ทุกข์” อย่างเปิดเผยกับทุกข์ที่เร้นลับ

ถ้าทุกข์อย่างเปิดเผยก็เช่น เจ็บปวดที่ร่างกายโดยตรงใคร ๆ ก็เข้าใจนี่รู้สึกได้ทันที หรือสิ่งที่เรียกว่า **ตกนรกอย่างที่เขาพูดกันนั้น นั่นแหละคือความทุกข์อย่างเปิดเผย**

ทุกข์อย่างเร้นลับ ก็คือว่า มายาของความทุกข์ ซึ่งแสดงอยู่ในรูปของสิ่งที่เราเรียกกันว่า ความสุขหรือสวรรค์อะไรทำนองนั้น ต่อเมื่อมีปัญหาถึงขนาดนั้น จึงจะรู้ว่านี่เป็นมายาของความทุกข์หาใช่ความสุขไม่

อันตรายนานาประการ เรื่องมายาของความทุกข์มันก็มีอยู่เป็นอย่างนี้ และเป็นเรื่องสำคัญที่สุดที่ทำให้คนเราเข้าใจธรรมไม่ได้ เข้าไม่ถึงและสำคัญถึงกับทำให้คนเราเกลียดธรรมะ เกลียดศาสนาหันหลังให้พระธรรม ศาสนิกชนแห่งศาสนาไหนก็ตามที่หันหลังให้ศาสนาของตน ก็เพราะตกอยู่ในเหยื่อของมายาแห่งความทุกข์นี้ทั้งนั้น เพราะ

“...ความทุกข์นี้มักมีมายาอำพรางตา
อำพรางใจ ทั้งลลากลวงไม่ให้มนุษย์รู้สึก
ได้ง่ายว่า เป็นทุกข์ลুকเป็นไฟ...”

โง่เขลาเบาปัญญาแท้ ๆ สาธุชนทั้งหลาย

คำว่า **สูญญตา** แปลว่า **ความว่าง** คือ ความที่มีจิตว่างจากการยึดถือสิ่งใด ๆ ว่าเป็นตัวเราหรือของเรา สิ่งต่าง ๆ ก็ยังคงมีอยู่ตามเดิมไม่ไปไหนเสีย แต่เมื่อจิตไม่ไปยึดมั่นสิ่งเหล่านั้น ว่าตัวเรา ว่าของเรา แล้วสิ่งเหล่านั้นก็กลายเป็นความว่าง

“**ความว่าง**” คือ มั่นไม่ทำอันตรายแก่จิตใจของเราเลย มั่นเท่ากับไม่มี เมื่อจิตใจนี้ ไม่ได้ยึดสิ่งใดไว้ ไม่ได้กุมสิ่งใดไว้ มั่นก็เป็นจิตใจที่ว่าง เหมือนกับมือที่กำลังว่าง ที่ไม่ได้ไปฉวยยึดสิ่งใดไว้ มั่นก็สบาย มั่นไม่ต้องหิวอะไรไว้ให้หนักลำบากไป โดยเฉพาะในเรื่องอย่างนี้คนเดียวนี้ ฟังไม่เข้าใจ เพราะไปแปลคำว่า **ความว่าง** ผิดไป แปลสูญญตาว่า สูญ คนก็เลยเสียดาย ว่ามันจะสูญเสียเปล่า จึงไม่อยากจะว่าง ก็เลยได้เป็นทุกข์มากมาย อันตรายเกิดถึงกับตกนรกทั้งเป็นก็มาก สมน้ำหน้าของคนจำพวกนี้ ไม่รู้เรื่องในพระธรรมพิเศษของพระพุทธเจ้า แล้วก็ไม่เอาใจใส่ที่จะรู้หรือจะเข้าใจให้ถูกต้อง พलयพุดผิด ๆ พलयกระทำผิด ๆ ไปตาม ๆ กัน จนคำสอนที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนานี้กลายเป็นหมันไป ไม่มีประโยชน์อะไรแก่ผู้ใด ในลักษณะเช่นนี้ในสถานการณ์เช่นนี้

เพราะฉะนั้น คำว่า “**สูญญตา**” เป็นภาษาบาลี **สูญญ** แปลว่า **ว่าง** **ตา** แปลว่า **ความ**

“**สูญญตา**” แปลว่า ความว่าง ความว่างในภาษาคน ภาษาคนโง่ที่ไม่เห็นธรรม ไม่ถึงธรรมนั้น มีความหมายว่า ไม่มีอะไรเลย หรือสูญเปล่าไม่ได้อะไรเลย ความว่างในภาษาคนนั้นไม่มีอะไรเลย แม้แต่สักนิดเดียว สักอย่างเดียว คือมันว่างไปหมด แล้วก็สูญเปล่าด้วย ไม่เป็นประโยชน์อะไร นี่ **สูญญตา ความว่าง** ในภาษาคนโง่ คนไม่เห็นธรรมผิดพลาดอย่างนี้ เสียหายอย่างนี้พุทธบริษัททั้งหลาย

ส่วนสูญญตา หรือความว่างในภาษาธรรมนั้น ทุกอย่างทุกประการอะไร ๆ ก็มีเท่าไรก็ได้ เว้นแต่ความรู้สึกว่าตัวฉัน หรือของฉัน ให้มีอะไร ๆ ครอบทุกอย่างทุกประการ จะนึกคิดไปอย่างไรก็ได้ ให้มีทุกอย่างก็ได้ ทั้งรูปธรรมนามธรรม แต่ที่ไม่มีความรู้สึกว่าตัวฉันหรือของฉัน ไม่มีความรู้สึกว่าตัวกูหรือของกู นั่นคือ **สูญญตา**

ความว่าง ตามความหมายในภาษาธรรมหรือภาษาพระพุทธเจ้า **สูญญตา** แปลว่า **ความว่าง**

ว่างจากอะไร ? ว่างจากตัวตนหรือของตน นอกนั้นมิได้หมดอะไร ๆ ไม่ถือว่าเป็นตัวฉันและของฉัน ตัวกูและของกูก็แล้วกัน

กล่าวเพิ่มเติมอีกหน่อยว่า “**สูญญตาทาน**” นี้ขอบอกตั้ง ๆ เลยว่า ตั้งชื่อ

เอาเอง (หลวงปู่) อาตมาตั้งชื่อเอาเองว่า **สุญญตาทาน** จะหาชื่ออย่างนี้ไม่พบในพระไตรปิฎก แต่เรื่องราวนั้นมีเยอะเยอะไปหมด

การที่บริจาคตัวกูของกูออกไปเสียให้หมด นี้เรียกว่า **“สุญญตาทาน”** ทานที่ไม่ต้องมีปฏิคาหก ไม่ต้องการผู้รับทาน แล้วจะยิ่งกว่านั้นขึ้นไปอีก ทานนี้ไม่ต้องมีผู้ให้ทานฟังดูซิแปลกไหม ?

“ทานที่ไม่ต้องมีทั้งผู้ให้ทานและผู้รับ”

ถ้าจะทำได้จริงก็ทำได้ถึงที่สุด จะไม่มีตัวกูของกูผู้ให้ทาน หรือไม่มีใครจะเป็นผู้รับทาน นี่ฟังยากขึ้นทุกที ฉะนั้นจึงต้องขอร้องให้คิดถึง คำว่า **บริจาค ๆ** คือ ชักออกไป ๆ ไม่เอาเข้ามา **ปรารณา** ออกไปสารุชนทั้งหลาย

คำว่า **“ภิกษุ”** นี้ตามตัวหนังสือแปลว่า **ผู้เห็นภัยในวัฏสงสาร** หรือ **ในความทุกข์นานาประการด้วยกิเลสตัณหา อุปาทานผลงานจากอวิชชา**

กล่าวต่อไปว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งญาติโยม อาตมาขอเตือนว่า เมื่อเราต้องการจะเลี้ยงพระให้เป็นพระ เราต้องเลี้ยงพระนั้นให้เป็นผู้ที่สามารถถือโอกาส มองเห็นว่า **วัฏสงสารที่ยาวนานมันไม่ทุกข์** น่าเบื่อหน่าย ต้องคลายกำหนด และนำเอือมระอา ควรจะหลุดพ้นออก

**สุญญตา แปลว่า ความว่าง
คือ ความที่มีจิตว่างจาก
การยึดถือสิ่งใด ๆ
ว่าเป็นตัวเราหรือของเรา**

ไปเสียให้ได้อันตรายไม่เกิด ถ้าเราจะช่วยกันเลี้ยงพระให้เป็นหมู อยู่อย่างเห็นแก่กิน-นอน และเหมือนม้า เป็นวัว เป็นควายกันอยู่อย่างนี้ เห็นดีแล้วหรือ ๆ มันก็ไม่ใช้เลี้ยงพระให้เห็นภัยในวัฏสงสารนะสิ !

ดังนั้น จึงไม่เป็นภิกษุที่ตรงต่อธรรมวินัย อย่างนี้สร้างเหตุปัจจัยผิดไม่เป็นไปในสัมมาทิฏฐิ ผิดพุทธธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

บางทีและบางคนจะคิดว่า คำว่า “ภิกษุ” นี้ แปลว่า “ผู้ขอ” แต่ว่ามันไม่เหมือนกับคนขอทาน งานต่ำ ๆ อย่างนั้น ภิกษุนี้มิใช่เป็นคนประเภานั้น ภิกษุนี้เพียงแต่เข้าไปขออาหาร เพราะว่าตนมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติอย่างสูงสุดหวังวิมุติหลุดพ้น เพื่อตนเองและเพื่อผู้อื่น รู้ตื่นและเบิกบาน

ส่วนคนขอทานถือกะลาเที่ยวหาอาหารหรือสตางค์ตามที่ต่าง ๆ นั้น เขา

ไม่ได้มีหน้าที่เหมือนอย่างภิกษุสงฆ์ เขาไม่มีหน้าที่ที่จะปฏิบัติธรรมชำระจิตใจเพื่อช่วยตนเองและผู้อื่น ให้รู้ตื่นเข้าใจในธรรม ที่เที่ยวขอทาน เพราะว่าเขาไม่สามารถจะหาอาหารจากทางอื่นได้ ส่วนภิกษุหรือผู้ขอในรูปแบบของภิกษุสงฆ์นี้ ท่านมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเต็มมือในธรรมวินัยที่เป็นไปเพื่อขุดเกลากิเลส ไม่มีโอกาสที่จะไปทำอะไร โถนาทำมาหากินเลี้ยงปากเลี้ยงท้องด้วยตนเอง และท่านต้องทำหน้าที่เพื่อชำระโลกให้บริสุทธิ์สะอาดให้หมดจดไป ได้พ้นกิเลสตัณหาอุปาทาน ได้ผ่านพ้นอริชชาและความทุกข์ ไม่มีเวลาแม้แต่จะหุงข้าวกินด้วยซ้ำไป

ดังนั้น จึงถือบาตรไปแสดงตัวว่าต้องการอาหารเพียงเพื่อประทังชีวิตให้พอเป็นไปได้เท่านั้น และในปัจจุบันต่าง ๆ แล้วจะได้ทำหน้าที่ของตนให้ผ่านอกุศลได้ตลอดเวลา ถ้าอย่างนี้เรียกว่า มิใช่ไปบิณฑบาตมาฉัน แล้วมานอนเปิดวิทยุ

เปิดโทรทัศน์ฟังดูเพลิน ๆ ให้สนุกสนาน

ถ้าอย่างนี้มันมิใช้ภิกษุตาม พุทธประสงค์ ตรงต่อธรรมวินัย และ จะกลายเป็นผู้ที่โกหกหลอกลวง ตนเอง-ชาวโลก-พระพุทธเจ้า ยิ่งกว่า คนขอทานตามข้างถนนเสียด้วยซ้ำ ไป ด้วยเหตุนี้ขอให้เข้าใจคำว่า ภิกษุ ให้ดี ให้ตรงตามพุทธประสงค์เถิด พุทธบริษัททั้งหลาย

ที่นี่ ภาษาคน-ภาษาธรรม

ภาษาคนมักพูดไปตามความรู้สึก ของคนที่มุ่งหมายทางด้านกฎหมาย จารีตประเพณีและศีลธรรมจริยธรรม เพื่อประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันสังคม แล้วก็ถือเอาเรื่องภายนอก คือ กิริยา อากาหรหรือวัตถุทางเนื้อหนังเป็น หลักใหญ่

ในส่วนภาษาธรรมนั้นถือ เอาจิตใจหรือความรู้สึกในด้าน จิตใจเป็นหลักใหญ่

ภาษาคน ก็คือ ภาษาโลก ๆ ของ คนที่ไม่รู้ธรรมะ นี่มันเป็นการพูดกัน อยู่ตามประสาคนที่ไม่รู้ธรรมะไม่ เข้าใจ แต่ถ้าภาษาธรรมะนั้นมันเป็น ภาษาที่คนเหมือนกันพูดแต่ว่าได้เห็น ธรรมะในส่วนที่ลึกซึ้ง หรือธรรมะที่ แท้จริงสิ่งไม่เปลี่ยนแปลงแล้วพูดไป ด้วย ความรู้สึกอันนั้น

ภาษาคนนั้นเอาเกณฑ์ตาม ทางวัตถุตามทางที่รู้สึกได้อย่างคน ธรรมดาสามัญ รู้สึกและอาศัยวัตถุเป็น พื้นฐาน จึงพูดแต่เรื่องวัตถุเป็นส่วน ใหญ่ เข้าใจแต่เรื่องหยาบ ๆ พูดแต่ เรื่องโลกทุกซั่โคกเพราะเรื่องกาม และพูดแต่เรื่องที่ได้เห็นได้ด้วยตาม ตามธรรมดาสามัญชนทั่ว ๆ ไป

แต่ภาษาธรรมนั้นเป็นไปในทาง นามธรรมที่ไม่เห็นตัว ไม่มัวเมา ไม่เนื่อง ด้วยวัตถุ และต้องมีปัญญา เห็นนามธรรม เหล่านั้นแล้วจึงพูดเป็น-ได้ และให้ความ หมายเป็น จึงพูดกันอยู่แต่ในหมู่ผู้เห็น ธรรม นำปฏิบัติถูกในสัมมาทิฏฐิ คำริชอบ เจริญชอบ การงานชอบ เลี้ยงชีพชอบ พากเพียรชอบ สติชอบ สมาธิชอบสู่เป้า หมายความสำเร็จลุ่มรรคผลนิพพาน พุทธบริษัททั้งหลาย

คำว่า “มนุษย์” นี้แปลตรง ๆ ว่า “มะนะ” แปลว่าใจ “อุชยะ” แปลว่า สูง ก็แปลว่า มีใจสูง

ใจสูงนี้ ก็คือว่า ระดับสัตว์ทั่วไป โดยเฉพาหมายถึงสัตว์ต่ำ ๆ เช่นสัตว์ เดรัจฉานต่าง ๆ เป็นต้น

เพราะฉะนั้น จึงมีบทที่กล่าวแต่ โบราณถือกันว่า นี่มาแต่ดึกดำบรรพ์ก่อน พุทธกาลนานแล้วว่า ครั้นตกลมาถึงพุทธ- กาลพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัส รับรองว่า แม้เดี๋ยวนี้ก็เป็นหลักกันใน

วงธรรมะนี้ว่าธรรมะนี้แหละเป็นสิ่งที่
ทำความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์พูนสุขได้
ถ้าปราศจากธรรมะเสียแล้ว มนุษย์ไม่ต่าง
อะไรกับสัตว์เดรัจฉาน เรียกว่า **ภาวะ**
จิตนิสัยเสมอกัน “เราท่านทั้งหลาย”
มนุษย์นี้แปลว่าผู้มีใจสูงก็ได้ แต่ตัวหนังสือ
มันแปลได้ว่า **มีใจสูง และแปลว่า ลูก**
หลานของมนุษย์ก็ได้ ความหมายก็อย่าง
เดียวกันฉนั้น

พระมनुนี้เป็นยอดบุคคลที่ดีทั้ง
สติปัญญาและความรอบรู้ และความ
ประพฤติต่าง ๆ งามเลิศ ฉะนั้น ลูกหลาน
ของมนุษย์ก็ต้องดีไม่แพ้พระมनुแน่นอน

เพราะฉะนั้น มันก็มีใจสูงอยู่เอง
เหตุนี้เราจะต้องรู้ว่าใจสูงนั้นคืออย่างไร ?
ใจสูงนี้มีใช้เรื่องกิน เรื่องเล่นหรือสิ่งสนุก
สนานสำราญตามพอใจ อย่างนั้นใจมัน
ไม่สูง แล้วพอเพลอนิดเดียวมันอาจจะ
ต่ำไปกว่าเดิมเสียอีกก็ได้

ในทางพระพุทธศาสนา เขาเรียก
ว่า ความเพลิตเพลิตในทางโลก ทาง
กามารมณ์ ทางรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส
เรียกว่า **เป็นที่ต่ำ เป็นที่ลุ่ม หรือน้ำ เป็น**
ที่น้ำท่วม พลัดตกไปในที่นั้นแน่นอน
ต้องจม ระทมทุกข์

ฉะนั้น จึงเรียกว่าไปในที่ต่ำ นำ
ไปสู่ความเสียหาย อันตรายมักเกิดขึ้น
เพราะไม่เต็มเปี่ยมในความเป็นมนุษย์
นั่นเอง สาธุชนทั้งหลาย

“มะพร้าวนาฬิกาเกอร์ กลางทะเล
ชี้ฝั่ง”

นี่มันเป็นอย่างไร ท่านผู้อ่านตรง
นี้มีใจความสำคัญว่า ความทุกข์อยู่ที่
ไหน ? ความดับทุกข์อยู่ที่ตรงนั้น

เพราะฉะนั้น ให้หาพระนิพพาน
ให้พบจากท่านกลางแห่งวัฏสงสารนั่นเอง

“มะพร้าวนาฬิกาเกอร์ อยู่กลาง
ทะเลชี้ฝั่ง” ที่ว่าต้นมะพร้าวนาฬิกาเกอร์อยู่
กลางทะเลชี้ฝั่งนี้ก็หมายความว่า พระ
นิพพานนั้นอยู่ท่ามกลางวัฏสงสาร
วัฏสงสารนั้นเหมือนทะเลชี้ฝั่ง คือ เป็น
ได้ทั้งบุญและบาป เมื่อร้อนมันก็เป็น
อย่างหนึ่ง เมื่อเย็นมันก็เป็นอีกประเภท
หนึ่งตามธรรมดาของชี้ฝั่งอยู่นั่นเอง เมื่อ
สักว่าเป็นชี้ฝั่งแล้วมันก็เป็นวัฏสงสาร
การขยายไป

ส่วนต้นมะพร้าวอยู่กลางทะเล
ชี้ฝั่งนั้นมันไม่ร้อน จึงเรียกว่าฝนตกไม่
ต้องฟ้าร้องไม่ถึง อยู่กลางทะเลชี้ฝั่ง ซึ่ง
เต็มไปด้วยความร้อน ความเย็น ชนิดที่
เป็นความทุกข์ ความสุข แต่มีหวังไหว
แต่ประการใด อุบมาเหมือนแผ่นดิน ๆ ก็
ไม่หวังไหวกับสิ่งใด เรียกว่าผู้ละโสมนัส
และโทมนัสได้แล้วยอมถึงดวงแก้วคือ
พระนิพพาน พุทธบริษัททั้งหลาย

จากแนวทางท่านพุทธทาส จบ

โดย...พระเรืองชัย เตชพโล

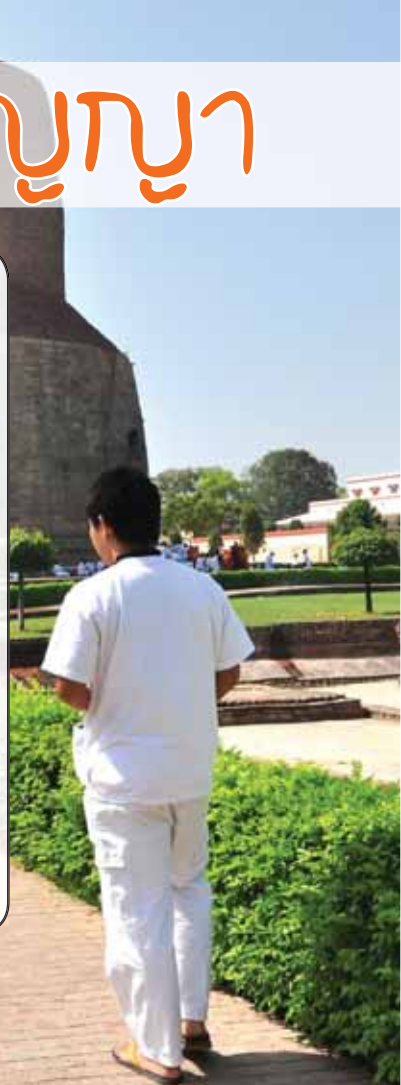
(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

ตอน...กรรมวิธีแห่งปัญญา

กรรมวิธีแห่งปัญญา ว่าด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ซึ่งก็คือการนำเอาโยนิโสมนสิการมาใช้ในทางปฏิบัติ หรือ โยนิโสมนสิการในภาคปฏิบัติการ หรือ เรียกสั้น ๆ ว่าวิธีโยนิโสมนสิการนี้ แม้จะมีวิธีคิดที่หลากหลายวิธี แต่เมื่อว่ากันโดยหลักการแล้ว

วิธีโยนิโสมนสิการมีอยู่ด้วยกัน ๒ แบบ คือ โยนิโสมนสิการที่มุ่งสกัด หรือกำจัดอวิชชาโดยตรง และโยนิโสมนสิการที่มุ่งเพื่อสกัดหรือบรรเทาตัณหา

โยนิโสมนสิการที่มุ่งกำจัดอวิชชาโดยตรงนั้น ตามปกติเป็นแบบที่ต้องใช้ในการปฏิบัติธรรมจนถึงที่สุด เพราะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น

สำหรับการตรัสรู้ ส่วนโยนิโสมนสิการแบบสกัดหรือบรรเทาต้นเหตุ มักใช้เป็นข้อปฏิบัติขั้นต้น ๆ ซึ่งมุ่งเตรียมพื้นฐานหรือพัฒนาตนเองในด้านคุณธรรมให้เป็นผู้พร้อมสำหรับปฏิบัติขั้นสูงขึ้นไป เพราะเป็นเพียงขั้นขัดเกลากิเลส แต่โยนิโสมนสิการหลายวิธีที่ใช้ประโยชน์ได้ทั้ง ๒ อย่าง คือ ทั้งกำจัดอวิชชาและบรรเทาต้นเหตุไปด้วยพร้อมกัน

วิธีโยนิโสมนสิการเท่าที่พบในบาลีพอจะประมวลเป็นแบบใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

๑. วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย

คือ พิจารณาปรากฏการณ์ที่เป็นผลให้รู้จักสถานะที่เป็นจริง หรือพิจารณาปัญหาเพื่อหาหนทางแก้ไข ด้วยการค้นหาสาเหตุและปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์ส่งผลสืบทอดกันมาอาจเรียกว่า **วิธีคิดแบบอัทปปัจจยตา หรือคิดตามหลักปฏิจจสมุปบาท** จัดเป็นวิธีโยนิโสมนสิการแบบพื้นฐาน ดังจะเห็นว่าบางครั้งท่านใช้บรรยายการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าวิธีนี้ก็กล่าวตามบาลีที่พบแนวปฏิบัติดังนี้

ก. คิดแบบปัจจัยสัมพันธ์โดยอริยสาวกโยนิโสมนสิการ...การที่สิ่งทั้งหลายอาศัยกันจึงเกิดขึ้นพร้อมว่า **“เมื่อสิ่งนี้มี...สิ่งนี้จึงมี เพราะสิ่งนี้เกิด...สิ่งนี้จึงเกิดขึ้น, เมื่อสิ่งนี้ไม่มี...สิ่งนี้จึงไม่มี, เพราะสิ่งนี้ดับ...สิ่งนี้จึงดับ”**

ข. คิดแบบสอบสวน หรือตั้งคำถาม เช่นที่พระพุทธเจ้าพิจารณาว่า **“เรานั้นได้มีความคิดว่า เมื่ออะไรมีอยู่หนอ อุปาทานจึงมี อุปาทานมี...เพราะอะไรเป็นปัจจัย? ลำดับนั้น เพราะเราโยนิโสมนสิการ จึงรู้ได้ด้วยปัญญาว่า เมื่อต้นเหตุมีอยู่...อุปาทานจึงมี อุปาทานมีเพราะต้นเหตุเป็นปัจจัย ลำดับนั้นเพราะเราโยนิโสมนสิการ**

จึงรู้ได้ด้วยปัญญาว่า เมื่อเวทนามี
อยู่... ตัณหาจึงมี ตัณหาจึงมีเพราะเวทนา
เป็นปัจจัย ฯลฯ”

๒. วิธีคิดแบบแยกแยะส่วน
ประกอบ หรือกระจายเนื้อหา ซึ่ง
เป็นวิธีคิดที่มุ่งให้มอง และรู้จักสิ่งทั้ง
หลายตามสภาวะของมันอีกแบบหนึ่ง
ในทางธรรมท่านให้พิจารณาความ
ไม่มีแก่นสารหรือความไม่มีตัวตนของ
สิ่งทั้งหลาย ให้หายขาดจากความยึด
มั่นถือมั่นในสมมติบัญญัติ โดยเฉพาะ
การพิจารณาเห็นสัตว์ บุคคลเป็นเพียง
การประชุมกันเข้าขององค์ประกอบ
ต่าง ๆ ที่เรียกว่า **ขั้นที่ ๕**

แล้วขั้นที่ ๕ แต่ละอย่างก็เกิด
ขึ้นจากส่วนประกอบย่อยขององค์
ประกอบอื่นอีก การพิจารณาเช่นนี้ช่วย
ให้มองเห็นความเป็นอนัตตา แต่การ
จะมองเห็นสภาวะเช่นนี้ได้ชัดเจน มัก
จะต้องอาศัยวิธีคิดแบบที่ ๑ และแบบ
ที่ ๓ ที่จะนำเสนอในข้อต่อไปเข้ามาร่วม
ด้วยโดยพิจารณาไปพร้อม ๆ กัน กล่าว
คือ เมื่อแยกแยะส่วนประกอบออกก็
จะเห็นภาวะที่องค์ประกอบเหล่านั้น
อิงอาศัยกันและขึ้นต่อเหตุปัจจัยต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องไม่เป็นตัวของมันเองโดยแท้
จริงและยิ่งกว่านั้น

องค์ประกอบและเหตุปัจจัยต่าง ๆ

เหล่านั้นล้วนเป็นไปตามกฎธรรมดา
คือ มีการเกิดดับอยู่ตลอดเวลา
ไม่เที่ยงแท้ ไม่คงที่ ไม่ยั่งยืน ภาวะ
ที่เกิดขึ้นแล้วก็ต้องดับไปและจะ
ต้องขึ้นต่อเหตุปัจจัยต่าง ๆ ถูกเหตุ
และปัจจัยทั้งหลายบีบคั้นขัด
แย้งนั้น ถ้าไม่มองในแง่สืบสาว
เหตุปัจจัยตามวิธีที่ ๑ ซึ่งอาจจะ
ยากสักหน่อย ก็มองได้ในลักษณะ
ทั่วไปที่เป็นธรรมดาสามัญของ
สิ่งทั้งหลายซึ่งอยู่ในวิธีคิดแบบ
ที่ ๓ ในบาลีท่านมักกล่าวถึงวิธี
คิดแบบที่ ๒ นี้ รวมพร้อมไปด้วย
กันกับแบบที่ ๓

...เมื่อสิ่งนี้มี...สิ่งนี้จึงมี

เพราะสิ่งนี้เกิด...

สิ่งนี้จึงเกิดขึ้น,

เมื่อสิ่งนี้ไม่มี...

สิ่งนี้จึงไม่มี,

เพราะสิ่งนี้ดับ...

สิ่งนี้จึงดับ”

แต่ในชั้นอรรถกถา ซึ่งเป็นแนวของอภิธรรมสมัยหลัง นิยมจัดวิธีคิดแบบที่สองนี้เป็นอีกชั้นหนึ่งต่างหาก และถือเป็น **วิภังชวิธี** อย่างหนึ่ง (การแยกแยะดูตามเหตุปัจจัยแบบปฏิจจสมุปบาท ก็ถือเป็นวิภังชวิธีเช่นกัน) คำว่า **วิภังช** ถ้าจะอธิบายให้ง่ายแก่ความเข้าใจของผู้อ่านที่อยู่ในยุคสมัยนี้ก็คือ **วิธีคิดแบบวิเคราะห์**

ตัวอย่างของการใช้ความคิดแบบนี้ที่พบในบาลี ดังนี้

“ท่านผู้มีอายุทั้งหลาย ช่องว่างอาศัยเครื่องไม้ (เครื่องมือ) เถารัด ดินฉาบ และหม้อมุงล้อมเข้า ย่อมถึงความนับว่า “เรื่อน” ฉันไค ช่องว่างอาศัยกระดูก เอ็น เนื้อ และหนังแหวดล้อมแล้ว ย่อมถึงความนับว่า “รูป” ฉันนั้น...เวทนา...สัญญา...สังขาร...วิญญาณ...การคุมเข้า หรือ การประชุมกัน หรือ การประมวลเข้าด้วยกันแห่งอุปาทานชั้น ๕ เหล่านี้เป็นอย่างนี้

(ติดตามต่อฉบับหน้า)

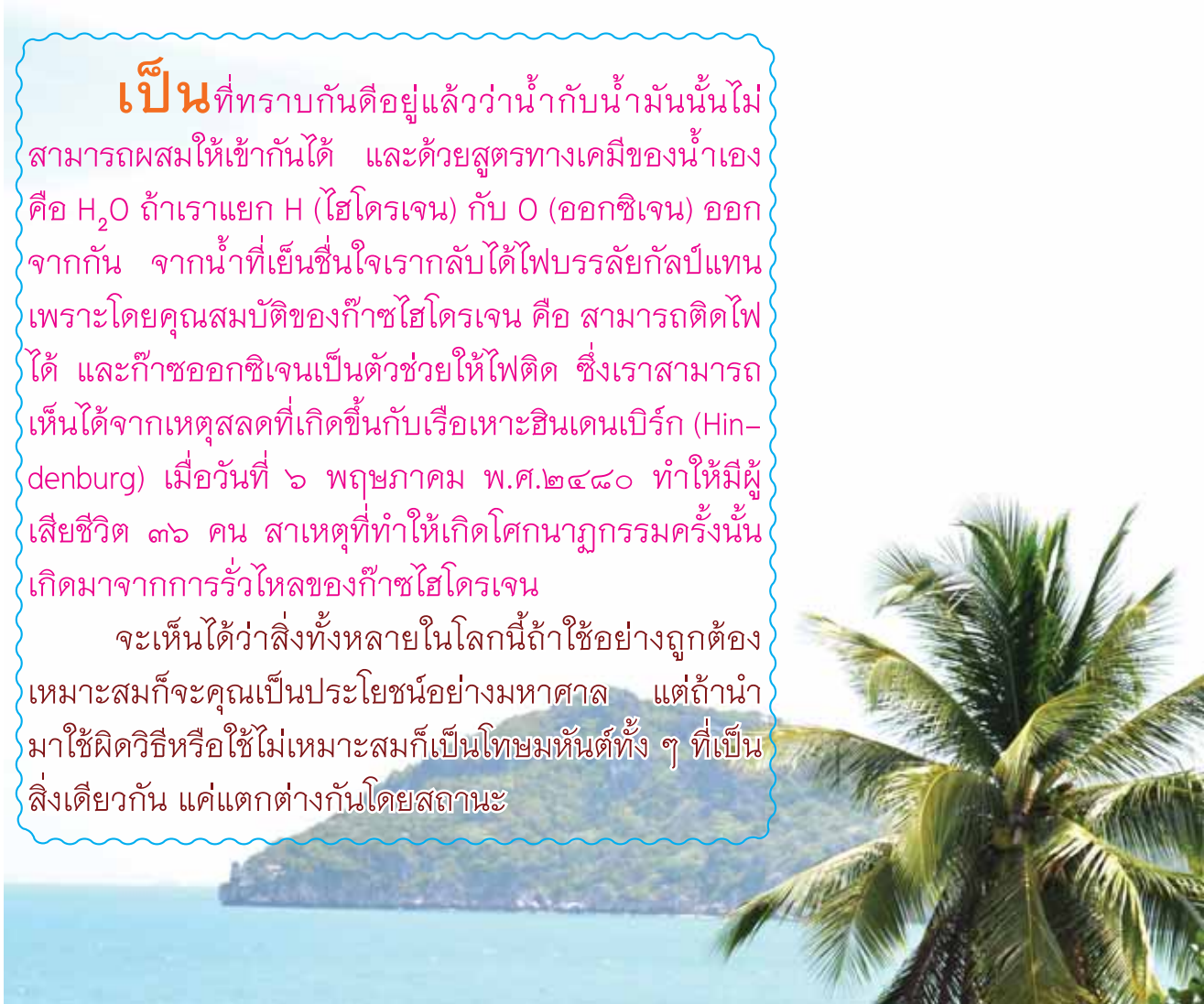
ระเบิดยงจิต

ปะพราว ธรรม

โดย...เรื่องของ “กู”

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าน้ำกับน้ำมันนั้นไม่สามารถผสมให้เข้ากันได้ และด้วยสูตรทางเคมีของน้ำเองคือ H_2O ถ้าเราแยก H (ไฮโดรเจน) กับ O (ออกซิเจน) ออกจากกัน จากน้ำที่เย็นชื่นใจเรากลับได้ไฟบรล้วยกัลป์แทน เพราะโดยคุณสมบัติของก๊าซไฮโดรเจน คือ สามารถติดไฟได้ และก๊าซออกซิเจนเป็นตัวช่วยให้ไฟติด ซึ่งเราสามารถเห็นได้จากเหตุผลที่เกิดขึ้นกับเรือเหาะฮินเดนเบิร์ก (Hindenburg) เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ.๒๔๘๐ ทำให้มีผู้เสียชีวิต ๓๖ คน สาเหตุที่ทำให้เกิดโศกนาฏกรรมครั้งนั้นเกิดมาจากการรั่วไหลของก๊าซไฮโดรเจน

จะเห็นได้ว่าสิ่งทั้งหลายในโลกนี้ถ้าใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมก็จะคุณเป็นประโยชน์อย่างมหาศาล แต่ถ้านำมาใช้ผิดวิธีหรือใช้ไม่เหมาะสมก็เป็นโทษมหันต์ทั้ง ๆ ที่เป็นสิ่งเดียวกัน แต่แตกต่างกันโดยสถานะ

ดั่งที่กล่าวไว้ในตอนต้นว่า น้ำกับน้ำมันไม่มีวันที่จะผสมให้เข้ากันได้ แต่ **ถ้าเราลองใช้โยนิโสมนสิการ*** ดูเราก็จะเห็นว่าความจริงแล้วทั้งน้ำและน้ำมันก็ถือกำเนิดมาจากแหล่งเดียวกัน โดยจะขอยกตัวอย่างเป็นผลมะพร้าวมาลองเทียบเคียงดู เราก็จะเห็นว่าทั้งน้ำมะพร้าว และน้ำมันมะพร้าวก็ถือกำเนิดมาจากมะพร้าวต้นเดียวกัน และอาศัยอยู่ในมะพร้าวผลเดียวกัน

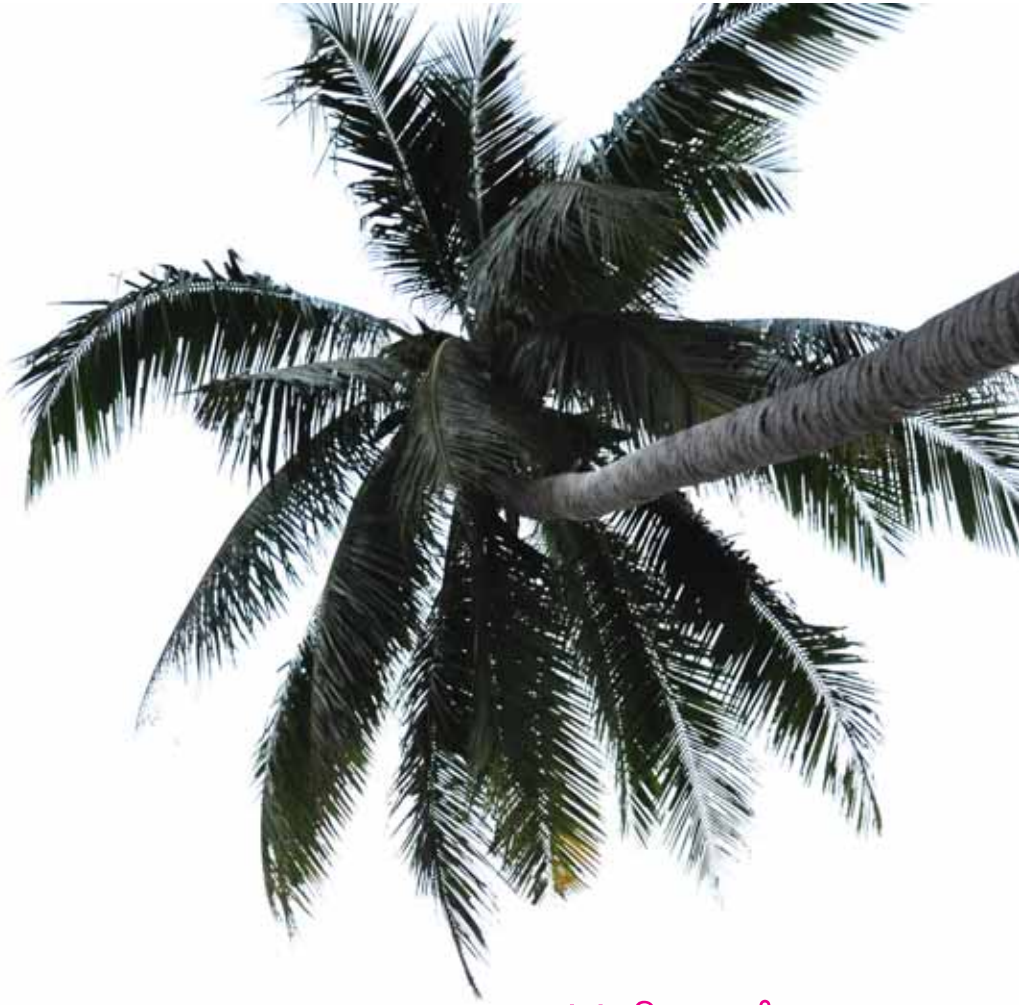
ที่นี้เราลองนำมะพร้าวทั้งผลมาพิจารณาให้ละเอียดลงไปอีก ก็จะทำให้เห็นว่า มันยังประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ อาทิเช่น เปลือก กะลา เนื้อซึ่งมีน้ำมันแทรกอยู่ในเนื้อมะพร้าวนั่นเอง เพราะถ้าไม่มีน้ำมันแทรกอยู่เพื่อรักษาเนื้อมะพร้าวไว้ มันก็คงจะต้องเน่าเพราะน้ำมันมะพร้าวนั่นเอง รวมทั้งเปลือกและกะลาก็ช่วยปกป้องไม่ให้สัตว์หรือแมลงกัดทำความเสียหายแก่ผลมะพร้าว

“...น้ำมะพร้าว และน้ำมันมะพร้าวก็ถือกำเนิดมาจากมะพร้าวต้นเดียวกัน และอาศัยอยู่ในมะพร้าวผลเดียวกัน...”

* การใช้ความคิดถูกวิธี การทำในใจโดยหยาบคาย มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณาสืบค้นต้นเค้า สวหาเหตุผลจนตลอดสาย แยกแยะออกพิเคราะห์ด้วยปัญญาที่คิดเป็นระเบียบ และโดยอุบายวิธีให้เห็นสิ่งนั้น ๆ หรือปัญหานั้น ๆ ตามสภาวะและตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย พจนานุกรม ฉบับประมวลธรรม พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต)

เราจะเห็นได้ว่าจริง ๆ แล้วสิ่งที่แตกต่างกันอย่างสุดซึ้งกลับสามารถอยู่ร่วมกันได้ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องหรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า มันทำหน้าที่ของมันอย่างถูกต้องตามกฎหมายของธรรมชาติ และจากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดนั้น เราก็พอจะเห็นได้ว่า โลกวันนี้ไม่สามารถที่จะมีสันติภาพ หรือผู้คนในแต่ละประเทศ ไม่มีความสามัคคีกัน เพราะเราแยกส่วนผู้คนเหล่านั้นออกเป็นส่วน ๆ เป็นคนรวย เป็นคนจน เป็นคนโง่ เป็นคนฉลาด กระทั่งเป็นไพร่เป็นอำมาตย์ หรือเป็นศาสนาต่าง ๆ

นั่นก็แสดงว่า บุคคลเหล่านั้นเกิดความบกพร่องทางความรู้ความคิด ไม่รู้จักคำว่า หน้าที่ (ธรรม) และไม่ทำหน้าที่ หรือไม่อยากทำหน้าที่ด้วยเพราะเหตุอะไรก็ตาม ทำให้พวกเขาหมดความเป็นมนุษย์ ต้องทะเลาะเบาะแว้งกันเหมือนสัตว์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า พวกเขาเหล่านั้นไม่มีธรรมะนั้นเอง เพราะความที่มนุษย์สามารถเรียนรู้ธรรมะและมีธรรมะนั้นเองที่ทำให้มนุษย์แตกต่างจากสัตว์ ดังภาษิตที่ว่า

“อาหารนิททา ภย เมถุนญจ สามาถญเมตปฺปสุภิ นรานํ”

การแสวงหาความสุขจากการกิน อาหารก็ดี การนอนก็ดี การแสวงหาความสุข
จากเมถุนธรรมก็ดี และการรู้จักขีดจำกัดต่ออันตรายหนึ่ภัยก็ดี ๔ อย่างนี้
มีเสมอกันในระหว่างสัตว์มนุษย์กับสัตว์เดียรัจฉาน

“ธมฺโม ทิ เตสํ วิเสโส”

แต่ว่าธรรมเท่านั้น ที่จะทำให้คนผิดแปลกแตกต่างจากสัตว์

“ธมฺเมน ธีนา ปสุภิ สมานา”

เมื่อปราศจากธรรมแล้วคนกับสัตว์ก็เสมอกัน

นี่เป็นคำกล่าวที่มีมาแต่โบราณกาล ก่อนพระพุทธเจ้า และแม้ในยุคพระพุทธเจ้า ก็ยังคงยอมรับภาษิตนี้ และในพุทธศาสนา เราก็ก็นิยามว่า คำกล่าวนี้ถูกต้องตามหลัก พระพุทธศาสนาด้วย*

คราวนี้เราลองมาดูในส่วนของการ ปฏิบัติธรรมะกันบ้าง เราก็คงเห็นว่า มีความเข้าใจคลาดเคลื่อน เช่นธรรมะหมวด นี้เป็นของฆราวาส ส่วนที่เป็นปรมาตมหรือ อริยมรรคมีองค์ ๘ เป็นของพระ แล้วยังแบ่งเป็นสายสมณะ (สมาธิ) กับสาย วิปัสสนา (ปัญญา) ซึ่งในความจริงแล้ว มันแยกอะไรออกจากกันไม่ได้ เพราะถ้า ไม่มีสมณะวิปัสสนาจะเกิดขึ้นอย่างไรได้

อาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็ เปรียบเหมือนกับแหหนึ่งปาก มี ช่องตาข่ายจำนวนมาก แต่ช่อง ตาข่ายทั้งหมดสานรวมกันเป็น แหแค่ปากเดียวและมีเชือกเพียง เส้นเดียวที่ใช้ในการดึงแหนั้นขึ้น มาจากน้ำ โดยอาจเปรียบให้ปลา

เป็นเหมือนกิเลสที่ติดแหขึ้นมา และที่สำคัญผู้ที่ใช้แหต้องเป็นผู้มี กำลัง (สมาธิ) และต้องมีความ สามารถที่จะควบคุมแหให้บาน ออกขณะที่แหวิ่งไปในอากาศ (ปัญญา) และแน่นอนว่าต้องมีความ เป็นปกติ (ศีล)

การกระทำครั้งนั้น จึงจะประสบ ผลสำเร็จคือสามารถจับปลาได้ ซึ่งอาจ เปรียบเทียบตาข่ายจำนวนมากของแหกับ ธรรมะทั้ง ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ แต่ ทั้งหมดนั้นทำหน้าที่สอดรับกันทั้งหมด พร้อม ๆ กัน แต่ทั้งหมดนั้นก็ถูกควบคุม ด้วยเชือกเพียงเส้นเดียว ซึ่งมี ๘ เกสียว คือ

อริยมรรคมีองค์แปด แต่ก็ขึ้นอยู่กับผู้ใช่ว่า มีสติปัญญาเพียงพอที่จะ ควบคุมให้แหธรรมะนี้มันกางออกเพื่อ ดักสกัดกิเลสที่จะเข้ามาทำให้เกิดความ เศร้าหมองแก่จิตได้หรือไม่ และที่สำคัญ การดับทุกข์ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของพระแต่ เพียงพวกเดียว

*เกิดมาทำไม พุทธทาส อินทปัญโญ แสวง ณ โรงธรรม วัดธารน้ำไหล สวนโมกข์ อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๐๘

เพราะความทุกข์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับเราด้วยกันทุกคน ฉะนั้น ชาวบ้านก็ต้องการความดับทุกข์เช่นกันแต่เพราะความเข้าใจในศาสนาของตนน้อยเกินไป การดับทุกข์จึงจบลงด้วยการทำบุญ เพื่อหวังว่าชาติหน้าจะได้ร่ำรวยมีความสุขยิ่ง ๆ ขึ้นไป และด้วยความคิดชนิดแยกส่วนที่ว่าความทุกข์ในชาตินี้ต้องไปดับเอาชาติหน้าหรือชาติไหน ๆ ก็ไม่รู้ทำให้เกิดธุรกิจขายบุญขึ้น และมีการโฆษณาชวนเชื่อกันจนถึงขนาดที่ว่า **“ให้ทำบุญจนหมดตัวดีกว่าทำตัวหมดบุญ”**

และไม่เป็นบุญเพื่อการดับทุกข์แต่เป็นไปเพื่อสวรรค์และด้วยลักษณะการทำบุญแบบนี้ทำให้วัตถุประสงค์ของการทำบุญเพื่อสร้างบารมีเป็นไปเพื่อขูดเกลาคความตระหนี่ถี่เหนียว กลายเป็นการทำบุญเพื่อสร้างอิทธิพลเพิ่มอำนาจเพื่อข่มขู่ผู้อื่นให้ยอมเป็นพวก และพระผู้รับบุญก็กลายเป็นเทวดา ไม่ต้องฉัน

อาหารบิณฑบาต หันมาฉันเครื่องเช่นไหว้ โดยต่างตอบแทนด้วยการสวดอ้อนวอนให้ได้สวรรค์ แทนที่จะสั่งสอนการปฏิบัติเพื่อความดับทุกข์สิ้นเชิงซึ่งก็คือ

การปฏิบัติให้เข้าถึงหัวใจของพระศาสนา คือ อริยสัจ ๔ ความจริง ๔ ประการ

๑. ความทุกข์สิ่งที่จะต้องเห็นแจ้ง ประจักษ์แก่ใจ

๒. เหตุให้เกิดทุกข์รู้ว่าความทุกข์เกิดจากอะไรและเกิดแก่ใคร

๓. ความดับแห่งทุกข์ เห็นว่าความทุกข์มันสามารถดับได้จริง ๆ และได้รับผลเป็นความสงบเย็น

๔. หนทางดำเนินไปถึงความดับแห่งทุกข์

เมื่อเห็นแล้วว่า ความทุกข์สามารถดับได้จริงด้วยตนเอง จึงยอมเชื่อและปฏิบัติตามทางแห่งอริยมรรคมีองค์

แปด เพื่อเป็นการระวังป้องกันทุกข์ใหม่
ไม่ให้เกิดขึ้น และกำจัดความทุกข์เก่าที่
ยังหลงเหลืออยู่ (ในรูปของอนุสัย* ที่จะ
ไปฉวยเอาสิ่งต่าง ๆ มาเป็นทุกข์) สิ่ง
ที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้น มีสาเหตุมา
จากความไม่รู้จักศาสนาของตนอย่าง
ถ่องแท้ ซึ่งต่างจากคนในสมัยก่อนเขา
เรียนรู้ศานาตั้งแต่เกิด ดังจะเห็นได้
จากเพลงกล่อมเด็กในสมัยก่อน จะขอยก
ตัวอย่างสักหนึ่งเพลงชื่อเพลงว่า **มะพร้าว
นาฬิกา** โดยมีเนื้อร้อง คือ

“มะพร้าวนาฬิกา ต้นเดียว
โนเน กลางทะเลซี้ฝั่ง ฝนตกไม่ต้อง
ฟ้าร้องไม่ถึง กลางทะเลซี้ฝั่ง ถึงได้
แต่ผู้พันบุญเอย”

โดยมะพร้าวนาฬิกา คือ สิ่ง
ใช้แทนพระนิพพาน ต้นเดียวโนเน
เพราะพระนิพพานเป็นสิ่งเดียวที่ไม่
เปลี่ยนแปลง (ไม่เป็นทุกข์) อีกต่อ
ไป ทั้งฝนและฟ้า (ความทุกข์) จึง
เข้าไม่ถึง กลางทะเลซี้ฝั่ง ก็คือ ท่าม
กลางวิญญูสงสาร

ในปัจจุบันที่เราเวียนว่ายกันอยู่
ทุกวี่วัน เดียวก็สุขเดียวก็ทุกข์ เปรียบ
กันได้กับทะเลซี้ฝั่งที่เมื่อร้อนก็เหลวพอ
เย็นก็แข็ง แปรเปลี่ยนไปไม่มีสิ้นสุด จะ
ถึงเกาะมะพร้าวนาฬิกา (พระนิพพาน)

ได้ก็เฉพาะผู้ที่ไม่ยึดมั่นถือมั่นในเรื่อง
ของบุญอีกต่อไป (ถึงได้แต่ผู้พันบุญเอย)
เพราะบุญก็ถ่วงไว้แค่สวรรค์ ซึ่งเป็นส่วน
หนึ่งของวิญญูสงสาร เมื่อหมดบุญก็ตกลง
มาเวียนว่ายกันต่อไม่จบไม่สิ้น

ฉะนั้น พวกเราทั้งหลายที่ได้เกิด
มาเป็นมนุษย์และได้พบพระพุทธศาสนา
จงเสือกหยิบเอาสิ่งสูงสุดที่พระศาสนา
หยิบยื่นให้ เป็นสิ่งที่มนุษย์เราควรจะได้รับ
คือ ความพ้นทุกข์ เพราะความสุขที่แท้ก็
คือความทุกข์ที่ลดลงชั่วขณะและความ
ทุกข์ ก็คือ ความสุขที่หายไป ฉะนั้น ใน
ทุก ๆ ความสุขต้องจบลงด้วยความทุกข์
แน่นอน เราก็จะเห็นว่าความจริงแล้ว
ความสุขและความทุกข์ก็ไม่ใช้ของ
ที่แยกกันอยู่ เพียงแต่มันเกิดดับสลับกันไป
เมื่อสุขเกิดก็ยังไม่ทุกข์ เมื่อทุกข์เกิดก็หมด
สุข เมื่อสุขทุกข์มีกำลังพอกัน ก็ปล่อย
อารมณ์ผ่าน ๆ มันไป (อทุกข์มสุข) ไม่รู้
จะยินดีหรือยินร้ายดี

ดังนั้น ถ้าไม่อยากทุกข์แล้วละก็
อย่าแยกทุกอย่างของธรรมชาติออกมา
เป็นของกู คือ อย่าประยุกต์ทุกสิ่งมาเป็น
ของกู แต่จงประยุกต์ทุกสิ่งของกูเป็นของ
กันและกันแบ่งปันส่งคืนสู่ธรรมชาติ **จง
จำไว้ว่าทุกสิ่งคือหนึ่ง และหนึ่งคือ
ทุกสิ่ง all for ONE for all.**

* แปลว่า ตามนอน หรือนอนตาม คือ ตามนอนอยู่ในสันดานไม่ให้ขาดจากสันดาน
ได้ ก็แปลว่าเป็นการรักษาเชื้อ ถอนเชื้อของกิเลสไว้ในสันดานอยู่เป็นประจำ พร้อมทั้ง
ที่จะแสดงอาการเป็นพิษสงขึ้นมาอยู่เสมอพจนานุกรมธรรม ฉบับพุทธทาส

ชุมชน

คต๕๕๕๗

• ิ ็ ็ ั ั ะ

โดย...ละออธรรม

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

๖) เราสามารถมีสมาธิ จิตจดจ่ออยู่กับการทำงาน ชยัน ไม่จับจด มีระเบียบวินัย รักความสะอาดเรียบร้อย มีการคิดพิจารณา (โยนิโสมนสิการ) ทำงานจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีความรู้จริงมากขึ้น

รู้จริงคืออย่างไร

รู้จริงต้องทำได้

รู้จำต้องท่องได้

รู้แจ้งต้องคิดก่อน

คิดพิจารณา

คิดแล้วคิดอีก

เอาตราซังขึ้นมาดู

เอาตราชูขึ้นมาซัง

มีสติสัมปชัญญะ

ไม่ลดละภavana

จึงจะรู้แล้วเห็นจริง

ตั้งสติไว้ให้ได้

ตรงนี้สำคัญบางคนไม่สนใจ

การภาวนานั้นเราจะต้องมีความชยันทำให้ได้เกือบทุกวัน ถ้าเราทำได้ ก็เหมือนกับเรา ลับอาวุธ เตรียมอาวุธไว้พร้อมเสมอ เพื่อที่จะทำลายกิเลสเหล่านั้นให้เร็วฉับพลันได้ ให้หมดให้ได้

๗) เราสามารถลดทิวิมานะ มีความอ่อนน้อมถ่อมตนมากขึ้น มีความเคารพต่อผู้สูงอายุที่มากกว่าเรา มีความเมตตาปราณีมีการให้อภัยเสมอต่อผู้น้อย

นี่เป็นธรรมชาติที่ง่ายที่สามารถจะแก้ปัญหาได้

“ผู้ใหญ่ ผู้น้อย ต้องมีธรรมะ มีเมตตาและปรารถนาดีต่อผู้น้อย และให้อภัยเสมอ”

มีข้อนำคิดว่า

“บริวารมาก เพราะน้ำใจดี
บริวารหนี เพราะน้ำใจลด
บริวารหมด เพราะน้ำใจแห้ง
บริวารกลับแก้ง
เพราะไม่ยุติธรรม”

เราทุกคนไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย เด็กวัยรุ่น หรือผู้ใหญ่สามารถนำธรรมะไปปฏิบัติ แล้วสามารถมีความสุข ความเข้าใจ ในครอบครัวมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะผู้นำครอบครัว ผู้นำผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำอำเภอ หัวหน้าบริษัทต่าง ๆ หัวหน้านายทหารชั้นผู้ใหญ่ทั้งหลาย รวมทั้งในหมู่พระสงฆ์ด้วย

ถ้าพวกเราสามารถนำธรรมะมาปฏิบัติใช้ ในชีวิตประจำวัน ผลดี ก็คือ สามารถลดภาระการหย่าร้างในครอบครัว ลดอุบัติเหตุได้ ลดความเห็นแก่ตัว และมีความสามัคคีปรองดองกันมากขึ้น ฯลฯ

๘) เรามีสุขภาพทางจิต และร่างกายดีขึ้นเป็นลำดับ โรคภัยต่าง ๆ เช่น โรคอัลไซเมอร์ โรคเครียด โรคหืดหอบ โรคซึมเศร้า โรคความดันโลหิต และอื่น ๆ

เราสามารถบำบัดด้วย “ธรรม” เราหายใจถูกต้อง (ฝึกหายใจยาว ๆ ถึงสะดือหรือท้อง ช้า ๆ เท่าที่จะช้าได้ และให้เรา

ว่า หายใจสั้น-ยาว ก็ให้รู้ว่า สั้นหรือยาว ฝึกไปเรื่อย ๆ)

หมั่นสวดมนต์ภาวนา ถ้าดีแล้ว สวดบ่อย ๆ หรือทุกวัน (บทสวดถ้าเราสามารถท่องจนจำได้ และรู้ความหมายของบทสวดนั้นด้วยยิ่งดีมาก) เพราะเวลาเรานั่งสวด เราหลับตาสวด จิตเราจะจ่อจ้อยอยู่ที่ตัวหนังสือ และรู้คำแปลไปด้วย ทำให้มีสมาธิ เกิดความสงบมากกว่าเปิดดูบทสวด

บทสวดนั้น ถ้าดีเราต้องสวดออกเสียง ให้หูเราได้ยิน และเป็นพลังในการเปล่งเสียง (พอประมาณ) ทำให้ลดเสียงไต้ออกกำลังไปด้วย แต่ถ้าเราหาสถานที่สวดมนต์ออกเสียงไม่ได้ เช่น เวลาเรานั่งรถไฟ นั่งเครื่องบิน นั่งรถชนิดต่าง ๆ นั่งเรือ และอยู่ในหมู่คน เราก็สามารถสวดมนต์ได้ คือ สวดมนต์ในใจ จะก็จบก็บทก็ได้ สมาธิมีจิตแน่วแน่ มันคงมีความสงบเย็น เกิดสติปัญญาได้มากเหมือนกัน

“สมาธิเป็นร่มใหญ่ ภายในจะร่มเย็น”

การปฏิบัติธรรมนี้จึงเป็นยาวนาน เอก (ธรรมะไอศถ) ของชีวิตคนเราได้

๙) เราเริ่มมีจิตใจที่สะอาดขึ้น เพราะเรามีตัวสติ ซึ่งเป็นตัวกันไม่ให้จิตของเราไหลไปในที่ต่ำ ๆ เช่น อบายมุขทั้งหลาย คำว่า ขี้ทั้งหลายเบาบาง หรือหายไปได้ เช่น ขี้เกียจ ขี้บ่น ขี้รำคาญ ขี้โกรธ ขี้ินนทา ฯลฯ ทำให้จิตใจเราสงบ เย็น ไม่ไปมองผู้อื่น มอง

แต่จิตของตัวเอง สิ่งไม่ดีทั้งหลายที่เราสะสม มาก่อน เราก็พยายามค่อยๆ เชี่ยวออก ด้วยศีล ที่มีในตัวเรา ทำให้เรามีจิตที่สะอาด สว่าง และสงบ มากยิ่งขึ้น (ศีล สมาธิ ปัญญา)

“เรามาเจริญพระกรรมฐาน

ต้องการให้เกิดแสงสว่าง

เผาโลภะ โทสะ โมหะ

เผากิเลสให้มันเหือดแห้ง

คือราคะ โทสะ โมหะ

กามคุณทั้ง ๕ มันสยบลงไป เมื่อใด

ปัญญา ก็จะเกิดขึ้นเหมือนเทียน ไขมัน”

๑๐) เราเริ่มมีสังขจะมีชีวิตจิตใจ

พูดคำไหนคำนั้น สามารถทำให้ตัวเองเป็น อิศระจากความไม่ดี นับถือตัวเองได้มากยิ่งขึ้น ไม่เข้าข้างตัวเอง ไม่ให้อภัยต่อตนเอง ในทางที่ผิด สามารถวิจารณ์ความผิดพลาด และให้ผู้อื่นวิจารณ์ได้ด้วย เราพร้อมที่จะนำ ความผิดพลาดนั้นมาแก้ไข เปลี่ยนแปลงให้ ดีขึ้น และต้องขอบขอบคุณผู้ที่มาตักเตือนอย่าง จริงใจ แต่ถ้าเราพิจารณาแล้ว (โยนิโสมนสิการ) อย่างถ่องแท้ เราก็ต้องพยายามทำสิ่งนั้นให้ ดีทวีคูณขึ้น (ถ้าเรื่องนั้นเป็นการเข้าใจผิด) เพราะเรารู้จิตของเราและการประพฤติ ปฏิบัติของเราดี

“การเจริญกรรมฐาน

ต้องการให้เกิดความอบอุ่น

ผู้ใดมีปัญญาในตัว ผู้นั้นอบอุ่น

เหมือนมีกระแสไฟในตัว

มันจะอบอุ่นอยู่เสมอ

มันจะไม่ไร้สาระ อบอุ่นใจ”

๑๑) มีจิตที่อยากจะเรียนรู้ อ่าน หนังสือ ฟังเทศน์จากพระผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติ ชอบมากขึ้น (เมื่อก่อนอาจจะเป็นคนที่ไม่รู้ เรื่องหัวข้อธรรมะต่าง ๆ หรือคำภาษาบาลี สันสกฤต) เราก็สามารถรู้มากขึ้น เราสามารถ นำมาพิจารณาในการปฏิบัติธรรมและผลที่ เราได้รับ เราก็สามารถมองเห็นด้วยจิตของเราว่า **“ตอนนี้เราเริ่มมีสติสัมปชัญญะ, มีพรหมวิหาร ๔, มีพอละ ๕, มีโพชฌงค์ ๗ ฯลฯ เหล่านี้เป็นต้น”** แม้ว่าจะเป็นผลที่เรา เริ่มได้ไปที่ละนิด แต่เราก็มีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาเรียนรู้ นำคำเทศน์ธรรมของพระ สงฆ์ผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบมาเสริมสร้าง และริบลงมือปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมในชีวิต ประจำวันของเราได้ และสามารถพัฒนา จิตของเราให้สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ได้

๑๒) เราเริ่มปล่อยวาง **“ทุกข์”** ทั้งหลายได้มากและเร็วขึ้น ทุกสิ่งทุกอย่าง

“...ใครสร้างกรรมดี

ชีวิตก็ดีงาม...”

ที่เกิดขึ้นนั้น (โลภะ โทสะ โมหะ) ไม่มีตัว ไม่มีตน ไม่มีตัวกูของกู ที่มีขึ้นได้นั้นเพราะ ความไม่รู้ (อวิชชา) ความยึดมั่น ถือมั่น เลยเกิดความทุกข์ต่าง ๆ ก็เกิดขึ้น

เราเริ่มใช้ชีวิตและอยู่อย่างไม่ประมาทสามารถเข้าใจถึงแก่นแท้ของพระพุทธศาสนามากขึ้น ตามการพัฒนาของแต่ละคน เราสามารถเลือกฟันในการทำบุญบริจาคทานแต่พระผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบได้อย่างถูกต้องขึ้น และเราเองก็สามารถทำบุญได้ถูกต้อง บริจาคทรัพย์สินเงินทองได้อย่างถูกต้อง เราภาวนาทุกครั้งและมองเห็นด้วยจิตในเรื่องความตาย (มันไม่จากเราไปก่อน เราก็ต้องจากมันในอนาคตแน่นอน) นอกจากนี้ เราก็เริ่มมีความเร่งรีบ ปฏิบัติภาวนา และนำมาปฏิบัติให้มี “สติ” มากยิ่งขึ้น เพื่อความดับทุกข์นั่นเอง

ผลดีทั้ง ๑๒ ข้อที่กล่าวมานี้ (ยังมีผลดีมากกว่า แต่ไม่ได้นำมาแจกแจงทั้งหมด) นับว่าเป็นผลพวงของการปฏิบัติธรรมทั้งนั้น บางคนอาจจะได้น้อยหรือมาก นั่นก็แล้วแต่ความขยันหมั่นเพียร และระยะเวลาของ แต่ละคน ท่านสามารถรับรู้ด้วยตนเอง (ปัจเจกตั้ง)

หากว่าผู้ใดที่ยังไม่มีโอกาสมาปฏิบัติธรรม ก็ขอเชิญมาทดลองด้วยตัวท่านเองเถิด ไม่มีคำว่า “สายเกินไป” รับรองว่า ท่านจะทราบด้วยตัวท่านเองว่ามีอะไรในสิ่งที่ดี ๆ มาบังเกิดขึ้นในจิตใจ ในชีวิตของท่านอย่างแน่นอนสาธุ

“ใครสร้างกรรมดี

ชีวิตก็ดีงาม

ใครสร้างกรรมชั่ว

ชีวิตก็มัวหมอง

คนไปทำบุญ

ต้องละบาปได้

คนจะไปสร้างกรรมดี

ต้องละชั่วได้

ไม่ใช่เอาเงินมาทำบุญแล้ว

ไปสวรรค์ได้

ไปนิพพานได้

เรื่องบุญกุศลซื้อไม่ได้”

บทความธรรมะที่ได้เรียบเรียงนี้ ส่วนหนึ่งเป็นของผู้เขียน ซึ่งเป็นประสบการณ์ และเป็นความงดงามเป็นผลดี ที่ผู้เขียนได้รับไม่มากนักน้อย ด้วยกรรมนำเข้าไปปฏิบัติ เจริญพระกรรมฐาน “สติปัฏฐาน ๔” และส่วนหนึ่งก็น้อมนำคำสั่งสอนบทกลอน คติธรรมต่าง ๆ ของหลวงพ่ोजรัญญู ลีธมฺโม (พระธรรมสิงห์บุรพาจารย์) วัดอัมพวัน อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี ซึ่งวัตถุประสงค์ เน้นสอนให้คนมุ่งทำความดี ละเว้นการทำความชั่ว บาป ฝ่าฝืน เหยียด เพื่อเป็นคติธรรมทาน ขอดวายนบุญกุศล แต่หลวงพ่อกที่ท่านมรณภาพเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๙ บุญกุศลอันจักบังเกิดขึ้นจากการเผยแพร่ครั้งนี้ ขอน้อมถวายบูชาธรรมแด่พระเดชพระคุณ สาธุ ! ธรรมคุณหลวงพ่ोजรัญญู ผู้ทรงภูมิธรรม มีจริยวัตรอันงดงามน่าเลื่อมใส สาธุ ๆ.

อ้อย

อ้อย (อังกฤษ : Sugar-cane; ชื่อวิทยาศาสตร์: *Saccharum officinarum* ถือว่าผิดในปัจจุบันถ้าใครใช้ชื่อนี้ เพราะในปัจจุบันมีการผสมข้ามทั้ง species และ genus ใช้ชื่อว่า *Saccharum Spp.* น่าจะเหมาะสมที่สุด

สายพันธุ์

อ้อยมีหลายพันธุ์แตกต่างกันที่ ความสูง ความยาวของข้อและสีของลำต้น อ้อยเป็นพืชเศรษฐกิจที่เกษตรกรนิยมปลูกกันมาก อ้อยที่นำมาคั้นน้ำสำหรับดื่มเป็นอ้อยที่ปลูกบริเวณที่ราบลุ่มพื้นที่ดินเหนียว ประชาชนเรียกว่า อ้อยเหลือง หรือ อ้อยสิงคโปร์

น้ำอ้อยหวาน

ลักษณะทั่วไป และลักษณะทางพฤกษศาสตร์

รากของอ้อยนั้น จะเป็นรากที่อยู่ใต้ดิน มีขนาดใหญ่กระจายทั่วลำต้น มีความยาวประมาณ ๑๐๐ เซนติเมตร โดยรากของอ้อยนั้นจะแบ่งออกเป็น ๒ ชุดด้วยกัน ทั้งรากของท่อนพันธุ์ที่ใช้ลำเลียงน้ำและธาตุอาหารจนกว่าหน่ออ้อยจะเติบโต และรากชนิดนี้จะหมดสภาพไปเองต่อไปก็คือ รากของหน่อ คือรากขนาดใหญ่ที่เจริญออกจากปุ่มรากของหน่อที่เติบโตแล้ว รากของอ้อยนั้นจะมีการเติบโตทดแทนกันอย่างสม่ำเสมอ และรากเก่าก็จะหมดสภาพลงไปตามกาลเวลา

ลำต้น (stalk)

ลำต้นขนาดใหญ่ของอ้อยนั้นจะประกอบไปด้วยข้อปล้องจำนวนมาก ปล้องเหล่านี้จะยาวหรือสั้นก็จะขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำที่ได้รับ ยิ่งมีน้ำมาก ปล้องก็จะยาวและทำให้ลำต้นสูงใหญ่ตามรูปร่างของปล้อง (internode patterns)

ใบ

เหมือนใบข้าวที่ขนาดใหญ่ขึ้น ใบอ้อยจะมี ๒ ส่วนด้วยกันคือ กาบใบและแผ่นใบ

ดอก

ดอกของอ้อยนั้นจะเป็นดอกเล็ก ๆ ที่ติดกันเป็นคู่ ๆ แต่ในหนึ่งคู่ก็จะแยกออกเป็นดอกที่มีก้านและไม่มีก้าน แต่ละดอกจะมีขนสีขาวอยู่ที่รอบฐานเมื่อดอกบาน ขนเหล่านี้ก็จะกางออกรอบ ๆ เป็นรัศมีเล็ก ๆ

เมล็ด

เมล็ดอ้อยมีลักษณะคล้ายเมล็ดข้าวที่มีขนาดเล็กลงมาหลายเท่า และจะติดอยู่กับตัวดอกอย่างแน่น เราจะเรียกเมล็ดอ้อยว่าฟัชซ์ หรือ ฟลัฟฟ์ (fuzz หรือ fluff) และเมล็ดเหล่านี้ก็จะนำไปเพาะใหม่ต่อไป

การเจริญเติบโตของอ้อย

การเจริญเติบโตของอ้อยนั้นแบ่งออกได้เป็น ๔ ระยะ คือ

- ระยะงอก (germination phase)
- ระยะแตกกอ (tillering phase)
- ระยะย่นปล้อง (stalk elongation phase)
- ระยะแก่และสุก (maturity and ripening phase)

พันธุ์อ้อย

พันธุ์อ้อยที่นิยมในประเทศไทย แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด ได้แก่ **อ้อยเคี้ยว** และ **อ้อยสำหรับทำน้ำตาล**

• **อ้อยเคี้ยว** อ้อยที่มีเปลือกและชานนิ่ม มีความหวานในระดับปานกลางถึงระดับสูง ปลูกเพื่อนำน้ำอ้อยไปบริโภคโดยตรง หรือใช้สำหรับรับประทานสด อ้อยเคี้ยวที่นิยมปลูกกันมีหลายพันธุ์ ได้แก่

• **อ้อยสิงคโปร์ (อ้อยสำลี)** ลักษณะจะมีชานนิ่มมาก ลำต้นสีเหลืองอมเขียว นำมาทำเป็นน้ำอ้อยแล้วจะมีสีสวยน่ารับประทาน

• **พันธุ์มอริเชียส** ลำต้นสีม่วงแดง พันธุ์นี้จะไม่เหมาะสำหรับทำน้ำอ้อย จึงใช้สำหรับการบริโภคโดยตรงแทน อ้อยพันธุ์นี้นิยมปลูกในจังหวัดราชบุรีและนครปฐม

• **พันธุ์บาติลาสีม่วงดำ** ถึงแม้ว่าจะ เป็นอ้อยเคี้ยว แต่ก็จะไม่ค่อยนิยมปลูกกัน เพราะอ้อยพันธุ์นี้โตช้าและมีปล้องที่สั้นมาก

• **อ้อยทำน้ำตาลอ้อยพวกนี้** จะเป็นอ้อยลูกผสมซึ่งเกิดขึ้นโดยนักผสมพันธุ์อ้อยของประเทศต่างๆ ทั่วโลก สำหรับประเทศไทยได้มีการนำพันธุ์อ้อยลูกผสมเข้ามาจากต่างประเทศตั้งแต่ออดีตจนถึงปัจจุบันรวมประมาณ ๒๒๐ พันธุ์และมีเพียง ๒๐ พันธุ์ ที่ปลูกเป็นการค้าอยู่ในภาคต่าง ๆ

การใช้ประโยชน์

เป็นอาหารมนุษย์ ในส่วนของลำต้นสามารถนำมาใช้ประกอบอาหารได้ เช่น น้ำอ้อย การนำไปทำเป็นไอศกรีม เป็นต้น

• เป็นอาหารสัตว์ ใบ ยอด และลำต้นที่ยังอ่อน สามารถนำไปเป็นอาหารสัตว์ได้

• เป็นเชื้อเพลิง

• ใช้เป็นวัตถุคลุมดินหรือบำรุงดิน ใบอ้อยแห้งสามารถรักษาความชื้นและป้องกันวัชพืชได้

สรรพคุณสมุนไพรร

ตำรายาไทยใช้ลำต้นเป็นยาขับปัสสาวะ โดยใช้ลำต้นสด ๓๐-๕๐ กรัม หรือแห้ง ๓๐-๔๐ กรัม หั่นเป็นชิ้น ต้ม น้ำ แบ่งดื่มวันละ ๒ ครั้งก่อนอาหาร แก้ ไตพิการ หนองในและขับนิ่ว แพทย์พื้นบ้านใช้ขับเสมหะ รายงานว่าอ้อยแดงมีฤทธิ์ขับปัสสาวะในสัตว์ทดลอง

การใช้ประโยชน์น้ำตาล

- ใช้เป็นอาหารมนุษย์
- ใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น น้ำตาล (รวมทั้งแป้ง) สามารถใช้เพื่อผลิตแอลกอฮอล์ ใช้เพื่อผลิตผงซักฟอกซึ่งผงซักฟอกชนิดนี้จะเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมน้อยมาก ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตสารเคลือบผิว
- ชานอ้อย
- ใช้เป็นเชื้อเพลิง สามารถนำมาผลิตไอน้ำและกระแสไฟฟ้า
- ใช้ผลิตวัสดุก่อสร้าง เช่น อัดเป็นแผ่น ไม้อัดผิวเส้นใย แผ่นกันความร้อน เป็นต้น
- ใช้ผลิตเยื่อกระดาษ และกระดาษชนิดต่าง ๆ
- ใช้ทำปุ๋ยหมัก กากตะกอนหรือขี้ตะกอน การใช้ประโยชน์ของกากตะกอนมีดังนี้
- ใช้เป็นปุ๋ยบำรุงดินได้ ใช้ในอุตสาหกรรมผลิตไซ

ขณะนี้วัดสวนแก้วก็มีผลิตภัณฑ์น้ำอ้อยคั้นสดจำหน่ายฝากถึงญาติธรรมทั้งหลายที่ได้มาแวะเวียนมาฟังธรรมและทำบุญที่วัดสวนแก้ว ขากลับ **อย่า ! ลืม** ที่จะซื้อผลิตภัณฑ์น้ำอ้อยคั้นใหม่สด ทุกวันติดไม้ติดมือกลับไปด้วย เป็นของฝากของขวัญฝากญาติสนิทมิตรสหาย สมดังสโลแกนว่า **“บุญก็ได้ ใจก็ได้เต็ม”**

ขออนุโมทนาบุญกับทุก ๆ ท่าน

ภาพ...ท้องถิ่น

มาทำบุญ-ฟังเทศน์กับหลวงพ่อยอม ก่อนกลับบ้าน...ขอเชิญแวะชมเลือกซื้อผลผลิตภัณฑ์ จากโครงการร่มโพธิ์แก้ว ได้ทุกวัน ณ วัดสวนแก้ว

ขออนุโมทนาบุญ : บรรยายภาศการทำบุญ-ฟังธรรม-สวดมนต์-นั่งสมาธิ-เวียนเทียน และรับหนังสือ-จิตติธรรมะ จากหลวงพ่อพยอม เนื่องในวันมหาศบูจา "วันแห่งความรักในพระพุทธเจ้า" ณ วัดสวนแก้ว วันที่ ๒๒ ก.พ. ๒๕๕๗

พระราชธรรมนิเทศ หรือหลวงพ่อพยอม จัดงานวันเด็กแห่งชาติ ปี ๒๕๕๙ ณ วัดสวนแก้ว นนทบุรี ซึ่งมีกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กได้ศึกษาเรียนรู้ และสร้างความสนุกสนานบันเทิงใจ เป็นประจำทุกปี

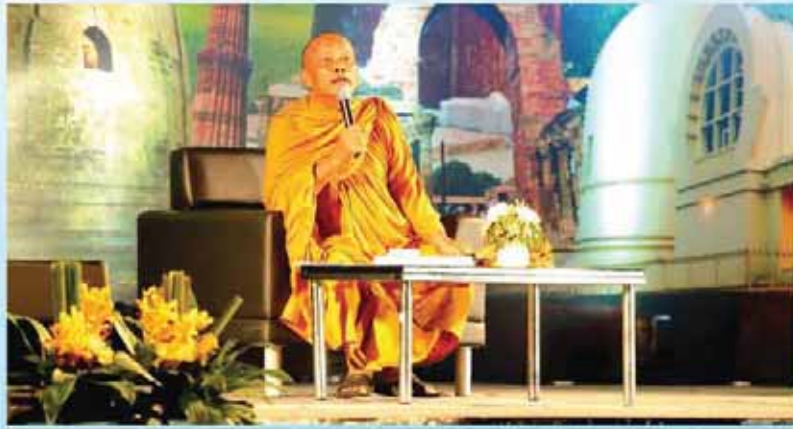

เมื่อช่วงเวลาใดสังคมมีปัญหา
สื่อช่องต่าง ๆ จึงได้เลือกหลวงพ่อพยอม
เป็นผู้ที่จะให้ความรู้ ความกระจ่าง
ที่ทบทวนปัญญาให้สังคมไทยได้รับรู้ในสิ่งที่ถูกต้อง
อยู่ตลอดเสมอมา

พระราชธรรมนิเทศ หรือหลวงพ่อพยอม
บรรยายธรรมในงาน "มีเทคน มีทอล์ค" ครั้งที่ ๕
ตอน "ความรักของพระพุทธเจ้า"
พร้อมแจกหนังสือ-ซีดีธรรมะให้กับชาวพุทธที่มาร่วมงาน
ณ เซ็นทรัลลาดพร้าว เมื่อวันที่ ๑๔ ก.พ. ๒๕๕๙

ผลผลิตมันที่จากโครงการรมโพธิ์แก้ว มาจำหน่ายราคาถูกให้กับผู้มาร่วมงาน

นำซินชม ช่วงที่ผ่านมา ได้มีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามารับฟังธรรมบรรยาย จากพระราชธรรมนิเทศ หรือหลวงพ่อดอยม พร้อมกันนี้ ยังมีการนำต้นไม้-สิ่งของต่าง ๆ มาถวาย และปฏิบัติจิตอาสาพัฒนาบริเวณวัดส่วนแก้วอีกด้วย

หลวงพ่อย่อม ได้ส่งเคราะห์เด็กนักเรียน ให้เข้าทำงาน เพื่อหาทุนการศึกษาช่วงปิดเทอม ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งที่ท่านเปิดโอกาสให้กับเยาวชน ได้ลดภาระให้กับครอบครัว และรู้จักมีสัมมาชีพ เมื่อเติบโตไป

อนุโมทนาบุญ กับคณะเจ้าภาพ ที่มีจิตเมตตา ได้นำอาหาร-ไอศกรีม มาเลี้ยงเด็กนักเรียน ที่มาทำงานหาทุนการศึกษา ช่วงปิดเทอม

มูลนิธิสวนแก้ว สาขาบุรีรัมย์ เปิดโอกาสให้นักเรียน
เข้ามาทำงานเพื่อหาทุนการศึกษา ช่วงปิดเทอม
และเชิญแวะชมเลือกซื้อสินค้าบริจาคได้ในราคาถูก ได้ทุกวัน

ภัยแล้งมาถึง

ผลกระทบจากความแห้งง่ายของมนุษย์
ส่งผลให้เกิดไฟไหม้สวนไผ่
และต้นไม้ยืนต้นชนิดอื่น ๆ

บุญมีค่า ใจไม่ทุกข์

“บุญมีค่า
ใจไม่ทุกข์”

โดย...โยมแก้ว สังฆทาน

น้ำสะอาด...สามารถชำระล้างกาย
วาจา ใจ ไปทุกอย่างก้าว

บุญ...สามารถติดตามเราไปทุก
ย่างก้าว

บุญ...เป็นเกราะป้องกันภัย

หมั่นสะสมบุญ...อย่างต่อเนื่อง

สั่งสมบุญ...เป็นนิมิต คือ ส่งความ
สุขให้กับชีวิต

ทรัพย์สิ้นเงินทอง...ตายไปก็เอาไป
ไม่ได้เลย แม้แต่อย่างเดียว...นอกจากบุญ
และบาปเท่านั้น

ฉะนั้น ชีวิตที่เหลืออยู่...จงสร้าง และ
ทำแต่ความดี

คิดดี ทำดี มีเมตตา...ต่อเพื่อน
มนุษย์และสัตว์โลก

บุญ...เป็นแหล่งรวมแห่งโภคทรัพย์
และสมบัติทั้งหลาย

เร่งสร้างบุญใหม่...ความสมปรารถนา
สมบัตินั้นมีแก่ทุกคน

ถ้าได้สร้างบุญเนื่อง ๆ ท่าน...จะมี
ทรัพย์ได้อย่างไร ?

คนที่แย่งจ่ายเงินก่อน...ไม่ใช่
เพราะเขามีเงินมากกว่า...แต่เขาให้ความสำคัญ
ของมิตรภาพมากกว่าเงินทอง

หลังจากทะเลาะกัน...คนที่ขอโทษ
ก่อนไม่เขาผิด...เสมอไป แต่เขารู้จักทะนุ-
ถนอมคนข้างกาย

คนที่ช่วยเหลือคุณ...ไม่ใช่เขาติด
ค้างอะไรคุณ...แต่เขาเห็นคุณเป็นเพื่อน
แท้

ติดตามใจ

โดย...นายมะนาว

แขน...มหัศจรรย์

แขนทั้งสองข้าง...ตั้งต้นมาจากไหล่
บงบอกถึงที่มาและที่ไปได้เป็นอย่างดี
ปลายแขน...มีห้านิ้ว...

ใหญ่...ยาว...เล็ก...สั้น...แตกต่างกันไป

**แต่...มันกลับมีความสามารถทำงานร่วมกันได้ดีมาก
อย่างน่าประหลาดใจ...**

ความแตกต่างในบางจุด

มิได้เป็นเรื่องด้อยเลย...สำหรับนิ้วทั้งห้า

**แต่กลับนำพา...สร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างน่าอัศจรรย์
แล้วเราล่ะ...**

แตกต่างทางชาติพันธุ์...อุดมการณ์...ความนึกคิด...

ทำไมจึงอยู่ร่วมกันได้ยากยิ่ง

ขอได้ไหม...? แตกต่างได้...แต่อย่าแตกแยกก็พอ...

ร่วมด้วยช่วยกันเป็น...ศุระบุญ

ขอเชิญร่วมอุปถัมภ์สมทบทุน (กองทุนผู้สูงอายุ วัดสวนแก้ว)
กองทุนละ 100 บ. รับแจกน้ำ 1 แพลค
(แทนแจกพระสมเด็จเนื้อผง)

ปล. เจ้าภาพบุญจงบ 50 ทุน
มีจัดสงให้ พิเศษ 100 ทุน
ได้โบนัสบุญ 1 แพลค

ผู้มีจิตศรัทธาร่วมสมทบกับกองทุนฯ ได้ที่...ธนาคารกลีกรไทย สาขาตลาดเจ้าพระยา บางใหญ่
กองทุนผู้สูงอายุ วัดสวนแก้ว เลขบัญชี 382-2-48554-4

กระซิบบูญ...

โครงการบ้านพักผู้สูงอายุ ที่สาขากบินทร์บุรี (ปราจีนบุรี)
ใครได้ดื่มน้ำร้อนโพธิ์แก้ว เท่ากับจอบฝังจำไว้ครึ่ง
ที่เหลือนเวลาอายุ 60 อับ (Up) ลูกหลานไม่ดูแล...เข้าอยู่ได้เลย
(แต่ยังกวาดไปไม้ก็มีสิทธิ์อยู่แล้ว) บ่อดง.

ติดต่อร่วมสมทบกองทุนฯ โทร. 08-4463-6180, 02-921-5023 # 110
www.kanlayano.org, Email : seniorfund2557@gmail.com

ข้อคิด “การดื่มน้ำ”

ยังงั้นน้ำเป็นปัจจัยที่คนต้องดื่ม แต่ดื่มน้ำยังงั้นให้คนอื่นได้อิมไปด้วย
ทำอะไร ! เราดื่มไม่ได้อิมแต่ตัวเรา
คนแก่คนชราพลอยได้อิมไปกับเราด้วย
ก็ขอให้มาช่วยเอาน้ำจากโครงการ
“กองทุนผู้สูงอายุ วัดสวนแก้ว”

“บุญก็ได้
ใช้ก็เต็ม”

แม้เมื่อแก่ตัวสูงวัย
ขออย่าได้อุด ได้อยาก
ขอให้มิกินอิม นอนอุ่น

ขอเจริญพร

ใบพิจารณาแสดงกุศลเจตนา

อุปถัมภ์สมทบกองทุนผู้สูงวัย วัดสวนแก้ว อ.นนทบุรี

๕๕๕๕๕

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว/ยศ) Name.....

(นามสกุล) Lastname.....

ที่อยู่/Address.....

City..... State..... Zip Code.....

โทรศัพท์/Phone (.....).....

โทรสาร/Fax (.....).....

มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์ (ทุนละ ฿ 100 บาท หรือตามกำลังศรัทธา)

สมทบกองทุนผู้สูงวัย วัดสวนแก้ว.....ทุน รวม.....บาท

สสมทบทุนผ่าน ธนาคารกสิกรไทย สาขาตลาดเจ้าพระยา บางใหญ่

กองทุนผู้สูงวัย วัดสวนแก้ว เลขที่บัญชี 382-2-48554-4

๕๕๕๕๕

ขออนุโมทนาสาธุคุณ ท่านผู้อุปถัมภ์สมทบกองทุนฯ ในครั้งนี้ จงเป็นตบะ เดชะ พละปัจฉัย
อำนาจชัย อำนาจผล ให้ท่านและครอบครัวจงประสบแต่ความสุขความเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย มีอายุ
วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณธนสารสมบัติ ให้มีอิม นอนอุ่น ในยามท่านสูงวัย ทุกท่านเทอญฯ

๕๕๕๕๕

กระซิบบุญ : สมทบ 1 กองทุน รับแจกน้ำดื่มร้อนไฟฟ้าแก๊วพายอาร์ไอ 1 แพค (แทนแจกพระสมเด็จเนื้อผง)

100 กองทุน เพิ่มโบนัสนุญอีก 1 แพค (50 แพค มีบริการจัดส่งน้ำถึงบ้าน หรือจุดนัดให้บริจาคต่อ)

(สมทบทุนตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไป ประสงค์ใบนุญโมทนาบัตร โปรตรระบุ ชื่อ-ที่อยู่ ในการเสียภาษี)

ชื่อ..... นามสกุล.....

บ้านเลขที่.....ถนน..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทร.....

ติดต่อสอบถาม / แสดงสลิปการโอนเงิน

โทร. 02-921-5023 # 110 Email : seniorfund2557@gmail.com

1. พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)	จำนวน 10,000 บาท
2. คุณสุทธิพร บุญภักดี	จำนวน 3,000 บาท
3. คุณคณพัฒน์ หงษ์ประธานพร	จำนวน 2,000 บาท
4. นื่องดำ	จำนวน 2,000 บาท
5. คุณวัฒนา ทิพากรกานต์	จำนวน 1,000 บาท
6. คุณภาณุณี ทิพากรกานต์	จำนวน 1,000 บาท
7. คุณชวนชื่น ยงวิชัย	จำนวน 600 บาท
8. คุณประพัฒน์ ยงวิชัย	จำนวน 600 บาท
9. คุณสุมาลี จรัสวิชาการ	จำนวน 600 บาท
10. พล.ต.ชิน ชันเจริญ	จำนวน 599.95 บาท
11. คุณอาภรณ์ เหล่าคำ	จำนวน 500 บาท
12. คุณจินตนา พุทธโกษา	จำนวน 500 บาท
13. คุณนवलละออ สำแดง	จำนวน 500 บาท
14. คุณดวงใจ เย็นใจ	จำนวน 500 บาท
15. คุณปรีดา คงมาก	จำนวน 300 บาท
16. คุณสมควร โพธิ์แก้ว	จำนวน 300 บาท
17. วิทยานิพนธ์ผู้บริจาค รายละเอียด	จำนวน 200 บาท
(1) คุณมาลินี เทียมทัน	(2) คุณไกรสิทธิ์ ไชยรัตน์ถาวร
(3) พ.อ.กำภู เพชรเสนา	(4) คุณจาริยา เขาวานานันท์
(5) คุณณรรฐพล วาระนุช	(6) พ.ต.ท.พิมพ์ ปรีเปรม

PT&T
COMMUNICATIONS

บริษัท แปซิฟิกโทรคมนาคมและโทรศัพท์ จำกัด
PACIFIC TELECOMMUNICATION & TELEPHONE CO., LTD.
Tel. 0-2933-9301 (Auto) Fax. 0-2593-1113

คุณไม่ใช่เราขอ

ปัญหาที่สร้างความยุ่งยากพอควร คือ การจัดการกับสัมภาระ
ที่ค่อนข้างจะสร้างปัญหา มาก ดังนี้

เราจะเก็บของที่มากเกินไป...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะนำของที่เก่าเกินไป...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะรวบรวมของที่ชำรุดแล้ว...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะรื้อบ้านเก่าบ้านพัง...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะล้างสติกเกอร์สินค้า...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะเก็บเสื้อผ้าไม่ใช้แล้ว...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะลากรถพังรถเก่า...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะจัดการของที่ไม่ใช้ทุกชนิด...	ไปทิ้งที่ไหน

หากท่านมีปัญหาตามที่กล่าวมานี้ เราแก้ไขได้
เพียงกดโทรศัพท์หมายเลข

0 2921 5023 # 113-119, 133, 135
แฟ็กซ์ 0 2595 1222

เพื่อความรวดเร็ว กรุณาโทรติดต่อเจ้าหน้าที่ “โดยตรง”
เพื่อติดต่อเจ้าหน้าที่เพื่อนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่
ในการไปรับของบริจาค

ใจสมัคร สมาชิกวารสารกาลยาณิน ฉบับที่ 26

ชื่อ..... นามสกุล.....
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย/ตรอก..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... ไปรษณีย์..... โทร.....
Email : .....

สถานที่ให้ส่งวารสารกาลยาณิน

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย/ตรอก..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... ไปรษณีย์..... โทร.....

สถานที่สมัครและส่งใบสมัครสมาชิก

มูลนิธิสวนแก้วฯ วัดสวนแก้ว ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140

อัตราค่าสมาชิกวารสารกาลยาณิน

- 1. 1 ปี 4 ฉบับ ราคา 200 บาท (รวมค่าจัดส่ง) หรือ
- 2. อุปถัมภ์ค่าจัดพิมพ์ตามกำลังศรัทธา จำนวนเงิน.....บาท
เริ่มฉบับที่..... ประจำเดือน..... พ.ศ.....

ส่งจ่ายในนาม

มูลนิธิสวนแก้ว วัดสวนแก้ว ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
ธนาคารกสิกรไทย สาขาบางใหญ่ มูลนิธิสวนแก้ว

เลขที่บัญชี 269-2-12533-1

หรืออุปถัมภ์ได้โดยตรงกับมูลนิธิสวนแก้ว (ทุกวัน)

ผู้ร่วมสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ของมูลนิธิสวนแก้ว

โทรศัพท์ 0 2595 1444, 0 2921 5023 # 109

แฟ็กซ์ 0 2921 5022

หรือส่งจ่ายในนาม...มูลนิธิสวนแก้ว
ธนาคารกสิกรไทย สาขาบางใหญ่

มูลนิธิสวนแก้ว

เลขที่บัญชี 269-2-12533-1

วัดสวนแก้ว ต.บางเลน

อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

ติดต่อและประสานงาน

ผู้จัดการมูลนิธิสวนแก้ว

โทรศัพท์ 0 2921 6262,

0 2921 5023 # 109, 08 1622 0354

แฟ็กซ์ 0 2921 5022

ฝ่ายกิจกรรม

โทรศัพท์ 0 2921 5023 # 110

แฟ็กซ์ 0 2921 5022

ฝ่ายรับของบริจาค

โทรศัพท์ 0 2595 1444,

0 2921 5023 # 113-119, 133, 135

แฟ็กซ์ 0 2595 1222

สนง.วารสารกัลยาณ

โทรศัพท์ 0 2921 5023 # 110

แฟ็กซ์ 0 2921 5022

โครงการมูลนิธิสวนแก้ว

1. โครงการบวชเณรภาคฤดูร้อน
2. โครงการเข้าค่ายอบรมจริยธรรม
3. โครงการร่มโพธิ์แก้ว
4. โครงการเวทีบำเพ็ญประโยชน์
5. โครงการลอกคราบ
6. โครงการกระบอกสารออกกิลเลส
7. โครงการช่วยน้องท้องหิว
8. โครงการรณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ
ให้มีโอกาสได้เรียน
9. โครงการสลดมาฟื้นฟู
10. โครงการที่พักคนชรา
11. โครงการสะพานบุญ
จากผู้เหลือใจจานผู้ขาด
12. โครงการซูปเปอร์มาร์เก็ตผู้ยากไร้
13. โครงการสวนแก้วเนอร์สเซอรี่
14. โครงการเพื่อการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
15. โครงการบอหมักสิ่งปฏิกูล
ตามแนวโครงการพระราชดำริ
16. โครงการบ้านพักชะชีวิต
17. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
18. โครงการคอนโดมิเนียม

ทำบุญ

อย่าให้กระต๊อบฐานะและโอกาสแห่งตน

พระพยอม กल्याณ

ร่วมทำบุญตามแบบโครงการ

วัดสวนแก้ว ม.1 ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

มูลนิธิสวนแก้ว นนทบุรี

ฝ่ายประสานงานเผยแพร่/กิจกรรม โทร 2595 1444 # 108

0 2595 1946, 0 2921 5023 # 104, 107

0 2595 1945, 0 2921 5602-3

หยอดน้ำ ยังสูมน้ำ ให้ดื่มได้

การสะสมบุญ แม้ทีละน้อย ก็ผลทวีเช่นกัน

ท่านผู้มีจิตศรัทธาจะร่วมสะสมบุญ สามารถมารับได้
รอบบัก้าละ ๑ กระบอกลง วัดสวนแก้ว นนทบุรี

ทำบุญ กับพระพยอม กल्याณ...

รับหนังสือ "มหาบุรุษกองขยะ" ภาพ 4 สีทั้งเล่ม

รายได้สมทบทุน โครงการแก้วิกฤตกรรมกรตกงาน

ด้านหน้า

ด้านหลัง

สนใจติดต่อได้ที่...มูลนิธิสวนแก้ว
โทร. 0 2921 5023 # 104, 107

หมา

ที่น่าสงสาร น่าอนาใจ หมาที่ถูกทอดทิ้ง เขาเรียกว่า หมาจรจัด หรือหมาจิ้ง
ที่คนเอามาทิ้ง และคนที่ข้างเอามาปล่อยกันเยอะ ถ้าปล่อยให้มันพ่นพ่ายอยู่ตามบริเวณวัด
เวลามีลูกมันจะคุ...เลยต้องทำเป็นที่เลี้ยงดูให้กับมัน ให้อยู่เป็นที่
จึงเกิดโครงการ "คอนโดสุนัข" วัดสวนแก้ว นนทบุรี
ปัจจุบันมีหมา-แมวที่อยู่ในโครงการ 1,000 กว่าตัว
ท่านใดมีเมตตา ปันน้ำใจให้หมา-แมว (บริจาคอาหารหมา-แมว)

ติดต่อได้ที่มูลนิธิสวนแก้ว (หน้ามูลนิธิ)

โทร. 0 2921 5023 # 104, 107, 108

รักหมา เลี้ยงหมา อย่าทิ้งหมา

ทำบุญเล็ก-ๆ
แต่ยิ่งใหญ่ด้วยการ
ปันน้ำใจให้หมา-แมว

มีเทศน์ มีทอล์ค

ตอน ความรักของพระพุทธเจ้า

“...ขอให้ทุกท่าน จงมีวจีกรรมที่เป็นกุศลกรรม
พูดให้คนทุกข์...หายทุกข์, พูดให้คนป่วย...หายป่วย
พูดให้คนเกลียดกัน...ได้ดีกัน
แล้วท่านจะเป็นปากที่เป็นพร เป็นบุญ...
ถ้าใช้ปากสร้างความสามัคคีได้ดี น่าจะได้บุญมาก...”

ISSN 1906-6317

9 771906 631001